Initial Pilot Version

परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः । हृरिः ओं ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता-

जटापाठः (पद सहित)

द्वितीयकाण्डे चतुथः प्रश्नः

Version Notes:

This is now the current Version 1.0 dated July 31, 2023.

- 1. This replaces the earlier version 0.0 dated May 31, 2022
- 2. Corrections found and reported till July 31, 2023 are updated.
- 3. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Earlier Versions

1st Version Number

0.0 dated 31st May 2022

ACKNOWLEDGEMENT:

We thank **Mr. V.Raja of Veda Geetha Foundation, San Diego, USA** for his tremendous contribution in developing a program to automatically generate Ghanam and Jatai from Padams, applying all necessary rules and to mark swaras at proper places in Ghanam and Jatai Vaakyams. He has been our active member from the year 2019.

Contents

ं काण्डं 6	कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरीय संहिता जटापाठे द्वितीयं	<u>)</u>
6	2.4 द्वितीयकाण्डे चतुर्थः प्रञ्नः – इष्टिविधानं	,
6	2.4.1 अनुवाकम् 1 – जटा	
29	2.4.2 अनुवाकम् 2 – जटा	
53	2.4.3 अनुवाकम् 3 – जटा	
71	2.4.4 अनुवाकम् 4 – जटा	
89	2.4.5 अनुवाकम् 5 – जटा	
99	2.4.6 अनुवाकम् 6 – जटा	
112	2.4.7 अनुवाकम् 7 – जटा	
	2.4.8 अनुवाकम् 8 – जटा	
137	2.4.9 अनुवाकम् 9 – जटा	
158	2.4.10 अनुवाकम् 10 – जटा	
178	2.4.11 अनुवाकम् 11 – जटा	
	2.4.12 अनुवाकम् 12 – जटा	
249	2.4.13 अनुवाकम् 13 – जटा	
257	2.4.14 अनुवाकम् 14 – जटा	

Introduction Notes:

- 1. This book has been brought with the collaboration of select members who are interested in creation of a reference books for JatA/Ghana and the efforts of two Information Technology Professionals from USA, who are also Veda learners. One of them helped us with "proof of concept" that a highly automated Jatai and Ghanam Generation is possible and the other professional helped us with implementation.
- 2. This book shall be used by genuine students learning JatA/Ghana PATham under a qualified Guru for reference only.
- 3. **No direct recital shall be made** from the Book for any type of JatA/Ghana PaaraayaNa. Householders/Students interested in following the PaaraayaNa may use this book **for just following.**
- 4. We intend to make only sample JatA/Ghana documents of sample Prasnas in Sanskrit, Tamil and Malayalam languages.
- 5. This Pilot project can be only taken on full scale only if qualified Gurus and Students with formal learning in JatA/Ghana paatams volunteer to help us or formation of a distinct project group.

Process followed in creating the Book:

- The Padams after proper verification have been listed in the proper order in the input file.
- 2. The Jata paaraayaNam as in Tirumala Tirupati Devasthaanam (TTD) channel which was telecast from July 2020 to Dec 2020 was heard once to give the processing rules for padams as applicable.
- 3. The Ghana paaraayaNam as available in archive.org was heard once to verify the rules above subject to changes in Ghanam construction.
- 4. The input file is verified that the number of Padams at Panchaati, anuvAkam and PraSna level is given correctly with counts at various levels and also with the output control Statistics developed by the program.
- 5. The output Jata/Ghana vAkyams are verified once again with the Jata rendering in TTD Channel/archieve.org. Corrections are incorporated at appropriate stages in the Process.
- 6. Then the Baraha coding generated in the output Jata and Ghana files are converted into Sanskrit, Malayalam and Tamil languages with proper formatting and verified once more to ensure accuracy of conversion.

Some key facts & observations:

- 1. We have tried to refer to SIkSha materials like PratiSakyam (PS), JatA MaNi (JM), JatA DarpaNam (JD), Ghana DarpaNam (GD) and Ghana Sandhi (GS).
- 2. The materials refer to multiple SIksha source like VyAsa Siksha, Bodhayana Siksha, Harita Siksha and the great Scholars have matched the best combination to come out with their Paddhatis. The materials also document that there has been specific application of Rules followed by the learned Scholars in their Paddhatis. Therefore, students must of be aware of these differences or pATha bhedams and follow the method taught by their Gurus.
- 3. We find therefore minor differences in our output, based on TTD, when compared with Ghana Sandhi or other sources.
- 4. We have tried to **indicate the differences**, in the documents but **this is not exhaustive**.
- 5. We require input from Students/Gurus to indicate pATha bhedams, if they follow a different school or approach.

Additional Reference to SIkShA materials:

- 1. Reference of SikShA materials like Ghana Sandhi (GS), PratiSakyam (PS), JatA Mani (JM), Jata DarpaNam (JD), Ghana DarpaNam (GD) have been given in the brackets to the best of our reference. This should help students to understand the specific Siksha that is being applied.
- 2. We have not given Paata-bhedhams arising out of different SikShAs as we have not completed our analysis. We would cover it over a period of time and we welcome learners' comments, suggestions on Paata-bhedams as to what should be included further.

Standards and Conventions of this Book:

This book follows all standard conventions followed in other books published earlier by

VedaVMS. However, (gm) and (gg) are represented as [(गम्) and (ग्ग्)] [(ம्മ) and (ഗ്ല്)]

[(**க்ம்**) and (**க்க்**)] respectively.

Many a place, the book does not give Padam/words as it is to be directly read. The learner must use the right Sandhi,give proper pauses and follow other rules to read and recite properly.

pATha bedhams are indicated in brackets below the respective jata and ghana vAkyams. (added)

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

<u>हरिःओं</u>

2 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता जटापाठे द्वितीयं काण्डं

2.4 द्वितीयकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः - इष्टिविधानं

2.4.1 <u>अनुवाकम् 1 – जटा</u>

```
1) 2.4.1.1(1)- <u>दे</u>वाः । <u>मनु</u>ष्याः ।
देवा मनुष्या मनुष्या देवा देवा मनुष्याः ।
2) 2.4.1.1(2)- मनुष्याः । पितरः ।
मनुष्याः पितरः पितरो मनुष्या मनुष्याः पितरः ।
   2.4.1.1(3)- पितरः । ते ।
पितरस्ते ते पितरः पितरस्ते ।
4) 2.4.1.1(4)- ते । अन्यतः ।
ते ऽन्यतो ऽन्यतस्ते ते ऽन्यतः ।
5) 2.4.1.1(5)- अन्यतः । आसन्न् ।
अन्यत आसन् नासन् नन्यतो उन्यत आसन्न् ।
6) 2.4.1.1(6)- आसन्न् । असुराः ।
आसन् नसुरा असुरा आसन् नासन् नसुराः ।
7) 2.4.1.1(7)- असुराः । रक्षा(ग्म्)सि ।
असुरा रक्षा(ग्म्)सि रक्षा(ग्ग्)स्यसुरा असुरा रक्षा(ग्म्)सि ।
```

```
2.4.1.1(8) – रक्षा(ग्म्)सि । पिशाचाः ।
8)
रक्षा(ग्म्)सि पिशाचाः पिशाचा रक्षा(ग्म्)सि रक्षा(ग्म्)सि पिशाचाः ।
   2.4.1.1(९)- पिशाचाः । ते ।
9)
पिशाचा स्ते ते पिशाचाः पिशाचा स्ते ।
10) 2.4.1.1(10)- ते । अन्यतः ।
ते उन्यतो उन्यत स्ते ते उन्यतः ।
11) 2.4.1.1(11)- अन्यतः । तेषाम् ।
अन्यत स्तेषाम् तेषां मन्यतो उन्यत स्तेषाम् ।
12) 2.4.1.1(12)- तेषाम् । देवानाम् ।
तेषाम् देवानाम् देवानाम् तेषाम् तेषाम् देवानाम् ।
13) 2.4.1.1(13)- देवानाम् । उत ।
देवाना मुतोत देवानाम् देवाना मुत ।
14) 2.4.1.1(14)- उत । यत् ।
उत यद् यदुतोत यत्।
15) 2.4.1.1(15)- यत् । अल्पम् ।
यदल्प मल्पं यद् यदल्पम् ।
16) 2.4.1.1(16)— अल्पम् । लोहितम् ।
अल्पम् "लोहितम् "लोहित मल्प मल्पम् "लोहितम् ।
17) 2.4.1.1(17) – लोहितम् । अकुर्वन्न् ।
लोहित मकुर्वन् नकुर्वन् लोहितम् लोहित मकुर्वन् ।
```

```
2.4.1.1(18) – अकुर्वन्न् । तत् ।
अकुर्वन् तत् तदकुर्वन् नकुर्वन् तत् ।
      2.4.1.1(19)- तत् । रक्षा(ग्म्)सि । (GS-2.4-1)
तद् रक्षा(ग्म्)सि रक्षा(ग्म्)सि तत् तद् रक्षा(ग्म्)सि ।
      2.4.1.1(20) – रक्षा(ग्म्)सि । रात्रीभिः । (GS-2.4-1)
रक्षा(ग्म्)सि रात्रीभी रात्रीभी रक्षा(ग्म्)सि रक्षा(ग्म्)सि रात्रीभिः।
      2.4.1.1(21)- रात्रीभिः । असुभ्नन्न् । (GS-2.4-1)
रात्रीभि रसुभ्नन् नसुभ्नन् रात्रीभी रात्रीभि रसुभ्नत्र् ।
      2.4.1.1(21)- रात्रीभिः। (GS-2.4-1)
रात्रीभिरिति रात्रि - भिः।
      2.4.1.1(22)- असुभन्न्र । तान् ।
असुभ्नन् ता(ग्ग्) स्ता नसुभ्नन् नसुभ्नन् तान्।
24) 2.4.1.1(23)- तान् । सुब्धान् । (GS-2.4-2)
तान् थ्सुब्धान् थ्सुब्धान् ता(ग्ग्) स्तान् थ्सुब्धान् ।
      2.4.1.1(24)- सुब्धान् । मृतान् । (GS-2.4-2)
सुब्धान् मृतान् मृतान् थसुब्धान् थसुब्धान् मृतान् ।
      2.4.1.1(25)- मृतान् । अभि । (GS-2.4-2)
मृता नभ्यभि मृतान् मृता नभि ।
27) 2.4.1.1(26)- अभि। वि। (GS-2.4-2)
अभि वि व्या(1)भ्यभि वि।
```

```
2.4.1.1(27)- वि । औच्छत् । (GS-2.4-2)
28)
"
व्यौच्छ दौच्छद् वि व्यौच्छत्।
    2.4.1.1(28)- औच्छत् । ते । (GS-2.4-2)
औच्छत् ते त औच्छ दौच्छत् ते ।
30) 2.4.1.1(29)- ते। देवाः।
ते देवा देवा स्ते ते देवाः।
31) 2.4.1.1(30)- देवाः । अविदुः ।
देवा अविदु रविदुर् देवा देवा अविदुः ।
32) 2.4.1.1(31)- अविदुः । यः ।
अविदुर् यो यो ऽविदु रविदुर् यः ।
33) 2.4.1.1(32)- यः।वै।
यो वै वै यो यो वै।
34) 2.4.1.1(33)- वै। नः।
वै नो नो वै वै नः।
35) 2.4.1.1(34)- नः । अयम् ।
नो ऽय मयम् नो नो ऽयम्।
36) 2.4.1.1(35)- अयम् । म्रियते ।
अयम् म्रियते म्रियते ऽय मयम् म्रियते ।
ा ।
37) 2.4.1.1(36)- म्रियते । रक्षा(ग्म्)सि ।
म्रियते रक्षा(ग्म्)सि रक्षा(ग्म्)सि म्रियते म्रियते रक्षा(ग्म्)सि ।
```

```
38) 2.4.1.1(37)- रक्षा(ग्म्)सि । वै ।
रक्षा(ग्म्)सि वै वै रक्षा(ग्म्)सि रक्षा(ग्म्)सि वै ।
39) 2.4.1.1(38)- वै। इमम्।
वा इम मिमं वै वा इमम्।
40) 2.4.1.1(39)- इमम् । ध्नन्ति ।
ईमम्(2) घ्नन्ति घ्नन्तीम मिमम्(2) घ्नन्ति ।
41) 2.4.1.1(40)- ध्नन्ति । इति ।
घन्तीतीतं घनत घनतीतं।
42) 2.4.1.1(41)- इति । ते ।
इति ते त इतीति ते ।
43) 2.4.1.1(42) – ते । रक्षा(ग्म्)सि ।
ते रक्षा(ग्म्)सि रक्षा(ग्म्)सि ते ते रक्षा(ग्म्)सि ।
44) 2.4.1.1(43)- रक्षा(ग्म्)सि । उप ।
रक्षा(ग्ग्) स्युपोप रक्षा(ग्म्)सि रक्षा(ग्ग्) स्युपं।
45) 2.4.1.1(44)- उप । अमन्त्रयन्त ।
उपामन्त्रयन्ता मन्त्रयन्तो पोपा मन्त्रयन्त ।
    2.4.1.1(45)- अमन्त्रयन्त । तानि ।
अमन्त्रयन्त तानि तान्यमन्त्रयन्ता मन्त्रयन्त तानि ।
47) 2.4.1.1(46)- तानि । अब्रुवन्न् ।
तान्यबुवन् नबुवन् तानि तान्यबुवन् ।
```

```
48) 2.4.1.1(47)- अब्रुवन्न् । वरम् ।
अब्रुवन्. वरं वर मब्रुवन् नब्रुवन्. वरम्।
49) 2.4.1.1(48)- वरम् । वृणामहै ।
वरं वृणामहै वृणामहै वरं वरं वृणामहै।
50) 2.4.1.1(49)- वृणामहै । यत् ।
वृणामहै यद् यद् वृणामहै वृणामहै यत् ।
51) 2.4.1.1(50)- यत् । असुरान् ।
यदसुरा नसुरान्. यद् यदसुरान् ।
1) 2.4.1.2(1)- असुरान् । जयाम ।
असुरान् जयाम जयामासुरा नसुरान् जयाम ।
2) 2.4.1.2(2)- जयाम । तत् ।
जयाम् तत् तज् जयाम् जयाम तत्।
3) 2.4.1.2(3)- तत्। नः।
तन् नों न स्तत् तन् नः।
4) 2.4.1.2(4)- नः। सह।
नः सह सह नो नः सह।
5) 2.4.1.2(5)- सह । असत् ।
सहा सदसथ् सह सहासत्।
6) 2.4.1.2(6)— असत् । इति ।
अस दिती त्यंस दसदिति ।
```

```
2.4.1.2(7)—   इति । ततः ।
7)
इति तत स्तत इतीति ततः।
   2.4.1.2(8)—     ततः । वै ।
ततो वै वै तत स्ततो वै।
9) 2.4.1.2(9)- वै। देवाः ।
वै देवा देवा वै वै देवाः।
10) 2.4.1.2(10)- देवाः । असुरान् ।
देवा असुरा नसुरान् देवा देवा असुरान् ।
11) 2.4.1.2(11)- असुरान् । अजयन्न् ।
असुरा नजयन् नजयन् नसुरा नसुरा नजयन्न् ।
12) 2.4.1.2(12)- अजयन्न् । ते ।
अजयन् ते ते ऽजयन् नजयन् ते ।
13) 2.4.1.2(13) – ते । असुरान् ।
ते उसुरा नसुरान् ते ते उसुरान्।
14) 2.4.1.2(14)- असुरान् । जित्वा ।
असुरान् जित्वा जित्वा उसुरा नसुरान् जित्वा ।
15) 2.4.1.2(15)- जित्वा । रक्षा(ग्म्)सि ।
जित्वा रक्षा(ग्म्)सि रक्षा(ग्म्)सि जित्वा जित्वा रक्षा(ग्म्)सि ।
16) 2.4.1.2(16)- रक्षा(ग्म्)सि । अप ।
रक्षा(ग्ग्) स्यपाप रक्षा(ग्म्)सि रक्षा(ग्ग्) स्यपं।
```

```
2.4.1.2(17)- अप । अनुदन्त ।
17)
अपानुदन्ता नुदन्ता पापा नुदन्त ।
      2.4.1.2(18)- अनुदन्त । तानि ।
अनुदन्त तानि तान्यनुदन्ता नुदन्त तानि ।
19) 2.4.1.2(19)- तानि । रक्षा(ग्म्)सि ।
तानि रक्षा(ग्म्)सि रक्षा(ग्म्)सि तानि तानि रक्षा(ग्म्)सि ।
      2.4.1.2(20) - रक्षा(ग्म्)सि । अनृतम् ।
20)
रक्षा(ग्ग्) स्यनृत मनृत(ग्म्) रक्षा(ग्म्)सि रक्षा(ग्ग्) स्यनृतम् ।
21) 2.4.1.2(21)- अनृतम् । अकर्त ।
अनृत मकर्ता कर्तानृत मनृत मकर्त ।
      2.4.1.2(22)- अकर्त । इति ।
अकर्ते तीत्यकर्ता कर्तेति ।
23) 2.4.1.2(23)- इति । समन्तम् ।
इति समन्त(ग्म्) समन्त मितीति समन्तम् ।
      2.4.1.2(24) – समन्तम् । देवान् ।
समन्तम् देवान् देवान् थ्समन्त(ग्म्) समन्तम् देवान् ।
      2.4.1.2(24) - समन्तम् ।
25)
समन्तमिति सं - अन्तम्।
26) 2.4.1.2(25)- देवान् । परि ।
देवान् परि परि देवान् देवान् परि ।
```

```
27) 2.4.1.2(26)- परि । अविशस् ।
पर्यविशन् नविशन् परि पर्यविशन्न् ।
    2.4.1.2(27)- अविशन्न् । ते ।
अविशन् ते ते ऽविशन् नविशन् ते ।
29) 2.4.1.2(28)- ते। देवाः।
ते देवा देवा स्ते ते देवाः।
30) 2.4.1.2(29)- देवाः । अग्नौ ।
देवा अग्ना वग्नौ देवा देवा अग्नौ।
31) 2.4.1.2(30)- अग्नौ । अनाथन्त ।
अग्ना वनाथन्ता नाथन्ताग्ना वग्ना वनाथन्त ।
32) 2.4.1.2(31)- अनाथन्त । ते ।
अनाथन्त ते ते उनाथन्ता नाथन्त ते ।
33) 2.4.1.2(32)- ते । अग्नये ।
॥ ॥ ॥
ते ऽग्नये ऽग्नये ते ते ऽग्नये ।
34) 2.4.1.2(33)- अग्नये। प्रवते।
ा ।
अग्नये प्रवते प्रवते ऽग्नये ऽग्नये प्रवते ।
35) 2.4.1.2(34)- प्रवते । पुरोडाशम् ।
प्रवते पुरोडाशम् पुरोडाशम् प्रवते प्रवते पुरोडाशम् ।
36) 2.4.1.2(34)- प्रवते ।
प्रवत इति प्र - वते ।
```

```
37) 2.4.1.2(35)- पुरोडाशम् । अष्टाकपालम् ।
पुरोडाश मष्टाकपाल मष्टाकपालम् पुरोडाशम् पुरोडाशं मष्टाकपालम् ।
38) 2.4.1.2(36)- अष्टाकपालम् । निः ।
अष्टाकंपालम् निर् णिरष्टाकंपाल मष्टाकंपालम् निः ।
39) 2.4.1.2(36)— अष्टाकपालम् ।
अष्टाकपालमित्यष्टा – कपालम् ।
40) 2.4.1.2(37)- निः । अवपत्र् ।
निरवपन् नवपन् निर् णिरवपन्न् ।
41) 2.4.1.2(38)- अवपन्न् । अग्नये ।
अवपन् नग्नये ऽग्नये ऽवपन् नवपन् नग्नये ।
42) 2.4.1.2(39)- अग्नये । विबाधवते ।
। । । । । । । ।
अग्नये विबाधवते विबाधवते ऽग्नये ऽग्नये विबाधवते ।
43) 2.4.1.2(40)- विबाधवते । अग्नये ।
विबाधवते ऽग्नये ऽग्नये विबाधवते विबाधवते ऽग्नये।
44) 2.4.1.2(40)- विबाधवते ।
विबाधवंत इति विबाध – वते ।
- ा ।
45) 2.4.1.2(41)- अग्नये । प्रतीकवते ।
अग्नये प्रतीकवते प्रतीकवते उग्नये उग्नये प्रतीकवते ।
46) 2.4.1.2(42)- प्रतीकवते । यत् ।
प्रतीकवते यद् यत् प्रतीकवते प्रतीकवते यत् ।
```

```
47) 2.4.1.2(42)- प्रतीकवते ।
प्रतीकवत इति प्रतीक – वते ।
48) 2.4.1.2(43)- यत् । अग्नये ।
यदग्नये ऽग्नये यद् यदग्नये ।
49) 2.4.1.2(44)- अग्नये। प्रवते।
।
अग्नये प्रवते प्रवते ऽग्नये ऽग्नये प्रवते ।
50) 2.4.1.2(45)- प्रवते । निरवपन्न् ।
प्रवते निरवपन् निरवपन् प्रवते प्रवते निरवपन्न् ।
51) 2.4.1.2(45)- प्रवते ।
प्रवत इति प्र – वते ।
52) 2.4.1.2(46)- निरवपन्न् । यानि ।
निरवपन्. यानि यानि निरवपन् निरवपन्. यानि ।
53) 2.4.1.2(46)- निरवपन्न् I
निरवपन्निति निः – अवपन्न् ।
54) 2.4.1.2(47)- यानि । एव ।
यान्येवैव यानि यान्येव।
55) 2.4.1.2(48)— <u>एव । पुरस्तात् ।</u>
एव पुरस्तात् पुरस्ता देवैव पुरस्तात् ।
56) 2.4.1.2(49)- <u>पु</u>रस्तात् । रक्षा(ग्म्)सि ।
पुरस्ताद् रक्षा(ग्म्)सि रक्षा(ग्म्)सि पुरस्तात् पुरस्ताद् रक्षा(ग्म्)सि ।
```

www.vedavms.in

```
57) 2.4.1.2(50)- रक्षा(ग्म्)सि । आसन्न् ।
रक्षा(ग्ग्) स्यासन् नासन् रक्षा(ग्म्)सि रक्षा(ग्ग्) स्यासन्न् ।
1) 2.4.1.3(1)- आसन्न् । तानि ।
आसन् तानि तान्यासन् नासन् तानि ।
2) 2.4.1.3(2)- तानि । तेन ।
तानि तेन तेन तानि तानि तेन ।
3) 2.4.1.3(3)- तेन । प्र ।
तेन प्रप्रतेन तेन प्र।
4) 2.4.1.3(4)- प्र। अनुदन्त।
प्राणुदन्ता नुदन्त प्र प्राणुदन्त ।
5) 2.4.1.3(5)- अनुदन्त । यत् ।
अनुदन्त यद् यदनुदन्ता नुदन्त यत्।
6) 2.4.1.3(6)- यत् । अग्नये ।
यदग्नये उग्नये यद् यदग्नये ।
7) 2.4.1.3(7)- अग्नये । विबाधवते ।
अग्नये विबाधवते विबाधवते ऽग्नये ऽग्नये विबाधवते ।
8) 2.4.1.3(8)— विबाधवते । यानि ।
विबाधवते यानि यानि विबाधवते विबाधवते यानि ।
9) 2.4.1.3(8)- विबाधवते ।
विबाधवंत इति विबाध – वते ।
```

```
10) 2.4.1.3(9)- यानि । एव ।
यान्येवैव यानि यान्येव।
11) 2.4.1.3(10)- एव । अभितः ।
एवाभितो ऽभित एवैवाभितः।
    2.4.1.3(11)- अभितः । रक्षा(ग्म्)सि ।
अभितो रक्षा(ग्म्)सि रक्षा(ग्ग्) स्यभितो उभितो रक्षा(ग्म्)सि ।
13) 2.4.1.3(12)- रक्षा(ग्म्)सि । आसन्न् ।
रक्षा(ग्ग्) स्यासन् नासन् रक्षा(ग्म्)सि रक्षा(ग्ग्) स्यासन्न् ।
14) 2.4.1.3(13)- आसन्न् । तानि ।
आसन् तानि तान्यासन् नासन् तानि ।
15) 2.4.1.3(14)- तानि । तेन ।
तानि तेन तेन तानि तानि तेन ।
16) 2.4.1.3(15)- तेन । वि ।
तेन वि वि तेन तेन वि।
17) 2.4.1.3(16)- वि। अबाधन्त।
व्यबाधन्ता बाधन्त वि व्यबाधन्त ।
18) 2.4.1.3(17)- अबाधन्त । यत् ।
अबाधन्त यद् यदबाधन्ता बाधन्त यत्।
19) 2.4.1.3(18)- यत् । अग्नये ।
यदग्नये ऽग्नये यद् यदग्नये ।
```

```
20) 2.4.1.3(19)- अग्नये । प्रतीकवते ।
अग्नये प्रतीकवते प्रतीकवते उग्नये उग्नये प्रतीकवते ।
21) 2.4.1.3(20)- प्रतीकवते । यानि ।
प्रतीकवते यानि यानि प्रतीकवते प्रतीकवते यानि ।
22) 2.4.1.3(20)- प्रतीकवते ।
प्रतीकवत इति प्रतीक – वते ।
23) 2.4.1.3(21)- यानि । एव ।
यान्येवैव यानि यान्येव।
24) 2.4.1.3(22)- एव। पश्चात्।
एव पश्चात् पश्चा देवैव पश्चात् ।
25) 2.4.1.3(23)- पश्चात् । रक्षा(ग्म्)सि ।
पश्चाद् रक्षा(गम्)सि रक्षा(गम्)सि पश्चात् पश्चाद् रक्षा(गम्)सि ।
26) 2.4.1.3(24) - रक्षा(ग्म्)सि । आसन्न् ।
रक्षा(ग्ग्) स्यासन् नासन् रक्षा(ग्म्)सि रक्षा(ग्ग्)स्यासन्न् ।
27) 2.4.1.3(25)- आसन्न् । तानि ।
आसन् तानि तान्यासन् नासन् तानि ।
28) 2.4.1.3(26)- तानि । तेन ।
तानि तेन तेन तानि तानि तेन ।
29) 2.4.1.3(27)- तेन । अप ।
तेनापाप तेन तेनाप ।
```

```
30) 2.4.1.3(28)- अप । अनुदन्त ।
अपानुदन्ता नुदन्ता पापा नुदन्त ।
31) 2.4.1.3(29)- अनुदन्त । ततः ।
अनुदन्त तत् स्ततो उनुदन्ता नुदन्त ततः ।
32) 2.4.1.3(30)- ततः । देवाः ।
ततों देवा देवा स्तत स्ततों देवाः ।
33) 2.4.1.3(31)- देवाः । अभवत्र् ।
देवा अभवन् नभवन् देवा देवा अभवन् ।
34) 2.4.1.3(32)- अभवत्र्। परा।
अभवन् परा परा उभवन् नभवन् परा ।
35) 2.4.1.3(33)- परा । असुराः ।
परा उसुंगु असुंगुः परा परा उसुंराः ।
36) 2.4.1.3(34)- असुराः । यः ।
असुंग यो यो उसुंग असुंग यः।
37) 2.4.1.3(35)- यः । भ्रातृव्यवान् ।
यो भातृव्यवान् भातृव्यवान् यो यो भातृव्यवान् ।
38) २.४.१.३(३६)- भ्रातृव्यवान् । स्यात् ।
भ्रातृव्यवान् थ्स्याथ् स्याद् भ्रातृव्यवान् भ्रातृव्यवान् थ्स्यात् ।
39) 2.4.1.3(36)- भ्रातृव्यवान् ।
भ्रातृव्यवानिति भ्रातृव्य – वान्।
```

```
40) 2.4.1.3(37)- स्यात् । सः ।
स्याथ् स स स्याथ् स्याथ् सः।
41) 2.4.1.3(38)- सः । स्पर्द्धमानः ।
स स्पर्खमानः स्पर्खमानः स स स्पर्खमानः ।
42) 2.4.1.3(39)- स्पर्द्धमानः । एतया ।
स्पर्द्धमान एतयैतया स्पर्द्धमानः स्पर्द्धमान एतया ।
४३) २.४.१.३(४०)- एतया । इष्ट्या ।
एतयेष्ट्ये ष्ट्यैत यैतयेष्ट्या ।
44) 2.4.1.3(41)– इष्ट्या । यजेत ।
इष्ट्यां यजेत यजेते ष्ट्येष्ट्यां यजेत ।
45) 2.4.1.3(42)- यजेत । अग्नये ।
यजेताग्नये ऽग्नयं यजेत यजेताग्नये।
्॥ ।
46) 2.4.1.3(43)- अग्नये । प्रवते ।
अग्नये प्रवते प्रवते ऽग्नये ऽग्नये प्रवते ।
47) 2.4.1.3(44)- प्रवते । पुरोडाशम् ।
प्रवते पुरोडाशम् पुरोडाशम् प्रवते प्रवते पुरोडाशम् ।
48) 2.4.1.3(44)- प्रवते ।
प्रवत इति प्र - वते ।
४९) २.4.1.3(४५)- पुरोडाशम् । अष्टाकपालम् ।
पुरोडाश मष्टाकपाल मष्टाकपालम् पुरोडाशम् पुरोडाशं मष्टाकपालम् ।
```

```
50) 2.4.1.3(46)- अष्टाकपालम् । निः ।
अष्टाकपालम् निर् णिरष्टाकपाल मष्टाकपालम् निः ।
51) 2.4.1.3(46)- अष्टाकपालम् ।
अष्टाकपालमित्यष्टा - कपालम् ।
52) 2.4.1.3(47)- निः। वपेत्।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
53) 2.4.1.3(48)- वपेत् । अग्नये ।
वपेदग्नये ऽग्नये वपेद् वपेदग्नये।
ा। ।
54) 2.4.1.3(49)- अग्नये। विबाधवते।
्। । । । । । । । । । । अग्नये विबाधवते । अग्नये विबाधवते ।
55) 2.4.1.3(50)- विबाधवते । अग्नये ।
विबाधवते ऽग्नये ऽग्नये विबाधवते विबाधवते ऽग्नये।
56) 2.4.1.3(50)- विबाधवते ।
विबाधवत इति विबाध – वते ।
1) 2.4.1.4(1)- अग्नये । प्रतीकवते ।
अग्नये प्रतीकवते प्रतीकवते ऽग्नये ऽग्नये प्रतीकवते ।
2) 2.4.1.4(2)- प्रतीकवते । यत् ।
प्रतीकवते यद् यत् प्रतीकवते प्रतीकवते यत् ।
3) 2.4.1.4(2)- प्रतीकवते ।
प्रतीकवत इति प्रतीक – वते ।
```

```
4) 2.4.1.4(3)- यत् । अग्नये ।
यदग्नये ऽग्नये यद् यदग्नये ।
) 2.4.1.4(4)- अग्नये। प्रवते।
ा ।
अग्नये प्रवते प्रवते ऽग्नये ऽग्नये प्रवते ।
6) 2.4.1.4(5)- प्रवते । निर्वपति ।
प्रवते निर्वपति निर्वपति प्रवते प्रवते निर्वपति ।
7) 2.4.1.4(5)- प्रवते ।
प्रवंत इति प्र - वते ।
8) 2.4.1.4(6)- निर्वपति । यः ।
निर्वपति यो यो निर्वपति निर्वपति यः।
- - <sub>|</sub> - |
9) 2.4.1.4(6)- निर्वपति ।
निर्वपतीति निः – वपति ।
10) 2.4.1.4(7)- यः। एव।
य एवैव यो य एव।
11) 2.4.1.4(8)- एव । अस्मात् ।
एवास्मा दस्मा देवै वास्मात् ।
12) 2.4.1.4(9)- अस्मात् । श्रेयान् ।
अस्माच् छ्रेयाञ् छ्रेयां नस्मा दस्माच् छ्रेयान् ।
13) 2.4.1.4(10)- श्रेयान् । भ्रातृव्यः ।
श्रेयान् भ्रातृत्यो भ्रातृत्यः श्रेयाञ् छ्रेयान् भ्रातृत्यः ।
```

```
14) 2.4.1.4(11)- भ्रातृव्यः । तम् ।
भ्रातृव्य स्तम् तम् भ्रातृव्यो भ्रातृव्य स्तम् ।
15) 2.4.1.4(12)- तम् । तेन ।
तम् तेन तेन तम् तम् तेन ।
16) 2.4.1.4(13)- तेन । प्र ।
तेन प्रप्रतेन तेन प्र।
17) 2.4.1.4(14)- प्र। नुदते।
प्र णुंदते नुदते प्र प्र णुंदते ।
18) 2.4.1.4(15)- नुदते । यत् ।
नुदते यद् यन् नुदते नुदते यत्।
19) 2.4.1.4(16)- यत् । अग्नये ।
यदग्नये ऽग्नये यद् यदग्नये ।
20) 2.4.1.4(17)- अग्नये । विबाधवते ।
अग्नये विबाधवते विबाधवते ऽग्नये ऽग्नये विबाधवते ।
21) 2.4.1.4(18)- विबाधवते । यः ।
विबाधवते यो यो विबाधवते विबाधवते यः।
22) 2.4.1.4(18)- विबाधवते ।
विबाधवंत इति विबाध – वते ।
23) 2.4.1.4(19)- यः। एव।
य एवैव यो य एव।
```

```
34) 2.4.1.4(29)- प्रतीकवते । यः ।
प्रतीकवते यो यः प्रतीकवते प्रतीकवते यः।
35) 2.4.1.4(29)- प्रतीकवते ।
प्रतीकवत इति प्रतीक - वते ।
36) 2.4.1.4(30)- यः। एव।
य एवैव यो य एव।
37) 2.4.1.4(31)- एव । अस्मात् ।
एवास्मा दस्मा देवै वास्मात्।
38) २.4.1.4(32)- अस्मात् । पापीयान् ।
अस्मात् पापीयान् पापीया नस्मा दस्मात् पापीयान् ।
39) 2.4.1.4(33)- पापीयान् । तम् ।
पापीयान् तम् तम् पापीयान् पापीयान् तम् ।
40) 2.4.1.4(34)- तम् । तेन । (GS-2.4-3)
तम् तेन तेन तम् तम् तेन ।
41) 2.4.1.4(35)- तेन । अप । (GS-2.4-3)
तेनापाप तेन तेनाप ।
42) 2.4.1.4(36)- अप । नुद्ते । (GS-2.4-3)
अप नुदते नुदते ऽपाप नुदते ।
43) 2.4.1.4(37)- नुदते । प्र । (GS-2.4-3)
नुदते प्र प्र णुंदते नुदते प्र।
```

```
2.4.1.4(38)- प्र। श्रेया(ग्म्)सम्। (GS-2.4-3)
प्र श्रेया(ग्म्)स(ग्ग्) श्रेया(ग्म्)सम् प्र प्र श्रेया(ग्म्)सम् ।
      2.4.1.4(39) – श्रेया(ग्म्)सम् । भ्रातृव्यम् ।
श्रेया(ग्म्)सम् भ्रातृव्यम् भ्रातृव्य(ग्ग्) श्रेया(ग्म्)स(ग्ग्) श्रेया(ग्म्)सम् भ्रातृव्यम् ।
46) 2.4.1.4(40)- भ्रातृव्यम् । <u>नुदते</u> ।
भातृव्यम् नुदते नुदते भातृव्यम् भातृव्यम् नुदते ।
47) 2.4.1.4(41)- नुदते । अर्ति ।
नुदते उत्यति नुदते नुदते उति ।
48) 2.4.1.4(42)- अति । सदृशम् ।
अति सदृश(ग्म्) सदृश मत्यति सदृशम् ।
49) 2.4.1.4(43)- सदृशम्। क्रामति।
सदृशम् क्रामित क्रामित सदृश(गम्) सदृशम् क्रामित ।
      2.4.1.4(44)- क्रामति । न ।
50)
क्रामित न न क्रामित क्रामित न।
51) 2.4.1.4(45)- न। एनम्।
नैन मेनम् न नैनम्।
52) 2.4.1.4(46)- एनम् । पापीयान् ।
एनम् पापीयान् पापीया नेन मेनम् पापीयान् ।
53) २.४.१.४(४७)- पापीयान् । आप्नोति ।
पापीया नाप्नो त्याप्नोति पापीयान् पापीया नाप्नोति ।
```

जटापाठः - अनुवाकम् 1 - TS 2.4.1

54) 2.4.1.4(48)- आप्नोति । यः । ॥ आप्नोति यो य आप्नो त्याप्नोति यः । 55) 2.4.1.4(49)- यः। एवम्। य एव मेवं यो य एवम्। 56) 2.4.1.4(50)- एवम् । विद्वान् । एवं विद्वान्. विद्वा नेव मेवं विद्वान्। 57) 2.4.1.4(51)- विद्वान् । <u>ए</u>तया । विद्वा नेत यैतया विद्वान्. विद्वा नेतया । 58) 2.4.1.4(52)— <u>ए</u>तया । इष्ट्या । एतयेष्ट्ये ष्ट्यैत यैत येष्ट्या । ॥ । 59) 2.4.1.4(53)- इष्ट्या । यजते ॥ । । इष्ट्या यजते यजत इष्ट्येष्ट्या यजते । 60) 2.4.1.4(54)- यजते ॥ यजत इति यजते।

www.vedavms.in

2.4.2 <u>अनुवाकम् 2 – जटा</u>

```
2.4.2.1(1)— देवासुराः । सँयत्ताः ।
देवासुराः संयत्ताः संयत्ता देवासुरा देवासुराः संयताः ।
2) 2.4.2.1(1)- देवासुराः ।
देवासुरा इति देव – असुराः ।
3) 2.4.2.1(2)- संयत्ताः । आसन्न् ।
्।
संयत्ता आसन् नासन् थ्संयत्ताः संयता आसन्न्।
4) 2.4.2.1(2)- सँयताः ।
संयत्ता इति सं – यत्ताः।
5) 2.4.2.1(3)- आसन्न्। ते।
आसन् ते त आसन् नासन् ते ।
6) 2.4.2.1(4)- ते। देवाः।
ते देवा देवा स्ते ते देवाः।
7) 2.4.2.1(5)- देवाः । अब्रुवन्न् ।
देवा अंबुवन् नबुवन् देवा देवा अंबुवन् ।
8) 2.4.2.1(6)- अब्रुवन् । यः ।
अबुवन्. यो यो ऽबुवन् नबुवन्. यः ।
9) 2.4.2.1(7)- यः। नः।
यो नो नो यो यो नः।
```

```
10) 2.4.2.1(8)- नः । वीर्यावत्तमः ।
नो वीर्यावत्तमो वीर्यावत्तमो नो नो वीर्यावत्तमः।
11) 2.4.2.1(9)- वीर्यावत्तमः । तम् ।
वीर्यावत्तम स्तम् तं वीर्यावत्तमो वीर्यावत्तम स्तम्।
12) 2.4.2.1(9)- वीर्यावत्तमः ।
वीर्यावत्तम इति वीर्यावत् – तमः।
13) 2.4.2.1(10)- तम्। अनु।
त मन्वनु तम् त मनु ।
14) 2.4.2.1(11)- अनु । समारभामहै ।
अनु स<u></u>मारभामहै समारभामहा अन्वनु समारभामहै ।
15) 2.4.2.1(12)— समारभामहै । इति ।
-
समारभामहा इतीति समारभामहै समारभामहा इति ।
16) 2.4.2.1(12)- समारभामहै।
समारभामहा इति सं – आरभामहै।
17) 2.4.2.1(13)- इति । ते ।
इति ते त इतीति ते।
18) 2.4.2.1(14)- ते । इन्द्रम् ।
त इन्द्र मिन्द्रम् ते त इन्द्रम्।
19) 2.4.2.1(15)- इन्द्रम् । अ<u>ब</u>ुवन्न् ।
इन्द्र मब्रुवन् नब्रुवन् निन्द्र मिन्द्र मब्रुवन् ।
```

```
2.4.2.1(16)- अब्रुवन्न् । त्वम् ।
20)
अब्रुवन् त्वम् त्व मब्रुवन् नब्रुवन् त्वम् ।
21) 2.4.2.1(17)- त्वम्।वै।
त्वं वै वै त्वम् त्वं वै।
22) 2.4.2.1(18)- वै। नः।
वै नो नो वै वै नः।
23) 2.4.2.1(19)- नः । वीर्यावत्तमः ।
नो वीर्यावत्तमो वीर्यावत्तमो नो नो वीर्यावत्तमः।
24) 2.4.2.1(20)- वीर्यावत्तमः । असि ।
वीर्यावत्तमो ऽस्यसि वीर्यावत्तमो वीर्यावत्तमो ऽसि ।
25) 2.4.2.1(20)- वीर्यावत्तमः ।
वीर्यावत्तम इति वीर्यावत् – तमः।
26) 2.4.2.1(21)- असि । त्वाम् ।
असि त्वाम् त्वा मस्यसि त्वाम् ।
27) 2.4.2.1(22)- त्वाम् । अनु ।
त्वा मन्वनु त्वाम् त्वा मनु ।
28) 2.4.2.1(23)- अनु । समारभामहै ।
। । । । । । । । । अनु स्मारभामहै समारभामहै ।
29) 2.4.2.1(24)— समारभामहै । इति ।
समारभामहा इतीति समारभामहै समारभामहा इति ।
```

```
30) 2.4.2.1(24)- समारभामहै।
समारभामहा इति सं – आरभामहै।
31) 2.4.2.1(25)— इति । सः ।
इति स स इतीति सः।
32) 2.4.2.1(26)- सः । अब्रवीत् ।
सो उब्रवी दब्रवीथ् स सो उब्रवीत्।
33) 2.4.2.1(27)- अब्रवीत् । तिस्रः ।
अबवीत् तिस्र स्तिस्रो ऽबवी दबवीत् तिस्रः।
34) 2.4.2.1(28)- तिस्रः।मे।
तिस्रो में में तिस्र स्तिस्रो में।
35) 2.4.2.1(29)- मे । इमाः ।
म इमा इमा में म इमाः।
36) 2.4.2.1(30) = इमाः । तनुवः ।
इमा स्तनुव स्तनुव इमा हुमा स्तुनुवः ।
37) 2.4.2.1(31) – तनुवः । वीर्यावतीः ।
तनुवो वीर्यावतीर् वीर्यावती स्तनुव स्तनुवो वीर्यावतीः ।
38) 2.4.2.1(32)- वीर्यावतीः । ताः ।
वीर्यावतीस्ता स्ता वीर्यावतीर् वीर्यावती स्ताः ।
39) 2.4.2.1(32)- वीर्यावतीः ।
वीर्यावतीरिति वीर्य – वतीः।
```

```
40) 2.4.2.1(33)- ताः । प्रीणीत ।
ताः प्रीणीत प्रीणीत ता स्ताः प्रीणीत ।
41) 2.4.2.1(34)- प्रीणीत । अथ ।
प्रीणीताथाथं प्रीणीत प्रीणीताथं ।
42) 2.4.2.1(35)- अथ । असुरान् ।
अथासुग् नसुग् नथाथा सुरान् ।
43) 2.4.2.1(36)- असुरान् । अभि ।
असुरा नभ्यं भ्यसुरा नसुरा नभि ।
44) 2.4.2.1(37)- अभि। भविष्यथ।
अभि भविष्यथ भविष्यथा भ्यभि भविष्यथ ।
45) 2.4.2.1(38)- भविष्यथ । इति ।
भविष्यथे तीति भविष्यथ भविष्यथेति ।
46) 2.4.2.1(39)- इति । ताः ।
इति ता स्ता इतीति ताः।
47) 2.4.2.1(40)- ताः । वै ।
ता वै वै ता स्ता वै ।
48) 2.4.2.1(41)- वै। ब्रूहि।
वै ब्रूहि ब्रूहि वै वै ब्रूहि।
49) 2.4.2.1(42)- ब्रूहि। इति ।
बूहीतीतं ब्रूहि ब्रूहीतं ।
```

```
50) 2.4.2.1(43)- इति । अबुवन्न् ।
इत्यं ब्रुवन् नब्रुवन् निती त्यंब्रुवन्न् ।
    2.4.2.1(44)- अब्रुवन्न् । इयम् ।
अब्रुवन् निय मिय मब्रुवन् नब्रुवन् नियम्।
      2.4.2.1(45)- <u>इ</u>यम् । अ(ग्म्)होमुक् । (GS-2.4-4)
इय म(ग्म्)होमु ग(ग्म्)होमु गिय मिय म(ग्म्)होमुक् ।
    2.4.2.1(46)- अ(ग्म्)होमुक् । <u>इ</u>यम् । (GS-2.4-4)
अ(ग्म्)होमु गिय मिय म(ग्म्)होमु ग(ग्म्)होमु गियम्।
54) 2.4.2.1(46)- अ(ग्म्)होमुक् । (GS-2.4-4)
अ(ग्म्)होमुगित्य(ग्म्)हः – मुक् ।
55) 2.4.2.1(47)- इयम् । विमृधा । (GS-2.4-4)
इयं विम्धा विम्धेय मियं विम्धा ।
56) 2.4.2.1(48)- विमृधा। इयम्। (GS-2.4-4)
विमृधेय मियं विमृधा विमृधेयम्।
57) 2.4.2.1(48)- विम्धा। (GS-2.4-4)
विम्धेति वि – मृधा।
58) 2.4.2.1(49)- <u>इ</u>यम् । <u>इ</u>न्द्रियावती । (GS-2.4-4)
इय मिन्द्रियावती न्द्रियावतीय मिय मिन्द्रियावती।
59) 2.4.2.1(50)- इन्द्रियावती । इति । (GS-2.4-4)
इन्द्रियावती तीतीन्द्रियावती न्द्रियावतीति ।
```

```
60) 2.4.2.1(50)- इन्द्रियावती । (GS-2.4-4)
इन्द्रियावतीतीन्द्रिय – वती ।
1) 2.4.2.2(1)- इति । अब्रवीत् । (GS-2.4-4)
इत्यंब्रवी दब्रवी दिती त्यंब्रवीत्।
2) 2.4.2.2(2)- अब्रवीत् । ते । (GS-2.4-4)
अब्रवीत् ते ते ऽब्रवी दब्रवीत् ते ।
3) 2.4.2.2(3)- ते । इन्द्राय । (GS-2.4-4)
त इन्द्रा येन्द्राय ते त इन्द्राय।
4) 2.4.2.2(4)- इन्द्राय । अ(ग्म्)होमुचे ।
इन्द्राया (ग्म्)होमुचे ऽ(ग्म्)होमुच इन्द्रा येन्द्राया (ग्म्)होमुचे ।
     2.4.2.2(5)- अ(ग्म्)होमुचे । पुरोडाशम् ।
अ(ग्म्)होमुचे पुरोडाशम् पुरोडाशं म(ग्म्)होमुचे ऽ(ग्म्)होमुचे पुरोडाशम् ।
    2.4.2.2(5)- अ(ग्म्)होमुचे ।
अ(ग्म्)होमुच इत्य(ग्म्)हः – मुचे ।
   2.4.2.2(6)- पुरोडाशम् । एकादशकपालम् ।
पुरोडाश मेकादशकपाल मेकादशकपालम् पुरोडाशम् पुरोडाश मेकादशकपालम् ।
8) 2.4.2.2(7)- एकादशकपालम् । निः ।
एकादशकपालम् निर् णिरेकादशकपाल मेकादशकपालम् निः ।
9) 2.4.2.2(7)- एकादशकपालम् ।
एकादशकपालमित्येकादश – कपालम् ।
```

```
10) 2.4.2.2(8)- निः । अवपन्न् ।
निरवपन् नवपन् निर् णिरवपन्न् ।
    2.4.2.2(9)- अवपन्न् । इन्द्राय ।
अवपन् निन्द्रा येन्द्राया वपन् नवपन् निन्द्राय ।
12) 2.4.2.2(10)- इन्द्राय । वैमृधाय ।
इन्द्राय वैमृधाय वैमृधा येन्द्रा येन्द्राय वैमृधाय ।
    2.4.2.2(11)- वैमृधाय । इन्द्राय ।
वैमृधा येन्द्रा येन्द्राय वैमृधाय वैमृधा येन्द्राय ।
14) 2.4.2.2(12)- इन्द्राय । इन्द्रियावते ।
इन्द्राये न्द्रियावत इन्द्रियावत इन्द्रा येन्द्राये न्द्रियावते ।
15) 2.4.2.2(13)- इन्द्रियावते । यत् ।
इन्द्रियावते यद् यदिन्द्रियावत इन्द्रियावते यत् ।
16) 2.4.2.2(13) = इन्द्रियावते ।
इन्द्रियावत इतीन्द्रिय – वृते ।
17) 2.4.2.2(14)- यत् । इन्द्राय । (GS-2.4-6)
यदिन्द्रा येन्द्राय यद् यदिन्द्राय ।
18) 2.4.2.2(15)- इन्द्राय । अ(ग्म्)होमुचे । (GS-2.4-6)
इन्द्राया (ग्म्)होमुचे ऽ(ग्म्)होमुच इन्द्रा येन्द्राया (ग्म्)होमुचे ।
19) 2.4.2.2(16)- अ(ग्म्)होमुचे । निखपन्न् । (GS-2.4-6)
अ(ग्म्)होमुचे निरवपन् निरवपन् न(ग्म्)होमुचे ऽ(ग्म्)होमुचे निरवपन्न् ।
```

```
20) 2.4.2.2(16)- अ(ग्म्)होमुचे। (GS-2.4-6)
अ(ग्म्)होमुच इत्य(ग्म्)हः – मुचे ।
21) 2.4.2.2(17)- निरवपन्न् । अ(ग्म्)हंसः । (GS-2.4-6)
निरवपन् न(ग्म्)हसो ऽ(ग्म्)हसो निरवपन् निरवपन् न(ग्म्)हसः ।
22) 2.4.2.2(17)- निरवपन्न् । (GS-2.4-6)
निरवपन्निति निः – अवपन्न् ।
23) 2.4.2.2(18)- अ(ग्म्)हसः । <u>ए</u>व । (GS-2.4-6)
अ(ग्म्)हंस एवैवा (ग्म्)हंसो ऽ(ग्म्)हंस एव।
      2.4.2.2(19)- एव । तेन । (GS-2.4-6)
एव तेन तेनैवैव तेन।
25) 2.4.2.2(20)- तेन । अमुच्यन्त । (GS-2.4-6)
तेना मुच्यन्ता मुच्यन्त तेन तेना मुच्यन्त ।
      2.4.2.2(21)- अमुच्यन्त । यत् । (GS-2.4-6)
अमुच्यन्त यद् यदमुच्यन्ता मुच्यन्त यत् ।
27) 2.4.2.2(22)- यत् । इन्द्राय ।
यदिन्द्रा येन्द्राय यद् यदिन्द्राय ।
28) 2.4.2.2(23)— इन्द्राय । <u>वै</u>मृधाय ।
इन्द्राय वैमृधाय वैमृधा येन्द्रा येन्द्राय वैमृधाय ।
29) 2.4.2.2(24)- वैम्धाय । मृधः ।
वैमृधाय मृधो मृधो वैमृधाय वैमृधाय मृधः ।
```

```
30) 2.4.2.2(25)- मृधः। एव।
मृध एवैव मृधो मृध एव।
31) 2.4.2.2(26)- एव । तेन ।
एव तेन तेनैवैव तेन ।
32) 2.4.2.2(27)— तेन । अप ।
तेनापाप तेन तेनाप ।
33) 2.4.2.2(28)– अप । अ<u>घ्न</u>त ।
अपाघ्नता घ्नता पापा घ्नत ।
34) 2.4.2.2(29)- अध्नत । यत् ।
अघ्नत यद् यदघ्नता घनत् यत् ।
35) 2.4.2.2(30) – यत् । इन्द्राय ।
यदिन्द्रा येन्द्राय यद् यदिन्द्राय ।
36) 2.4.2.2(31)- इन्द्राय । इन्द्रियावते ।
इन्द्राये न्द्रियावत इन्द्रियावत इन्द्रा येन्द्राये न्द्रियावते ।
इन्द्रियावत इन्द्रिय मिन्द्रिय मिन्द्रियावत इन्द्रियावत इन्द्रियम् ।
38) 2.4.2.2(32)- इन्द्रियावते ।
इन्द्रियावत इतीन्द्रिय – वते ।
39) 2.4.2.2(33)- इन्द्रियम् । एव ।
इन्द्रिय मेवैवेन्द्रिय मिन्द्रिय मेव।
```

```
2.4.2.2(34)- एव । तेन ।
एव तेन तेनैवैव तेन ।
41) 2.4.2.2(35)– तेन । आत्मन्न् ।
तेनात्मन् नात्मन् तेन तेनात्मन्न् ।
42) 2.4.2.2(36)- आत्मन्न् । अद्धत ।
-----
आत्मन् नदधता दधतात्मन् नात्मन् नदधत ।
43) 2.4.2.2(37) – अदधत । त्रयस्त्रि(ग्म्)शत्कपालम् ।
अदधत त्रयस्त्रि(ग्म्)शत्कपालम् त्रयस्त्रि(ग्म्)शत्कपाल मदधता दधत त्रयस्त्रि(ग्म्)शत्कपालम् ।
44) 2.4.2.2(38)– त्रयस्त्रि(ग्म्)शत्कपालम् । पुरो॒डाशम् । (GS-2.4-5)
त्रयस्त्रि(ग्म्)शत्कपालम् पुरोडाशम् पुरोडाशम् त्रयस्त्रि(ग्म्)शत्कपालम्
त्रयस्त्रि(ग्म्)शत्कपालम् पुरोडाशम् ।
      2.4.2.2(38) – त्रयस्त्रि(ग्म्)शत्कपालम् । (GS-2.4-5)
त्रयस्त्रि(ग्म्)शत्कपालमिति त्रयस्त्रि(ग्म्)शत् – कपालम् ।
      2.4.2.2(39)- पुरोडाशम् । निः । (GS-2.4-5)
पुरोडाशम् निर्णिष् पुरोडाशम् पुरोडाशम् निः।
      2.4.2.2(40)- निः । अवपन्न् । (GS-2.4-5)
निरवपन् नवपन् निर् णिरवपन्न् ।
     2.4.2.2(41) — अवपन्न् । त्रयस्त्रि(ग्म्)शत् ।
अवपन् त्रयस्त्रि(गम्)शत् त्रयस्त्रि(गम्)श दवपन् नवपन् त्रयस्त्रि(गम्)शत् ।
```

```
49) 2.4.2.2(42)- त्रयस्त्रि(ग्म्)शत् । वै ।
त्रयस्त्र(ग्म्)शृद् वै वै त्रयस्त्रि(ग्म्)शत् त्रयस्त्रि(ग्म्)शद् वै ।
50) 2.4.2.2(42)- त्रयस्त्रि(ग्म्)शत् ।
त्रयस्त्रि(गम्)शृदिति त्रयः – त्रि(गम्)शृत् ।
51) 2.4.2.2(43)- वै। देवताः ।
वै देवता देवता वै वै देवताः।
52) 2.4.2.2(44)- देवताः । ताः ।
देवता स्ता स्ता देवता देवता स्ताः।
53) 2.4.2.2(45)— ताः । इन्द्रः ।
ता इन्द्र इन्द्र स्ता स्ता इन्द्रः ।
54) 2.4.2.2(46)- इन्द्रः । आत्मन्न् ।
इन्द्रं आत्मन् नात्मन् निन्द्रं इन्द्रं आत्मन्न् ।
55) 2.4.2.2(47)- आत्मन्न् । अनु ।
आत्मन् नन्वन्वा त्मन् नात्मन् ननु ।
56) 2.4.2.2(48)- अनु । समारंभयत ।
अनु समारंभयत समारंभयता न्वनु समारंभयत ।
57) 2.4.2.2(49)— समारंभयत । भूत्यै ।
समारंभयत भूत्यै भूत्यै समारंभयत समारंभयत भूत्यै ।
58) 2.4.2.2(49)- समारंभयत ।
समारंभयतेति सं – आरंभयत ।
```

```
59) 2.4.2.2(50)— भूत्यै । ताम् ।
भूत्यै ताम् ताम् भूत्यै भूत्यै ताम् ।
1) 2.4.2.3(1)- ताम्। वाव।
तां वाव वाव ताम् तां वाव।
   2.4.2.3(2)- वाव । देवाः ।
वाव देवा देवा वाव वाव देवाः।
3) 2.4.2.3(3)- देवाः । विजितिम् ।
देवा विजितिं विजितिम् देवा देवा विजितिम्।
4) 2.4.2.3(4)- विजितिम् । उत्तमाम् ।
। । । । । । विजिति मृत्तमा मृत्तमां विजिति विजिति मृत्तमाम्।
5) 2.4.2.3(4)- विजितिम्।
विजितिमिति वि – जितिम्।
6) 2.4.2.3(5)- <u>उ</u>त्तमाम् । असुरैः ।
उत्तमा मसु रैरसुरै रुत्तमा मुत्तमा मसुरैः।
7) 2.4.2.3(5)- उत्तमाम् ।
उत्तमामित्युत् – तमाम् ।
8) 2.4.2.3(6)- अस्रैः । वि ।
असुरैर् वि व्यसुरै रसुरैर् वि ।
9) 2.4.2.3(7)- वि । अजयन्त ।
व्यजयन्ता जयन्त वि व्यजयन्त
```

```
10) 2.4.2.3(8)- अजयन्त । यः ।
अजयन्त यो यो ऽजयन्ता जयन्त यः।
11) 2.4.2.3(9)- यः । भ्रातृव्यवान् ।
यो भातृव्यवान् भातृव्यवान्. यो यो भातृव्यवान् ।
12) 2.4.2.3(10)- भ्रातृव्यवान् । स्यात् ।
भातृव्यवान् थस्याथ् स्याद् भातृव्यवान् भातृव्यवान् थस्यात् ।
13) 2.4.2.3(10)- भ्रातृव्यवान् ।
भ्रातृव्यवानिति भ्रातृव्य – वान् ।
14) 2.4.2.3(11)- स्यात् । सः ।
स्याथ् स स स्याथ् स्याथ् सः।
15) 2.4.2.3(12)- सः । स्पर्छमानः ।
स स्पर्द्धमानः स्पर्द्धमानः स स स्पर्द्धमानः ।
16) २.४.२.३(१३)- स्पर्छमानः । एतया ।
स्पर्द्धमान एत यैतया स्पर्द्धमानः स्पर्द्धमान एतया ।
17) 2.4.2.3(14)— <u>ए</u>तया । इष्ट्या ।
एत येष्ट्ये ष्ट्यैत यैत येष्ट्या ।
18) 2.4.2.3(15)- इष्ट्या । यजेत ।
इष्ट्या यजेत यजेते ष्ट्येष्ट्या यजेत ।
19) 2.4.2.3(16)- यजेत । इन्द्राय ।
यजेतेन्द्रा येन्द्राय यजेत यजेतेन्द्राय ।
```

```
20) 2.4.2.3(17)- इन्द्राय । अ(ग्म्)हो मुचे ।
इन्द्राया (ग्म्)होमुचे ऽ(ग्म्)होमुच इन्द्रा येन्द्राया (ग्म्)होमुचे ।
      2.4.2.3(18) – अ(ग्म्)होमुचे । पुरोडाशम् ।
अ(ग्म्)होमुचे पुरोडाशंम् पुरोडाशं म(ग्म्)होमुचे ऽ(ग्म्)होमुचे पुरोडाशम् ।
    2.4.2.3(18)- अ(ग्म्<u>)</u>होमुचे ।
अ(ग्म्)होमुच इत्य(ग्म्)हः – मुचै ।
23) 2.4.2.3(19)- पुरोडाशम् । एकादशकपालम् ।
पुरोडाश मेकादशकपाल मेकादशकपालम् पुरोडाशम् पुरोडाश मेकादशकपालम् ।
24) 2.4.2.3(20)- एकादशकपालम् । निः ।
एकादशकपालम् निर् णिरेकादशकपाल मेकादशकपालम् निः ।
25) 2.4.2.3(20)— एकादशकपालम् ।
एकादशकपालमित्येकादश – कपालम् ।
26) 2.4.2.3(21)- निः । वपेत् ।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
27) 2.4.2.3(22)- वपेत् । इन्द्राय ।
वपे दिन्द्रा येन्द्राय वपेद् वपे दिन्द्राय ।
28) 2.4.2.3(23)- इन्द्राय । <u>वै</u>मृधाय ।
इन्द्राय वैमृधाय वैमृधा येन्द्रा येन्द्राय वैमृधाय ।
29) 2.4.2.3(24)- वैमृधाय । इन्द्राय ।
वैम्धा येन्द्रा येन्द्राय वैम्धाय वैम्धा येन्द्राय ।
```

```
30) 2.4.2.3(25) = इन्द्राय । इन्द्रियावते ।
। । ।
इन्द्राये न्द्रियावत इन्द्रियावत इन्द्रा येन्द्राये न्द्रियावते ।
     2.4.2.3(26)- इन्द्रियावते । अ(ग्म्)हंसा ।
इन्द्रियावते ऽ(ग्म्)हसा ऽ(ग्म्)हसे न्द्रियावत इन्द्रियावते ऽ(ग्म्)हसा ।
32) 2.4.2.3(26)- इन्द्रियावते ।
इन्द्रियावत इतीन्द्रिय – वते ।
33) 2.4.2.3(27)- अ(ग्म्)हंसा। वै।
अ(ग्म्)हसा वै वा अ(ग्म्)हसा ऽ(ग्म्)हसा वै ।
34) 2.4.2.3(28)- वै। एषः।
वा एष एष वै वा एषः।
35) 2.4.2.3(29)- एषः । गृहीतः ।
एष गृहीतो गृहीत एष एष गृहीतः।
36) 2.4.2.3(30) – गृहीतः । यस्मात् ।
गृहीतो यस्माद् यस्माद् गृहीतो गृहीतो यस्मात् ।
37) 2.4.2.3(31)— यस्मात् । श्रेयान् ।
यस्माच् छ्रेयाञ् छ्रेयान्. यस्माद् यस्माच् छ्रेयान् ।
38) 2.4.2.3(32)- श्रेयान् । भ्रातृव्यः ।
श्रेयान् भ्रातृत्यो भ्रातृत्यः श्रेयाञ् छ्रेयान् भ्रातृत्यः ।
39) 2.4.2.3(33)- भ्रातृव्यः । यत् ।
भातृव्यो यद् यद् भातृव्यो भातृव्यो यत्।
```

```
40) 2.4.2.3(34)- यत् । इन्द्राय ।
यदिन्द्रा येन्द्राय यद् यदिन्द्राय ।
41) 2.4.2.3(35)- इन्द्राय । अ(ग्म्)होमुचे ।
इन्द्राया (ग्म्)होमुचे ऽ(ग्म्)होमुच इन्द्रा येन्द्राया (ग्म्)होमुचे ।
42) 2.4.2.3(36)- अ(ग्म्)होमुचे । निर्वपति ।
अ(ग्म्)होमुचे निर्वपति निर्वप त्य(ग्म्)होमुचे ऽ(ग्म्)होमुचे निर्वपति ।
43) 2.4.2.3(36)- अ(ग्म्)होमुचे ।
अ(ग्म्)होमुच इत्य(ग्म्)हः – मुचै ।
44) 2.4.2.3(37)— निर्वपति । अ(ग्म्)हसः ।
निर्वप त्य(ग्म्)हसो ऽ(ग्म्)हसो निर्वपति निर्वप त्य(ग्म्)हसः ।
45) 2.4.2.3(37)- निर्वपति ।
निर्वपतीति निः – वपति ।
46) 2.4.2.3(38)— अ(ग्म्)हसः । एव ।
अ(ग्म्)हस एवैवा (ग्म्)हसो ऽ(ग्म्)हस एव ।
47) 2.4.2.3(39)- एव । तेन ।
एव तेन तेनैवैव तेन।
48) 2.4.2.3(40)- तेन । मुच्यते ।
तेन मुच्यते मुच्यते तेन तेन मुच्यते ।
49) 2.4.2.3(41)- मुच्यते । मृधा ।
मुच्यते मृधा मृधा मुच्यते मुच्यते मृधा।
```

```
50) 2.4.2.3(42)- मृधा।वै।
मृधा वै वै मृधा मृधा वै।
51) 2.4.2.3(43)- वै। एषः।
वा एष एष वै वा एषः।
52) 2.4.2.3(44)- एषः । अभिषण्णः ।
एषो उभिषणणो उभिषणण एष एषो उभिषणणः ।
53) 2.4.2.3(45)- अभिषण्णः । यस्मात् ।
ा । ॥ ॥
अभिषण्णो यस्माद् यस्मा दुभिषण्णो ऽभिषण्णो यस्मात् ।
54) 2.4.2.3(45)- अभिषण्णः ।
अभिषण्ण इत्यभि – सन्नः।
55) 2.4.2.3(46) – यस्मात् । समानेषु ।
यस्माथ् समानेषु समानेषु यस्माद् यस्माथ् समानेषु ।
56) 2.4.2.3(47)- स<u>मा</u>नेषु । अन्यः ।
समाने ष्वन्यो ऽन्यः समानेषु समाने ष्वन्यः ।
57) 2.4.2.3(48)- अन्यः । श्रेयान् ।
अन्यः श्रेयाञ् छ्रेया नन्यो ऽन्यः श्रेयान् ।
58) 2.4.2.3(49)- श्रेयान् । उत ।
श्रेया नुतोत श्रेयाञ् छ्रेया नुत ।
59) 2.4.2.3(50)- उत् । अभ्रातृव्यः ।
उता भ्रातृव्यो ऽभ्रातृव्य उतोता भ्रातृव्यः ।
```

```
1) 2.4.2.4(1)- अभ्रातृव्यः । यत् ।
अभ्रातृव्यो यद् यदभ्रातृव्यो ऽभ्रातृव्यो यत् ।
2) 2.4.2.4(2)- यत् । इन्द्राय ।
यदिन्द्रा येन्द्राय यद् यदिन्द्राय ।
3) 2.4.2.4(3)- इन्द्राय । वैमृधाय ।
इन्द्राय वैमृधाय वैमृधा येन्द्रा येन्द्राय वैमृधाय ।
4) 2.4.2.4(4)- वैमृधाय । मृधः ।
वैम्धाय मृधो मृधो वैम्धाय वैम्धाय मृधः।
5) 2.4.2.4(5)- मृधः। एव।
मृधं एवैव मृधो मृधं एव।
    2.4.2.4(6)- एव । तेन ।
एव तेन ते नैवैव तेन।
7) 2.4.2.4(7)- तेन । अप ।
तेनापाप तेन तेनाप ।
8) 2.4.2.4(8)- अप । हते ।
अप हते हते ऽपाप हते ।
9) 2.4.2.4(9)- हते । यत् ।
हते यद् य द्धते हते यत्।
10) 2.4.2.4(10)- यत् । इन्द्राय ।
यदिन्द्रा येन्द्राय यद् यदिन्द्राय ।
```

```
 11) 2.4.2.4(11) = इन्द्राय । इन्द्रियावते ।

ः । । । । । । । । । । इन्द्राये न्द्रियावत इन्द्राये न्द्रियावते ।
     2.4.2.4(12)-     इन्द्रियावते । इन्द्रियम् ।
इन्द्रियावत इन्द्रिय मिन्द्रिय मिन्द्रियावत इन्द्रियावत इन्द्रियम् ।
13) 2.4.2.4(12)- इन्द्रियावते ।
इन्द्रियावत इतीन्द्रिय – वते ।
14) 2.4.2.4(13)- इन्द्रियम् । एव ।
इन्द्रिय मेवैवेन्द्रिय मिन्द्रिय मेव।
15) 2.4.2.4(14)- एव । तेन ।
एव तेन ते नैवैव तेन ।
16) 2.4.2.4(15)- तेन । आत्मन्न् ।
तेना त्मन् नात्मन् तेन तेना त्मन्न् ।
17) 2.4.2.4(16)- आत्मन्न् । धत्ते ।
आत्मन् धत्ते धत्त आत्मन् नात्मन् धत्ते ।
18) 2.4.2.4(17) – धत्ते । त्रयस्त्रि(ग्म्)शत्कपालम् ।
धत्ते त्रयस्त्रि(ग्म्)शत्कपालम् त्रयस्त्रि(ग्म्)शत्कपालम् धत्ते धत्ते त्रयस्त्रि(ग्म्)शत्कपालम् ।
19) 2.4.2.4(18) – त्रयस्त्रि(ग्म्)शत्कपालम् । पुरोडाशम् ।
त्रयस्त्रि(ग्म्)शत्कपालम् पुरोडाशम् पुरोडाशम् त्रयस्त्रि(ग्म्)शत्कपालम्
न्नयस्त्रि(ग्म्)शत्कपालम् पुरोडाशम् ।
20) 2.4.2.4(18) – त्रयस्त्रि(ग्म्)शत्कपालम् ।
त्रयस्त्रि(ग्म्)शत्कपालमिति त्रयस्त्रि(ग्म्)शत् – कपालम् ।
```

```
21) 2.4.2.4(19)- <u>पुरो</u>डाशम्। निः।
पुरोडाशम् निर् णिष् पुरोडाशम् पुरोडाशम् निः ।
22) 2.4.2.4(20)- निः । वपति ।
निर् वपति वपति निर् णिर् वपति ।
      2.4.2.4(21) – वपति । त्रयस्त्रि(ग्म्)शत् ।
वपति त्रयस्त्र(गम्)शृत् त्रयस्त्र(गम्)शद् वपति वपति त्रयस्त्रि(गम्)शत् ।
24) 2.4.2.4(22)- त्रयस्त्रि(ग्म्)शत् । वै ।
त्रयस्त्रि(ग्म्)शद् वै वै त्रयस्त्रि(ग्म्)शत् त्रयस्त्रि(ग्म्)शद् वै ।
25) 2.4.2.4(22)- त्रयस्त्रि(ग्म्)शत् ।
त्रयस्त्रि(गम्)शृदिति त्रयः – त्रि(गम्)शृत् ।
26) 2.4.2.4(23)- वै। देवताः ।
वै देवता देवता वै वै देवताः।
27) 2.4.2.4(24)- <u>देवताः</u> । ताः ।
देवता स्ता स्ता देवता देवता स्ताः।
28) 2.4.2.4(25)- ताः। एव।
ता एवैव ता स्ता एव ।
29) 2.4.2.4(26)- एव । यजमानः ।
एव यजमानो यजमान एवैव यजमानः ।
30) 2.4.2.4(27)- यजमानः । आत्मन्न् ।
यजमान आत्मन् नात्मन्. यजमानो यजमान आत्मन्न् ।
```

```
31) 2.4.2.4(28)- आत्मन्न् । अनु ।
आत्मन् नन्वन्वा त्मन् नात्मन् ननु ।
32) 2.4.2.4(29)- अनु । समारंभयते ।
अनु समारंभयते समारंभयते उन्वनु समारंभयते ।
33) 2.4.2.4(30)— समारंभयते । भूत्यै ।
समारंभयते भूत्यै भूत्यै समारंभयते समारंभयते भूत्यै ।
34) 2.4.2.4(30)- समारंभयते ।
समारंभयत इति सं – आरंभयते ।
35) 2.4.2.4(31)— भूत्यै । सा ।
भूत्यै सा सा भूत्यै भूत्यै सा।
36) 2.4.2.4(32)- सा।वै।
सा वै वै सा सा वै।
37) 2.4.2.4(33)- वै। एषा।
वा एषेषा वै वा एषा।
38) 2.4.2.4(34)- एषा । विजितिः ।
एषा विजितिर् विजिति रेषैषा विजितिः ।
39) 2.4.2.4(35)- विजितिः । नाम ।
विजितिर् नाम नाम विजितिर् विजितिर् नाम ।
40) 2.4.2.4(35)- विजितिः ।
विजितिरिति वि - जितिः।
```

```
41) 2.4.2.4(36)- नाम । इष्टिः ।
नामेष्टि रिष्टिर् नाम नामेष्टिः ।
42) 2.4.2.4(37)- इष्टिः। यः।
इष्टिर् यो य इष्टि रिष्टिर् यः ।
43) 2.4.2.4(38)- यः। एवम्।
य एव मेवं यो य एवम्।
44) 2.4.2.4(39)- एवम् । विद्वान् ।
एवं विद्वान्. विद्वा नेव मेवं विद्वान्।
45) 2.4.2.4(40)- विद्वान् । एतया ।
विद्वा नेत यैतया विद्वान्. विद्वा नेतया ।
46) 2.4.2.4(41)- एतया । इष्ट्या ।
एत येष्ट्ये ष्ट्यैत यैत येष्ट्या ।
ा ।
47) 2.4.2.4(42)- इष्ट्या। यजते।
इष्ट्या यजते यजत इष्ट्येष्ट्या यजते ।
48) 2.4.2.4(43)- यजते । उत्तमाम् ।
्रा । । । । । यजत उत्तमा मुत्तमां यजते यजत उत्तमाम्।
     2.4.2.4(44) — उत्तमाम् । एव ।
उत्तमा मेवैवो तमा मुत्तमा मेव।
50) 2.4.2.4(44)- उत्तमाम् ।
उत्तमामित्युत् – तमाम् ।
```

```
51) 2.4.2.4(45) — एव । विजितिम् ।

एव विजितिं विजिति मेवैव विजितिम् ।

52) 2.4.2.4(46) — विजितिम् । भ्रातृत्येण ।

विजितिम् भ्रातृत्येण भ्रातृत्येण विजितिं विजितिम् भ्रातृत्येण ।

53) 2.4.2.4(46) — विजितिम् ।

विजितिमिति वि — जितिम् ।

54) 2.4.2.4(47) — भ्रातृत्येण । वि ।

भ्रातृत्येण वि वि भ्रातृत्येण भ्रातृत्येण वि ।

55) 2.4.2.4(48) — वि । ज्यते ॥

वि जयते जयते वि वि जयते ।

56) 2.4.2.4(49) — जयते ॥

जयत इति जयते ।
```

2.4.3 <u>अनुवाकम् 3 – जटा</u>

```
 2.4.3.1(1) – देवासुराः । सँयत्ताः ।

देवासुराः सँयत्ताः सँयता देवासुरा देवासुराः सँयताः ।
2) 2.4.3.1(1)- देवासुरा: ।
देवासुरा इति देव – असुराः ।
3) 2.4.3.1(2)- संयत्ताः । आसन् ।
।
सँयता आसन् नासन् थ्सँयताः सँयता आसन्न् ।
4) 2.4.3.1(2)- सँयत्ताः ।
संयत्ता इति सं – यत्ताः।
5) 2.4.3.1(3)- आसन्न् । तेषाम् ।
आसन् तेषाम् तेषां मासन् नासन् तेषाम् ।
6) 2.4.3.1(4)- तेषाम् । गायत्री ।
तेषाम् गायत्री गायत्री तेषाम् तेषाम् गायत्री ।
7) 2.4.3.1(5)- गायत्री । ओजः ।
गायत्र्योज ओजो गायत्री गायत्र्योजः।
8) 2.4.3.1(6)- ओजः । बलम् ।
ओजो बलम् बल मोज ओजो बलम् ।
9) 2.4.3.1(7)- बलम् । <u>इ</u>न्द्रियम् ।
बल मिन्द्रिय मिन्द्रियम् बलम् बल मिन्द्रियम् ।
```

```
10) 2.4.3.1(8)- इन्द्रियम् । वीर्यम् ।
इन्द्रियं वीर्यं वीर्यं मिन्द्रियं मिन्द्रियं वीर्यंम्।

 11) 2.4.3.1(9) – वीर्यम् । प्रजाम् ।

वीर्यम् प्रजाम् प्रजां वीर्यं वीर्यम् प्रजाम् ।
12) 2.4.3.1(10)- प्रजाम् । पशून् ।
प्रजाम् पुशून् पुशून् प्रजाम् पुजाम् पुशून् ।
13) 2.4.3.1(10)- प्रजाम् ।
प्रजामिति प्र – जाम्।
14) 2.4.3.1(11)- पशून्। सङ्गृह्य।

। । । । ।

पशून् थ्सङ्गृह्य सङ्गृह्य पशून् पशून् थ्सङ्गृह्य।
15) 2.4.3.1(12) — सङ्गृद्धं । आदायं ।

। । । ।

सङ्गृद्धा दाया दाय सङ्गृद्ध सङ्गृद्धा दाय ।
16) 2.4.3.1(12)- स्ङ्गृह्य ।
सङ्गृह्येति सं – गृह्य ।
17) 2.4.3.1(13)- आदाय । अपक्रम्य ।
। । - - - -
आदाया पुक्रम्या पुक्रम्या दाया दाया पुक्रम्य ।
18) 2.4.3.1(13)— आदाय ।
आदायेत्या – दाय ।
19) 2.4.3.1(14)- अपक्रम्य । अतिष्ठत् ।
अपक्रम्यां तिष्ठ दतिष्ठ दपक्रम्यां पक्रम्यां तिष्ठत् ।
```

```
20)
      2.4.3.1(14) – अपक्रम्य ।
अपक्रम्येत्यप - क्रम्य ।
21) 2.4.3.1(15)- अतिष्ठत् । ते ।
अतिष्ठत् ते ते उतिष्ठ दतिष्ठत् ते ।
22) 2.4.3.1(16)- ते । अमन्यन्त ।
ते ऽमन्यन्ता मन्यन्त ते ते ऽमन्यन्त ।
      2.4.3.1(17) – अमन्यन्त । यतरान् ।
अमन्यन्त यतरान्. यतरा नमन्यन्ता मन्यन्त यतरान् ।
24) 2.4.3.1(18)- यतरान् । वै ।
यतरान्. वै वै यतरान्. यतरान्. वै।
25) 2.4.3.1(19)- वै। इयम्।
वा इय मियं वै वा इयम्।
26) 2.4.3.1(20)- इयम् । उपावथ्र्स्यति ।
इय मुपावथ्स्य त्युपावथ्स्यतीय मिय मुपावथ्स्यति ।
27) 2.4.3.1(21)- उपावर्थ्स्यति । ते ।
उपावथ्स्यति ते त उपावथ्स्य त्युपावथ्स्यति ते ।
28) 2.4.3.1(21)- उपावर्थ्स्यति ।
उपावर्थ्स्यतीत्युप – आवर्थ्स्यति ।
29) 2.4.3.1(22)- ते। इदम्।
त इद मिदम् ते त इदम्।
```

```
30) 2.4.3.1(23)- इदम् । भविष्यन्ति ।
इदम् भविष्यन्ति भविष्यन्तीद मिदम् भविष्यन्ति ।
31) 2.4.3.1(24)- भविष्यन्ति । इति ।
भविष्यन्तीतीतं भविष्यन्ति भविष्यन्तीति ।
32) 2.4.3.1(25)- इति । ताम् ।
इति ताम् ता मितीति ताम्।
33) 2.4.3.1(26)- ताम्। वि।
तां वि वि ताम् तां वि।
34) 2.4.3.1(27)- वि । अह्वयन्त ।
व्यह्नयन्ता ह्नयन्त वि व्यह्नयन्त ।
35) 2.4.3.1(28)- अह्नयन्त । विश्वकर्मन्न् ।
अह्रयन्त विश्वकर्मन्. विश्वकर्मन् नह्रयन्ता ह्रयन्त विश्वकर्मञ् ।
36) 2.4.3.1(29)- विश्वकर्मत्र् । इति ।
विश्वकर्मन् नितीति विश्वकर्मन्. विश्वकर्मन् निति ।
37) 2.4.3.1(29)- विश्वकर्मत्र्।
विश्वकर्मन्निति विश्व - कर्मन् ।
38) 2.4.3.1(30)- इति । देवाः ।
इति देवा देवा इतीति देवाः ।
39) 2.4.3.1(31)- देवाः । दाभि ।
देवा दाभि दाभि देवा देवा दाभि।
```

```
40) 2.4.3.1(32)- दाभि । इति ।
दाभीतीति दाभि दाभीति ।
41) 2.4.3.1(33)- इति । असुराः ।
इत्यसुरा असुरा इती त्यसुराः ।
42) 2.4.3.1(34)- असुराः। सा।
असुराः सा सा उसुरा असुराः सा ।
43) 2.4.3.1(35)- सा। न।
साननसासान।
44) 2.4.3.1(36)- न । अन्यतरान् ।
नान्यतरा नन्यतरान् न नान्यतरान् ।
45) 2.4.3.1(37)- अन्यतरान् । चन ।
- -- -
अन्यत्रा(ग्ग्) श्चन चनान्यत्रा नन्यत्रा(ग्ग्) श्चन ।
46) 2.4.3.1(38)- चन । उपावर्तत ।
चनोपावर्ततो पावर्तत चन चनोपावर्तत ।
47) 2.4.3.1(39)- उपावर्तत । ते ।
उपावर्तत् ते त उपावर्ततो पावर्तत् ते ।
४८) २.४.३.१(३९)– उपावर्तत ।
उपावर्ततेत्युप – आवर्तत ।
49) 2.4.3.1(40)- ते। देवाः।
ते देवा देवा स्ते ते देवाः।
```

```
50) 2.4.3.1(41)- देवाः । एतत् ।
देवा एत देतद् देवा देवा एतत्।
51) 2.4.3.1(42)- एतत् । यजुः ।
एतद् यजुर् यजुं रेत देतद् यजुः ।
52) 2.4.3.1(43)- यर्जुः । अपश्यन् ।
यजु रपश्यन् नपश्यन्. यजुर् यजु रपश्यन् ।
53) 2.4.3.1(44)- अपश्यन् । ओर्जः ।
अपञ्यन् नोज ओजो ऽपञ्यन् नपञ्यन् नोजः ।
54) 2.4.3.1(45)- ओजः । असि ।
ओजो ऽस्यस्योज ओजो ऽसि ।
55) 2.4.3.1(46)- असि । सहः ।
असि सहः सहो ऽस्यसि सहः ।
56) 2.4.3.1(47)- सहः । असि ।
सही उस्यसि सहः सही ऽसि ।
57) 2.4.3.1(48)— असि । बलम् ।
असि बलम् बलं मस्यसि बलम् ।
58) 2.4.3.1(49)- बलम्। असि।
बल मस्यसि बलम् बल मसि ।
59) 2.4.3.1(50)- असि । भ्राजः ।
असि भ्राजो भ्राजो उस्यसि भ्राजः ।
```

```
1) 2.4.3.2(1)- भ्राजः । असि ।
भ्राजों ऽस्यसि भ्राजो भ्राजों ऽसि ।
2) 2.4.3.2(2)- असि । देवानाम् ।
असि देवानाम् देवानां मस्यसि देवानाम् ।
3) 2.4.3.2(3)- देवानाम् । धाम ।
देवानाम् धाम् धामं देवानाम् देवानाम् धाम ।
4) 2.4.3.2(4)- धाम । नाम ।
धाम नाम नाम धाम धाम नाम ।
5) 2.4.3.2(5)- नाम । असि ।
नामास्यसि नाम नामासि ।
   2.4.3.2(6)— असि । विश्वम् ।
असि विश्वं विश्व मस्यसि विश्वम् ।
7) 2.4.3.2(7)- विश्वम् । असि ।
विश्वं मस्यसि विश्वं विश्वं मसि।
8) 2.4.3.2(8)- असि । विश्वायुः ।
असि विश्वायुर् विश्वायुं रस्यसि विश्वायुः ।
   । ॥
2.4.3.2(9)— विश्वायुः । सर्वम् ।
विश्वायुः सर्व(ग्म्) सर्वं विश्वायुर् विश्वायुः सर्वम् ।
10) 2.4.3.2(9)- विश्वायुः।
विश्वायुरिति विश्व – आयुः ।
```

```
11) 2.4.3.2(10)- सर्वम् । असि ।
सर्व मस्यसि सर्व(ग्म्) सर्व मसि ।
   2.4.3.2(11)- असि । सर्वायुः ।
असि सर्वायुः सर्वायु रस्यसि सर्वायुः ।
13) 2.4.3.2(12)- सर्वायुः । अभिभूः ।
सूर्वायुं रिभभू रिभभूः सर्वायुः सर्वायुं रिभभूः ।
14) 2.4.3.2(12)- सर्वायुः ।
सर्वायुरिति सर्व – आयुः ।
15) 2.4.3.2(13)- अभिभूः । इति ।
अभिभू रिती त्यभिभू रभिभू रिति ।
16) 2.4.3.2(13)- अभिभू: ।
अभिभूरित्यंभि – भूः।
17) 2.4.3.2(14)— इति । वाव ।
इति वाव वावे तीति वाव।
18) 2.4.3.2(15)- वाव । देवाः ।
वाव देवा देवा वाव वाव देवाः।
19) 2.4.3.2(16)- देवाः । असुराणाम् ।
देवा असुराणा मसुराणाम् देवा देवा असुराणाम् ।
20) 2.4.3.2(17)- असुराणाम् । ओजः ।
अस्राणा मोज ओजो ऽस्राणा मस्राणा मोजः।
```

```
21) 2.4.3.2(18)- ओजः । बलम् ।
ओजो बलम् बल मोज ओजो बलम्।
22) 2.4.3.2(19)— बलम् । <u>इ</u>न्द्<u>रि</u>यम् ।
बल मिन्द्रिय मिन्द्रियम् बलम् बल मिन्द्रियम् ।
23) 2.4.3.2(20)- इन्द्रियम् । वीर्यम् ।
इन्द्रियं वीर्यं वीर्यं मिन्द्रियं मिन्द्रियं वीर्यम्।
24) 2.4.3.2(21)- वीर्यम्। प्रजाम्।
वीर्यम् प्रजाम् प्रजां वीर्यं वीर्यम् प्रजाम्।
25) 2.4.3.2(22)- प्रजाम् । पशून् ।
प्रजाम् प्रशून् प्रशून् प्रजाम् प्रजाम् प्रशून् ।
26) 2.4.3.2(22)- प्रजाम्।
प्रजामिति प्र – जाम्।
27) 2.4.3.2(23)- पशून् । अवृञ्जत ।
पशू नवृञ्जता वृञ्जत पशून् पशू नवृञ्जत ।
28) 2.4.3.2(24)- अवृञ्जत । यत् ।
अवृञ्जत यद् यदवृञ्जता वृञ्जत यत् ।
29) 2.4.3.2(25)- यत् । गायन्नी ।
यद् गायुत्री गायुत्री यद् यद् गायुत्री ।
      2.4.3.2(26)- गायत्री । अपक्रम्य ।
गाय त्र्यपक्रम्या पक्रम्य गायत्री गाय त्र्यपक्रम्य ।
```

```
31) 2.4.3.2(27)- अपक्रम्य । अतिष्ठत् ।
अपक्रम्या तिष्ठ दतिष्ठ दपक्रम्या पक्रम्या तिष्ठत् ।
32) 2.4.3.2(27)- अपक्रम्य ।
अपक्रम्येत्यप – क्रम्य ।
33) 2.4.3.2(28)— अतिष्ठत् । तस्मात् ।
अतिष्ठत् तस्मात् तस्मा दतिष्ठ दतिष्ठत् तस्मात् ।
34) 2.4.3.2(29)- तस्मात् । एताम् ।
तस्मा देता मेताम् तस्मात् तस्मां देताम् ।
35) 2.4.3.2(30)- एताम् । गायत्री ।
एताम् गायत्री गाय त्र्येता मेताम् गायत्री ।
36) 2.4.3.2(31)- गायन्नी । इति ।
गायत्रीतीति गायत्री गायत्रीति ।
37) 2.4.3.2(32)- इति । इष्टिम् ।
इतीष्टि मिष्टि मितीतीष्टिम् ।
38) 2.4.3.2(33)- इष्टिम् । आहुः ।
इष्टिं माहु राहु रिष्टि मिष्टिं माहुः ।
39) 2.4.3.2(34)- आहुः । स्वैथ्सरः ।
आहुः सँवथ्सरः सँवथ्सर आहु राहुः सँवथ्सरः ।
40) 2.4.3.2(35)- सँवथ्सरः । वै ।
संवथ्सरो वै वै संवथ्सरः संवथ्सरो वै।
```

```
41) 2.4.3.2(35)- सँवथ्सरः।
संवथ्सर इति सं – वथ्सरः ।
42) 2.4.3.2(36)- वै। गायत्री।
वै गायत्री गायत्री वै वै गायत्री।
43) 2.4.3.2(37)- गायत्री । सँवथ्सरः ।
गायत्री सँवथ्सरः सँवथ्सरो गायत्री गायत्री सँवथ्सरः ।
44) 2.4.3.2(38)— सॅंवथ्सरः । वै ।
सँवथ्सरो वै वै सँवथ्सरः सँवथ्सरो वै।
45) 2.4.3.2(38)- सँवथ्सरः ।
सँवथ्सर इति सं – वथ्सरः ।
46) 2.4.3.2(39)- वै। तत्।
वै तत् तद् वै वै तत्।
47) 2.4.3.2(40)- तत् । अपक्रम्य ।
तदपक्रम्या पक्रम्य तत् तदपक्रम्य ।
48) 2.4.3.2(41)- अपक्रम्य । अतिष्ठत् ।
-- । - -
49) 2.4.3.2(41)- अपक्रम्य ।
अपक्रम्येत्यप - क्रम्य ।
50) 2.4.3.2(42)- अतिष्ठत् । यत् ।
अतिष्ठद् यद् यदतिष्ठ दतिष्ठद् यत् ।
```

```
51) 2.4.3.2(43)- यत् । एतया ।
यदेत यैतया यद् यदेतया ।
52) 2.4.3.2(44)- एतया । देवाः ।
एतया देवा देवा एत यैतया देवाः।
    2.4.3.2(45)- देवाः । असुराणाम् ।
देवा असुराणा मसुराणाम् देवा देवा असुराणाम्।
54) 2.4.3.2(46)- असुराणाम् । ओजः ।
असुराणा मोज ओजो ऽसुराणा मसुराणा मोजः।
55) 2.4.3.2(47)- ओजः । बलम् ।
ओजो बलुम् बलु मोजु ओजो बलम् ।
56) 2.4.3.2(48) – बलम् । इन्द्रियम् ।
बल मिन्द्रिय मिन्द्रियम् बलम् बलं मिन्द्रियम् ।
57) 2.4.3.2(49)- इन्द्रियम् । वीर्यम् ।
इन्द्रियं वीर्यं वीर्यं मिन्द्रियं मिन्द्रियं वीर्यंम्।
58) 2.4.3.2(50)- वीर्यम्। प्रजाम्।
वीर्यम् प्रजाम् प्रजां वीर्यं वीर्यम् प्रजाम् ।
   2.4.3.3(1)- प्रजाम् । पशून् ।
प्रजाम् प्रशून् प्रशून् प्रजाम् प्रजाम् प्रशून् ।
2) 2.4.3.3(1)- प्रजाम् ।
प्रजामिति प्र - जाम्।
```

```
3) 2.4.3.3(2)- पशून् । अवृञ्जत ।
पुशू नवृञ्जता वृञ्जत पुशून् पुशू नवृञ्जत ।
4) 2.4.3.3(3)- अवृञ्जत । तस्मात् ।
अवृञ्जत तस्मात् तस्मा दवृञ्जता वृञ्जत तस्मात् ।
5) 2.4.3.3(4)- तस्मात् । एताम् ।
तस्मा देता मेताम् तस्मात् तस्मा देताम् ।
6) 2.4.3.3(5)- एताम् । सँवर्गः ।
एता(ग्म्) संवर्गः संवर्ग एता मेता(ग्म्) संवर्गः ।
     2.4.3.3(6)- संवर्गः । इति ।
सँवर्ग इतीति सँवर्गः सँवर्ग इति ।
8) 2.4.3.3(6)- सँवर्गः ।
संवर्ग इति सं - वर्गः।
9) 2.4.3.3(7)- इति । इष्टिम् ।
इतीष्टि मिष्टि मितीतीष्टिम् ।
10) 2.4.3.3(8)- इष्टिम् । आहुः ।
इष्टिं माहु राहु रिष्टि मिष्टिं माहुः ।
11) 2.4.3.3(9)- आहुः। यः।
आहुर् यो य आहु राहुर् यः।
12) 2.4.3.3(10)- यः । भ्रातृव्यवान् ।
यो भ्रातृव्यवान् भ्रातृव्यवान् यो यो भ्रातृव्यवान् ।
```

```
13) 2.4.3.3(11)- भ्रातृव्यवान् । स्यात् ।
भ्रातृव्यवान् थ्स्याथ् स्याद् भ्रातृव्यवान् भ्रातृव्यवान् थ्स्यात् ।
      2.4.3.3(11) – भ्रातृव्यवान् ।
भ्रातृव्यवानिति भ्रातृव्य – वान्।
      2.4.3.3(12) - स्यात् । सः ।
स्याथ् स स स्याथ् स्याथ् सः।
16) 2.4.3.3(13)- सः । स्पर्द्धमानः ।
स स्पर्खमानः स्पर्खमानः स स स्पर्खमानः ।
17) 2.4.3.3(14)- स्पर्खमानः । एतया ।
स्पर्द्धमान एतयैतया स्पर्द्धमानः स्पर्द्धमान एतया ।
    2.4.3.3(15)- एतया । इष्ट्या ।
एत येष्ट्येष्ट् यैत यैत येष्ट्या ।
19) 2.4.3.3(16)- इष्ट्या । यजेत ।
इष्ट्यां यजेत यजेते ष्ट्येष्ट्यां यजेत ।
20) 2.4.3.3(17)- यजेत । अग्नये ।
यजेताग्नये ऽग्नये यजेत यजेताग्नये ।
21) 2.4.3.3(18)- अग्नये। संवर्गाय।
अग्नये सँवर्गाय सँवर्गायाग्नये उग्नये सँवर्गाय ।
22) 2.4.3.3(19)- संवर्गाय । पुरोडाशम् ।
सँवर्गाय पुरोडाशम् पुरोडाश(गम्) सँवर्गाय सँवर्गाय पुरोडाशम् ।
```

```
23) 2.4.3.3(19)- संवर्गाय ।
संवर्गायेति सं - वर्गाय ।
24) 2.4.3.3(20)— पुरोडाशम् । अष्टाकपालम् ।
। ।
पुरोडाश मुष्टाकपाल मुष्टाकपालम् पुरोडाशम् पुरोडाशं मष्टाकपालम् ।
25) 2.4.3.3(21)- अष्टाकपालम् । निः ।
अष्टाकपालुम् निर् णिरष्टाकपाल मष्टाकपालम् निः ।
26) 2.4.3.3(21)– अष्टाकपालम् ।
अष्टाकपालमित्यष्टा – कपालम् ।
27) 2.4.3.3(22)- निः । वपेत् ।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
28) 2.4.3.3(23)- वपेत्। तम्।
वपेत् तम् तं वपेद् वपेत् तम्।
    2.4.3.3(24)- तम् । शृतम् ।
त(ग्म्) शृत(ग्म्) शृतम् तम् त(ग्म्) शृतम् ।
    २.४.३.३(२५)- भृतम् । आसन्नम् ।
शृत मासन्न मासन्न(गम्) शृत(गम्) शृत मासन्नम् ।
31) 2.4.3.3(26)- आसंन्नम् । एतेन ।
आसन्न मेते नैते नासन्न मासन्न मेतेन ।
32) 2.4.3.3(26)- आसन्नम् ।
आसन्नमित्या – सन्नम् ।
```

```
एतेन यजुषा यजुषैते नैतेन यजुषा।
    2.4.3.3(28)- यजुषा । अभि ।
यजुषा ऽभ्यभि यजुषा यजुषा ऽभि ।
35) 2.4.3.3(29)- अभि। मृशेत्।
अभि मृशेन् मृशे दभ्यभि मृशेत्।
36) 2.4.3.3(30)- मृशेत् । ओजः ।
मृशे दोज ओजों मृशेन् मृशे दोजः।
37) 2.4.3.3(31)- ओजः । एव ।
ओज एवैवौज ओज एव ।
38) 2.4.3.3(32)— <u>ए</u>व । बलम् ।
एव बलम् बलं मेवैव बलम् ।
39) 2.4.3.3(33)- बलम् । <u>इ</u>न्द्रियम् ।
बल मिन्द्रिय मिन्द्रियम् बलुम् बलं मिन्द्रियम् ।
40) 2.4.3.3(34)- इन्द्रियम् । वीर्यम् ।
इन्द्रियं वीर्यं वीर्यं मिन्द्रियं मिन्द्रियं वीर्यम्।
41) 2.4.3.3(35)- वीर्यम्। प्रजाम्।
वीर्यम् प्रजाम् प्रजां वीर्यं वीर्यम् प्रजाम्।
42) 2.4.3.3(36)- प्रजाम् । पशून् ।
प्रजाम् पशून् पशून् प्रजाम् प्रजाम् पशून् ।
```

```
43) 2.4.3.3(36)- प्रजाम्।
प्रजामिति प्र – जाम्।
44) 2.4.3.3(37) — पशून् । भ्रातृव्यस्य ।
पुशून् भ्रातृव्यस्य भ्रातृव्यस्य पुशून् पुशून् भ्रातृव्यस्य ।
-
45) 2.4.3.3(38)- भ्रातृव्यस्य । वृङ्के ।
भ्रातृव्यस्य वृङ्के वृङ्के भ्रातृव्यस्य भ्रातृव्यस्य वृङ्के ।
46) 2.4.3.3(39)- वृङ्के । भवति ।
वृङ्के भवति भवति वृङ्के वृङ्के भवति ।
47) 2.4.3.3(40)- भवति । आत्मना ।
भवं त्यात्मना ऽऽत्मना भवति भवं त्यात्मना ।
48) 2.4.3.3(41)– आत्मना । परा ।
आत्मना परा परा ऽऽत्मना ऽऽत्मना परा ।
49) 2.4.3.3(42)- परा । अस्य ।
परा ऽस्यास्य परा परा ऽस्य ।
50) 2.4.3.3(43)- अस्य । भ्रातृव्यः ।
अस्य भ्रातृं व्यो भ्रातृं व्यो उस्यास्य भ्रातृं व्यः ।
```

2.4.4 <u>अनुवाकम् 4 – जटा</u>

```
2.4.4.1(1) — प्रजापतिः । प्रजाः ।
प्रजापतिः प्रजाः प्रजाः प्रजापतिः प्रजापतिः प्रजाः ।
    2.4.4.1(1)– प्रजापतिः ।
प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः ।
प्रजा असृजता सृजत प्रजाः प्रजा असृजत ।
4) 2.4.4.1(2)- प्रजाः ।
प्रजा इति प्र – जाः।
     2.4.4.1(3)— असृजत । ताः ।
. — — —
असृजत ता स्ता असृजता सृजत ताः ।
6) 2.4.4.1(4)- ताः । अस्मात् ।
ता अस्मा दस्मात् ता स्ता अस्मात् ।
   २.४.४.१(५) – अस्मात् । सृष्टाः ।
अस्माथ् सृष्टाः सृष्टा अस्मा दस्माथ् सृष्टाः ।
8) 2.4.4.1(6)- सृष्टाः । पराचीः ।
मृष्टाः पराचीः पराचीः सृष्टाः सृष्टाः पराचीः ।
9) 2.4.4.1(7)- पराचीः । आयन्न् ।
पराची रायन् नायन् पराचीः पराची रायन् ।
```

```
10) 2.4.4.1(8)- आयन्न् । ताः ।
आयन् ता स्ता आयन् नायन् ताः ।
11) 2.4.4.1(9)- ताः । यत्र ।
ता यत्र यत्र ता स्ता यत्र ।
12) 2.4.4.1(10)- यत्र । अवसन्ग् ।
यत्रा वसन् नवसन्. यत्र यत्रा वसत्र्।
13) 2.4.4.1(11)- अवसन्ग्। ततः।
अवस्न् तत स्ततो ऽवसन् नवसन् ततः।
14) 2.4.4.1(12)- ततः । गर्मुत् ।
ततों गर्मुद् गर्मुत् तत स्ततों गर्मुत्।
15) 2.4.4.1(13)- गर्मुत् । उत् ।
गर्मु दुदुद् गर्मुद् गर्मु दुत्।
16) 2.4.4.1(14)- उत् । अतिष्ठत् ।
उद तिष्ठ दतिष्ठ दुदु दतिष्ठत्।
17) 2.4.4.1(15)- अतिष्ठत् । ताः ।
अतिष्ठत् ता स्ता अतिष्ठ दतिष्ठत् ताः ।
18) 2.4.4.1(16)- ताः । बृहस्पतिः ।
ता बृहस्पतिर् बृहस्पति स्ता स्ता बृहस्पतिः ।
19) 2.4.4.1(17)- बृहस्पतिः। च।
बृहस्पतिश्च च बृहस्पतिर् बृहस्पतिश्च।
```

```
20) 2.4.4.1(18)- च । अन्ववैताम् ।
चान्ववैता मन्ववैताम् च चान्ववैताम् ।
21) 2.4.4.1(19)- अन्ववैताम् । सः ।
अन्ववैता(ग्म्) स सो ऽन्ववैता मन्ववैता(ग्म्) सः ।
22) 2.4.4.1(19)- अन्ववैताम् ।
अन्ववैतामित्यनु – अवैताम् ।
23) 2.4.4.1(20)- सः । अब्रवीत् ।
सों उब्रवी दब्रवीथ् स सों उब्रवीत्।
24) 2.4.4.1(21)- अब्रवीत् । बृहस्पतिः ।
अब्रवीद् बृहस्पतिर् बृहस्पति रब्रवी दब्रवीद् बृहस्पतिः ।
25) 2.4.4.1(22)- बृहस्पतिः । अनया ।
बृह्स्पति रनया उनया बृहस्पतिर् बृहस्पति रनया ।
26) 2.4.4.1(23)- अनया । त्वा ।
अनया त्वा त्वा उनया उनया त्वा ।
27) 2.4.4.1(24) - त्वा। प्र।
त्वा प्रप्रत्वात्वाप्र।
28) 2.4.4.1(25)- प्र। तिष्ठानि।
प्र तिष्ठानि तिष्ठानि प्र प्र तिष्ठानि ।
29) 2.4.4.1(26)- तिष्ठानि । अर्थ ।
तिष्ठा न्यथाथ तिष्ठानि तिष्ठा न्यथ ।
```

```
30) 2.4.4.1(27)- अथ। त्वा।
अथ त्वा त्वा ऽथाथ त्वा ।
31) 2.4.4.1(28)- त्वा । प्रजाः ।
त्वा प्रजाः प्रजा स्त्वा त्वा प्रजाः ।
32) 2.4.4.1(29)- प्रजाः । उपावर्थ्स्यन्ति ।
प्रजा उपावथ्स्य न्त्युपावथ्स्यन्ति प्रजाः प्रजा उपावथ्स्यन्ति ।
33) 2.4.4.1(29)- प्रजाः।
प्रजा इति प्र – जाः।
34) 2.4.4.1(30)- उपावर्थ्स्यन्ति । इति ।
। । । । । । उपावर्थ्स्य न्तीती त्युपावर्थ्स्य न्तीति ।
35) 2.4.4.1(30)- उपावध्र्स्यन्ति ।
। । - ।
उपावर्थ्स्यन्तीत्युप – आवर्थ्स्यन्ति ।
36) 2.4.4.1(31)- इति । तम् ।
इति तम् त मितीति तम् ।
37) 2.4.4.1(32)- तम्। प्र।
तम् प्रप्रतम् तम् प्र।
38) 2.4.4.1(33)- प्र। अतिष्ठत्।
प्रातिष्ठ दतिष्ठत् प्र प्रातिष्ठत् ।
39) 2.4.4.1(34)- अतिष्ठत् । ततः ।
अतिष्ठत् तत स्ततों ऽतिष्ठ दतिष्ठत् ततः ।
```

```
40) 2.4.4.1(35)- ततः । वै ।
ततो वै वै तत स्ततो वै।
41) 2.4.4.1(36)- वै। प्रजापतिम्।
वै प्रजापतिम् प्रजापतिं वै वै प्रजापतिम् ।
42) 2.4.4.1(37)- प्रजापतिम् । प्रजाः ।
प्रजापतिम् प्रजाः प्रजापतिम् प्रजापतिम् प्रजाः ।
43) 2.4.4.1(37)- प्रजापतिम्।
प्रजापतिमिति प्रजा – पतिम्।
४४) २.४.४.१(३८)- प्रजाः । उपावर्तन्त ।
प्रजा उपावर्तन्तो पावर्तन्त प्रजाः प्रजा उपावर्तन्त ।
45) 2.4.4.1(38)- प्रजाः ।
प्रजा इति प्र – जाः।
46) 2.4.4.1(39)- उपावर्तन्त । यः ।
उपावर्तन्त यो य उपावर्तन्तो पावर्तन्त यः।
47) 2.4.4.1(39)- उपावर्तन्त ।
उपावर्तन्तेत्युप – आवर्तन्त ।
48) 2.4.4.1(40)- यः । प्रजाकामः ।
यः प्रजाकामः प्रजाकामो यो यः प्रजाकामः ।
49) 2.4.4.1(41)- प्रजाकामः । स्यात् ।
प्रजाकामः स्याथ् स्यात् प्रजाकामः प्रजाकामः स्यात् ।
```

```
50) 2.4.4.1(41)- प्रजाकामः।
प्रजाकाम इति प्रजा – कामः।
51) 2.4.4.1(42)- स्यात् । तस्मै ।
स्यात् तस्मै तस्मै स्याथ् स्यात् तस्मै ।
52) 2.4.4.1(43)- तस्मै । एतम् ।
तस्मा एत मेतम् तस्मै तस्मा एतम्।
53) २.४.४.१(४४) – एतम् । प्राजापत्यम् ।
एतम् प्राजापत्यम् प्राजापत्य मेत मेतम् प्राजापत्यम् ।
    2.4.4.1(45)- प्राजापत्यम् । गार्मुतम् ।
ण ॥ ॥ - - । े - = । ।
प्राजापत्यम् गार्मुतम् गार्मुतम् प्राजापत्यम् प्राजापत्यम् गार्मुतम् ।
    २.४.४.१(४५)- प्राजापत्यम् ।
55)
प्राजापत्यमितिं प्राजा – पत्यम् ।
56) 2.4.4.1(46)- गार्मुतम् । चरुम् ।
गार्मुतम् चरुम् चरुम् गार्मुतम् गार्मुतम् चरुम् ।
57) 2.4.4.1(47)- चुरुम्। निः।
चुरुम् निर्णि श्वरुम् चुरुम् निः।
58) 2.4.4.1(48)- निः । <u>वपे</u>त् ।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
59) 2.4.4.1(49)- वपेत् । प्रजापतिम् ।
वपेत् प्रजापतिम् प्रजापतिं वपेद् वपेत् प्रजापतिम्।
```

```
60) 2.4.4.1(50)- प्रजापतिम् । एव ।
प्रजापति मेवैव प्रजापतिम् प्रजापति मेव।
61) 2.4.4.1(50)- प्रजापतिम्।
प्रजापतिमिति प्रजा – पतिम्।
1) 2.4.4.2(1)- एव । स्वेन ।
एव स्वेन स्वेनैवैव स्वेन ।
2) 2.4.4.2(2)- स्वेन । भागधेयेन ।
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
3) 2.4.4.2(3)- भागधेयेन । उप ।
भागधेयेनो पोप भागधेयेन भागधेयेनोप ।
  2.4.4.2(3)– भागधेर्येन ।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन।
5) 2.4.4.2(4)- उप । धावति ।
उप धावति धाव त्युपोप धावति ।
6) 2.4.4.2(5)- धावति । सः ।
धावति स स धावति धावति सः।
7) 2.4.4.2(6)- सः। एव।
स एवैव स स एव।
8) 2.4.4.2(7)- एव । अस्मै ।
एवास्मा अस्मा एवैवास्मै ।
```

```
२.४.४.२(८) – अस्मै । प्रजाम् ।
9)
अस्मै प्रजाम् प्रजा मस्मा अस्मै प्रजाम् ।
10) 2.4.4.2(9)- प्रजाम्।प्र।
प्रजाम् प्र प्र प्रजाम् प्रजाम् प्र ।
11) 2.4.4.2(9)- प्रजाम्।
प्रजामितिं प्र – जाम्।
12) 2.4.4.2(10)- प्र। जनयति ।
----
प्र जनयति जनयति प्र प्र जनयति ।
13) 2.4.4.2(11)– जनयति । प्रजापतिः ।
ा ।
जनयति प्रजापतिः प्रजापतिर् जनयति जनयति प्रजापतिः ।
14) 2.4.4.2(12)- प्रजापतिः । पशून् ।
प्रजापतिः पुशून् पुशून् प्रजापतिः पुजापतिः पुशून् ।
15) 2.4.4.2(12)- प्रजापतिः ।
प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः ।
16) 2.4.4.2(13)- पशून् । असृजत ।
पुशू नसृजता सृजत पुशून् पशू नसृजत ।
17) 2.4.4.2(14)- असृजत। ते।
असृजत ते ते ऽसृजता सृजत् ते।
18) 2.4.4.2(15)- ते । अस्मात् ।
"
ते उस्मा दस्मात् ते ते उस्मात् ।
```

```
19) 2.4.4.2(16)- अस्मात् । सृष्टाः ।
अस्माथ् सृष्टाः सृष्टा अस्मा दस्माथ् सृष्टाः ।
20) 2.4.4.2(17)- सृष्टाः । पराञ्चः ।
सृष्टाः पराञ्चः पराञ्चः सृष्टाः सृष्टाः पराञ्चः ।
21) 2.4.4.2(18)- पराञ्चः । आयन् ।
पराञ्च आयन् नायन् पराञ्चः पराञ्च आयन् ।
22) 2.4.4.2(19)- आयन्न् । ते ।
आयन् ते त आयन् नायन् ते ।
23) 2.4.4.2(20)- ते। यत्र।
ते यत्र यत्र ते ते यत्र ।
24) 2.4.4.2(21)- यत्र । अवसत्र् ।
यत्रा वस्न् नवस्न्. यत्र यत्रा वसत्र् ।
25) 2.4.4.2(22)- अवसन्न् । ततः ।
अवसन् तत स्ततो ऽवसन् नवसन् ततः ।
26) 2.4.4.2(23)- ततः । गर्मुत् । (GS-2.4-7)
ततो गर्मुद् गर्मुत् तत स्ततो गर्मुत्।
27) 2.4.4.2(24)- गर्मुत् । उत् । (GS-2.4-7)
गुर्मु दुदुद् गुर्मुद् गुर्मु दुत्।
28) 2.4.4.2(25)- उत् । अतिष्ठत् । (GS-2.4-7)
उदतिष्ठ दतिष्ठ दुदु दतिष्ठत्।
```

```
2.4.4.2(26)- अतिष्ठत् । तान् । (GS-2.4-7)
29)
अतिष्ठत् ता(ग्ग्) स्ता नतिष्ठ दतिष्ठत् तान् ।
      2.4.4.2(27) - तान् । पूषा ।
30)
तान् पूषा पूषा ता(ग्ग्) स्तान् पूषा ।
31) 2.4.4.2(28)- पूषा। च ।
पूषा च च पूषा पूषा च।
32) 2.4.4.2(29)- च । अन्ववैताम् ।
चान्ववैता मन्ववैताम् च चान्ववैताम् ।
33) २.4.4.2(30)- अन्ववैताम् । सः ।
अन्ववैता(ग्म्) स सो उन्ववैता मन्ववैता(ग्म्) सः ।
34) 2.4.4.2(30)- अन्ववैताम् ।
अन्ववैतामित्यनु – अवैताम् ।
35) 2.4.4.2(31)- सः । अब्रवीत् ।
सो उन्नवी दन्नवीथ् स सो उन्नवीत्।
    2.4.4.2(32)- अब्रवीत् । पूषा ।
अब्रवीत् पूषा पूषा उब्रवी दब्रवीत् पूषा ।
37) 2.4.4.2(33)- पूषा । अनया ।
पूषा उनया उनया पूषा पूषा उनया ।
38) 2.4.4.2(34)- अनया। मा।
अनया मा मा उनया उनया मा।
```

```
39) 2.4.4.2(35)- मा।प्र।
मा प्र प्र मा मा प्र ।
40) 2.4.4.2(36)- प्र। तिष्ठ।
प्र तिष्ठ तिष्ठ प्र प्र तिष्ठ ।
41) 2.4.4.2(37)- तिष्ठ । अथ ।
तिष्ठाथाथं तिष्ठ तिष्ठाथं।
42) 2.4.4.2(38)- अथ। त्वा।
अथ त्वा त्वा ऽथाथ त्वा ।
43) 2.4.4.2(39)- त्वा । पशवः ।
त्वा पशवः पशव स्त्वा त्वा पशवः ।
44) 2.4.4.2(40)- पशवः । उपावथ्स्यन्ति ।
पुशव उपावथ्स्य न्युपावथ्स्यन्ति पशवः पशव उपावथ्स्यन्ति ।
45) 2.4.4.2(41) – उपावध्स्यन्ति । इति ।
उपावथ्स्य्नीती त्युपावथ्स्य न्त्युपावथ्स्यन्तीति ।
46) 2.4.4.2(41)- उपावर्ध्स्यन्ति ।
उपावथ्स्यन्तीत्युप – आवथ्स्यन्ति ।
47) 2.4.4.2(42)- इति । माम् ।
इति माम् मा मितीति माम् ।
48) 2.4.4.2(43)- माम्। प्र।
माम् प्रप्रमाम् माम् प्र।
```

```
49) 2.4.4.2(44)- प्र। तिष्ठ।
प्र तिष्ठ तिष्ठ प्र प्र तिष्ठ ।
50) 2.4.4.2(45)- तिष्ठ । इति ।
तिष्ठे तीति तिष्ठ तिष्ठेति ।
51) 2.4.4.2(46)— इति । सोमः ।
इति सोमः सोम इतीति सोमः।
52) 2.4.4.2(47)- सोमः । अब्रवीत् ।
सोमो ऽब्रवी दब्रवीथ् सोमः सोमो ऽब्रवीत्।
53) 2.4.4.2(48)- अब्रवीत् । मम ।
॥
अब्रवीन् मम ममाब्रवी दब्रवीन् मम ।
54) 2.4.4.2(49)- मम । वै।
मम वै वै मम मम वै।
55) 2.4.4.2(50)- वै। अकृष्टपच्यम्।
वा अकृष्टपच्य मकृष्टपच्यं वै वा अकृष्टपच्यम् ।
     2.4.4.3(1)- अकृष्टपच्यम् । इति ।
अकृष्टपच्य मिती त्यंकृष्टपच्य मकृष्टपच्य मिति ।
   2.4.4.3(1)- अकृष्टपच्यम् ।
अकृष्टपच्यमित्यकृष्ट - पच्यम्।
3) 2.4.4.3(2)- इति । उभौ ।
इत्युभा वुभा विती त्युभौ।
```

- 4) 2.4.4.3(3)— उभौ। वाम्। ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ उभौ वां वा मुभा वुभौ वाम्।
- 5) 2.4.4.3(4)— वाम्।प्र। वाम्प्रप्रवां वाम्प्र।
- 6) 2.4.4.3(5) प्र । तिष्ठानि । प्र तिष्ठानि तिष्ठानि प्र प्र तिष्ठानि ।
- 7) 2.4.4.3(6) तिष्ठानि । इति । तिष्ठानीतीति तिष्ठानि तिष्ठानीति ।
- 8) 2.4.4.3(7) = इति । अब्रवीत् । इत्यब्रवी दब्रवी दिती त्यब्रवीत् ।
- 9) 2.4.4.3(8)- अब्रवीत् । तौ । । -- -अब्रवीत् तौ ता वब्रवी दब्रवीत् तौ ।
- 10) 2.4.4.3(9)- तौ।प्र।

तौ प्रप्रतौ तौ प्र।

- 11) 2.4.4.3(10)— प्र । अतिष्ठत् । । ——— प्रातिष्ठ दतिष्ठत् प्र प्रातिष्ठत् ।
- 12) 2.4.4.3(11)- अतिष्ठत् । ततः ।

अतिष्ठत् तत् स्ततो ऽतिष्ठ दतिष्ठत् ततः ।

13) 2.4.4.3(12)— ततः । वै ।

ततो वै वै तत स्ततो वै।

```
14) 2.4.4.3(13)- वै। प्रजापतिम्।
वै प्रजापतिम् प्रजापतिं वै वै प्रजापतिम् ।
15) 2.4.4.3(14)- प्रजापतिम् । पुशवः ।
प्रजापतिम् प्रश्वः प्रश्वः प्रजापतिम् प्रजापतिम् प्रश्वः ।
16) 2.4.4.3(14)- प्रजापतिम् ।
प्रजापतिमिति प्रजा – पतिम्।
17) 2.4.4.3(15)- प्रावः । उपावर्तन्त ।

। । । । । । । । । ।

प्राव उपावर्तन्तो पावर्तन्त प्रावः प्राव उपावर्तन्त ।
18) 2.4.4.3(16)— उपावर्तन्त । यः ।
्राचर्तन्त् यो य उपावर्तन्तो पावर्तन्त यः ।
19) 2.4.4.3(16)- उपावर्तन्त ।
्रा । । । ।
उपावर्तन्तेत्युप – आवर्तन्त ।
20) 2.4.4.3(17)- यः। पशुकामः।
यः पशुकामः पशुकामो यो यः पशुकामः ।
21) 2.4.4.3(18) – पुशुकामः । स्यात् ।
पशुकामः स्याथ् स्यात् पशुकामः पशुकामः स्यात् ।
22) 2.4.4.3(18)- पुशुकामः।
पशुकाम इति पशु – कामः।
23) 2.4.4.3(19) — स्यात् । तस्मै ।
स्यात् तस्मै तस्मै स्याथ् स्यात् तस्मै ।
```

```
24) 2.4.4.3(20)- तस्मै । एतम् ।
तस्मा एत मेतम् तस्मै तस्मा एतम्।
25) 2.4.4.3(21)- एतम् । सोमापौष्णम् ।
एत(ग्म्) सोमापौष्ण(ग्म्) सोमापौष्ण मेत मेत(ग्म्) सोमापौष्णम् ।
     2.4.4.3(22) – सोमापौष्णम् । गार्मुतम् ।
सोमापौष्णम् गार्मुतम् गार्मुत(ग्म्) सोमापौष्ण(ग्म्) सोमापौष्णम् गार्मुतम् ।
27) 2.4.4.3(22)- सोमापौष्णम् ।
सोमापौष्णमिति सोमा – पौष्णम् ।
28) 2.4.4.3(23)- गार्मुतम्। चुरुम्।
गार्मुतम् चरुम् चरुम् गार्मुतम् गार्मुतम् चरुम् ।
29) 2.4.4.3(24)- चरुम्। निः।
चरुम् निर्णि श्वरुम् चरुम् निः।
30) 2.4.4.3(25)- निः । वपेत् ।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
31) 2.4.4.3(26)- वपेत् । सोमापूषणौ ।
वपेथ् सोमापूषणौ सोमापूषणौ वपेद् वपेथ् सोमापूषणौ ।
32) 2.4.4.3(27)- सोमापूषणौ । एव ।
सोमापूषणा वेवैव सोमापूषणौ सोमापूषणा वेव ।
33) 2.4.4.3(27)- सोमापूषणौ ।
सोमापूषणाविति सोमा – पूषणौ ।
```

```
34) 2.4.4.3(28)- एव । स्वेन ।
एव स्वेन स्वेनैवैव स्वेन ।
35) 2.4.4.3(29)— स्वेन । भागधेयेन ।
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
36) 2.4.4.3(30)- भागधेयेन । उप ।
भागधेयेनोपोप भागधेयेन भागधेयेनोप।
37) 2.4.4.3(30)- भागधेयेन ।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन।
38) 2.4.4.3(31)- उप । धावति ।
उप धावति धाव त्युपोप धावति ।
39) 2.4.4.3(32)- धावति । तौ ।
धावति तौ तौ धावति धावति तौ।
40) 2.4.4.3(33)- तौ। एव।
ता वेवैव तौ ता वेव।
41) 2.4.4.3(34)- एव । अस्मै ।
एवास्मा अस्मा एवैवास्मै ।
42) 2.4.4.3(35)- अस्मै । पशून् ।
अस्मै पशून् पशू नस्मा अस्मै पशून् ।
43) 2.4.4.3(36)- पशून्। प्र।
पशून् प्र प्र पशून् पशून् प्र ।
```

```
44) 2.4.4.3(37)- प्र। जनयतः।
प्र जनयतो जनयतः प्र प्र जनयतः ।
45) 2.4.4.3(38)- जनयतः । सोमः ।
जनयतः सोमः सोमो जनयतो जनयतः सोमः।
46) 2.4.4.3(39)— सोमः । वै ।
सोमो वै वै सोमः सोमो वै।
47) 2.4.4.3(40)- वै। रेतोधाः ।
वै रेतोधा रेतोधा वै वै रेतोधाः।
48) 2.4.4.3(41)- रेतोधाः । पूषा ।
रेतोधाः पूषा पूषा रेतोधा रेतोधाः पूषा ।
49) 2.4.4.3(41)- रेतोधाः ।
रेतोधा इति रेतः – धाः।
50) 2.4.4.3(42)- पूषा । पुशूनाम् ।
पूषा पशूनाम् पशूनाम् पूषा पूषा पशूनाम् ।
     2.4.4.3(43)- पशूनाम् । प्रजनयिता ।
. - - । - - - ।
पशूनाम् प्रजनयिता प्रजनयिता पशूनाम् पशूनाम् प्रजनयिता ।
52) 2.4.4.3(44)- प्रजनयिता । सोमः ।
----
प्रजनियता सोमः सोमः प्रजनियता प्रजनियता सोमः।
53) 2.4.4.3(44)- प्रजनयिता।
प्रजनयितेति प्र – जनयिता ।
```

- 54) 2.4.4.3(45)- सोमः । एव । सोम एवैव सोमः सोम एव । 55) 2.4.4.3(46)- एव । अस्मै । । एवास्मा अस्मा एवैवास्मै । 56) 2.4.4.3(47)- अस्मै । रेतः । अस्मै रेतो रेतो ऽस्मा अस्मै रेतः। 57) 2.4.4.3(48)- रेतः । दधाति । रेतो दधाति दधाति रेतो रेतो दधाति । 58) 2.4.4.3(49)- दधाति । पूषा । दधाति पूषा पूषा दधाति दधाति पूषा ।
- 59) 2.4.4.3(50)- पूषा । पशून् ।
- पूषा पशून् पशून् पूषा पूषा पशून् ।
- 60) 2.4.4.3(51)- पशून्। प्र।
- पशून् प्र प्र पशून् पशून् प्र ।
- 61) 2.4.4.3(52)- प्र। जनयति ॥ प्र जनयति जनयति प्र प्र जनयति ।
- 62) 2.4.4.3(53)- जनयति ॥ जनयतीति जनयति ।

2.4.5 <u>अनुवाकम् 5 – जटा</u>

पुष्ट्या जुषस्व जुषस्व पुष्ट्या पुष्ट्या जुषस्व ।

```
30) 2.4.5.1(29)- रियम् । ईशानः ।
रिय मीशान ईशानो रिय(ग्म्) रिय मीशानः ।
31) 2.4.5.1(30)- ईशानः । जगतः ।
ईशानो जगतो जगत ईशान ईशानो जगतः।
32) 2.4.5.1(31)- जगतः । पतिः ॥
जगत स्पतिष् पतिर् जगतो जगत स्पतिः ।
33) 2.4.5.1(32)- पतिः ॥
पतिरिति पतिः ।
34) 2.4.5.1(33)- सः। नः।
स नो नः स स नः।
35) 2.4.5.1(34)- नः । पूर्णेन ।
नः पूर्णेन पूर्णेन नो नः पूर्णेन ।
36) 2.4.5.1(35)- पूर्णेन । वावनत् ॥
पूर्णेन वावनद् वावनत् पूर्णेन पूर्णेन वावनत् ।
37) 2.4.5.1(36)- वावनत् ॥
वावनदिति वावनत्।
38) 2.4.5.1(37)— त्वष्टा।यः।
त्वष्टा यो यस्त्वष्टा त्वष्टा यः ।
39) 2.4.5.1(38)- यः । वृषभः ।
यो वृषभो वृषभो यो यो वृषभः।
```

```
40) 2.4.5.1(39)- वृषभः। वृषा।
वृषभो वृषा वृषा वृषभो वृषभो वृषा ।
41) 2.4.5.1(40)- वृषा। सः।
वृषा स स वृषा वृषा सः।
42) 2.4.5.1(41)- सः। नः।
स नो नः स स नः।
43) 2.4.5.1(42)- नुः । गृहेषु ।
नो गृहेषु गृहेषु नो नो गृहेषु ।
44) 2.4.5.1(43)- गृहेषु । <u>रार</u>णत् ॥
गृहेषुं रारणद् रारणद् गृहेषुं गृहेषुं रारणत् ।
45) 2.4.5.1(44)- रारणत् ॥
रारणदिति रारणत् ।
46) 2.4.5.1(45)- सहस्रेण। अयुर्तेन।
सहस्रेणा युतेना युतेन सहस्रेण सहस्रेणा युतेन।
47) 2.4.5.1(46)- अयुतेन । च ॥
अयुतेन च चायुतेना युतेन च।
48) 2.4.5.1(47)- 핍 II
चेति च।
49) 2.4.5.1(48)- येन । देवाः ।
येन देवा देवा येन येन देवाः।
```

```
50) 2.4.5.1(49)- देवाः । अमृतम् ।
देवा अमृत मुमृतम् देवा देवा अमृतम् ।
51) 2.4.5.1(50)- अमृतम् । दीर्घम् ।
अमृतम् दीर्घम् दीर्घ ममृतं ममृतम् दीर्घम् ।
1) 2.4.5.2(1)- दीर्घम् । श्रवः ।
दीर्घ(ग्ग्) श्रवः श्रवो दीर्घम् दीर्घ(ग्ग्) श्रवः ।
2) 2.4.5.2(2)- श्रवः । दिवि ।
श्रवो दिवि दिवि श्रवः श्रवो दिवि ।
3) 2.4.5.2(3)- दिवि । ऐरयन्त ॥
दिव्यैरय न्तैरयन्त दिवि दिव्यैरयन्त ।
4) 2.4.5.2(4)- ऐरयन्त ॥
एरयन्तेत्यैरयन्त ।
5) 2.4.5.2(5)- रायः । पोष ।
रायं स्पोष पोष रायो रायं स्पोष ।
6) 2.4.5.2(6)- पोष । त्वम् ।
पोष त्वम् त्वम् पोष पोष त्वम् ।
7) 2.4.5.2(7)- त्वम् । अस्मभ्यम् ।
त्व मस्मभ्यं मस्मभ्यम् त्वम् त्व मुस्मभ्यम् ।
8) 2.4.5.2(8)- अस्मभ्यम् । गवाम् ।
अस्मभ्यम् गवाम् गवा मस्मभ्य मस्मभ्यम् गवाम् ।
```

```
9) 2.4.5.2(8)- अस्मभ्यम् ।
अस्मभ्यमित्यस्म – भ्यम् ।
10) 2.4.5.2(9)- गवाम् । कुल्मिम् ।
गवाम् कुल्मिम् कुल्मिम् गवाम् गवाम् कुल्मिम् ।
11) 2.4.5.2(10)- कुल्मिम् । जीवसे ।
कुल्मिम् जीवसं जीवसं कुल्मिम् कुल्मिम् जीवसं ।
12) 2.4.5.2(11)- जीवसे । आ ।
जीवस आ जीवसे जीवस आ।
13) 2.4.5.2(12)— आ । <u>य</u>ुवस्व ॥
आ युवस्व युवस्वा युवस्व ।
14) 2.4.5.2(13)- युवस्व ॥
युवस्वेति युवस्व ।
15) 2.4.5.2(14)- अमिः । गृहपतिः ।
अग्निर् गृहपतिर् गृहपति रिग्न रिग्नर् गृहपतिः ।
16) 2.4.5.2(15)- गृहपतिः । सोमः ।
गृहपतिः सोमः सोमो गृहपतिर् गृहपतिः सोमः ।
17) 2.4.5.2(15)- गृहपतिः ।
गृहपतिरिति गृह – पतिः।
18) 2.4.5.2(16)— सोमः । विश्ववनिः ।
सोमो विश्ववनिर् विश्ववनिः सोमः सोमो विश्ववनिः ।
```

```
19) 2.4.5.2(17)- विश्ववनिः । सविता ।
विश्वविनः सविता सविता विश्वविनर् विश्वविनः सविता ।
20) 2.4.5.2(17)- विश्ववनिः ।
। ___
विश्ववनिरिति विश्व – वनिः।
21) 2.4.5.2(18)- सविता । सुमेधाः ।
सविता सुमेधाः सुमेधाः सिवता सिवता सुमेधाः ।
22) 2.4.5.2(19)— सु<u>मे</u>धाः । स्वाहा ॥
सुमेधाः स्वाहा स्वाहा सुमेधाः सुमेधाः स्वाहा ।
23) 2.4.5.2(19)- सुमेधाः।
सुमेधा इति सु - मेधाः।
24) 2.4.5.2(20)- स्वाहा ॥
स्वाहेति स्वाहा ।
25) 2.4.5.2(21)- अग्ने । गृहपते ।
अग्ने गृहपते गृहपते उग्ने उग्ने गृहपते ।
26) 2.4.5.2(22)- गृहपते । यः ।
गृहपते यो यो गृहपते गृहपते यः।
27) 2.4.5.2(22)- गृहपते ।
गृहपत इति गृह – पते ।
28) 2.4.5.2(23)- यः। ते।
य स्ते ते यो य स्ते ।
```

```
29) 2.4.5.2(24)- ते । घृत्यः ।
ते घृत्यो घृत्यं स्ते ते घृत्यः ।
30) 2.4.5.2(25)- घृत्यः । भागः ।
घृत्यो भागो भागो घृत्यो घृत्यो भागः।
31) 2.4.5.2(26)- भागः । तेन ।
भाग स्तेन तेन भागो भाग स्तेन ।
32) 2.4.5.2(27)- तेन । सहः ।
तेन सहः सह स्तेन तेन सहः।
33) 2.4.5.2(28)- सहः। ओजः।
सह ओज ओजः सहः सह ओजः।
34) 2.4.5.2(29)- ओजः । आक्रममाणाय ।
। । । । । ।
ओज आक्रममाणाया क्रममाणायौज ओज आक्रममाणाय ।
35) 2.4.5.2(30) — आक्रममाणाय । धेहि ।
। । । । । । । । । अक्रममाणाय धेहि धेह्या क्रममाणाया क्रममाणाय धेहि ।
36) 2.4.5.2(30)- आक्रममाणाय ।
आक्रममाणायेत्या – क्रममाणाय ।
37) 2.4.5.2(31)- धेहि । श्रेष्यात् । ा
थेहि श्रेष्ठ्याच् छ्रेष्ठ्याद् धेहि धेहि श्रेष्ठ्यात्।
38) 2.4.5.2(32)- श्रैष्ठ्यात् । पथः ।
श्रेष्ठ्यात् पथः पथः श्रेष्ठ्याच् छ्रैष्ठ्यात् पथः ।
```

```
39) 2.4.5.2(33) — पृथः । मा ।

पृथो मा मा पृथः पृथो मा ।

40) 2.4.5.2(34) — मा । योषम् ।

मा योषं योषम् मा मा योषम् ।

41) 2.4.5.2(35) — योषम् । मूर्द्धा ।

योषम् मूर्द्धा मूर्द्धा योषं योषम् मूर्द्धा ।

42) 2.4.5.2(36) — मूर्द्धा । भूयासम् ।

मूर्द्धा भूयासम् भूयासम् मूर्द्धा भूयासम् ।

मूर्द्धा भूयासम् भूयासम् मूर्द्धा भूयासम् ।

43) 2.4.5.2(37) — भूयासम् । स्वाहा ॥

भूयास(ग्ग्) स्वाहा स्वाहा भूयासम् भूयास्(ग्ग्) स्वाहा ।

44) 2.4.5.2(38) — स्वाहा ॥

स्वाहेति स्वाहा ।
```

2.4.6 <u>अनुवाकम् 6 – जटा</u>

```
2.4.6.1(1)- चित्रया । यजेत ।
चित्रया यजेत यजेत चित्रया चित्रया यजेत।
   2.4.6.1(2)- यजेत । पुशुकामः ।
यजेत पशुकामः पशुकामो यजेत यजेत पशुकामः ।

 2.4.6.1(3) – पशुकामः । इयम् ।

पशुकाम इय मियम् पशुकामः पशुकाम इयम् ।
4) 2.4.6.1(3)- प्शुकामः ।
पशुकाम इति पशु – कामः।
5) 2.4.6.1(4)- इयम्। वै।
इयं वै वा इय मियं वै।
6) 2.4.6.1(5)- वै। चित्रा।
वै चित्रा चित्रा वै वै चित्रा।
7) 2.4.6.1(6)- चित्रा। यत्।
चित्रा यद् यच् चित्रा चित्रा यत्।
8) 2.4.6.1(7)- यत्। वै।
यद् वै वै यद् यद् वै।
9) 2.4.6.1(8)- वै। अस्याम्।
वा अस्या मस्यां वै वा अस्याम्।
```

10) 2.4.6.1(9)- अस्याम् । विश्वम् । अस्यां विश्वं विश्व मस्या मस्यां विश्वम् । 11) 2.4.6.1(10)- विश्वम् । भूतम् । विश्वम् भूतम् भूतं विश्वं विश्वम् भूतम् । 2.4.6.1(11)- भूतम् । अधि । भूत मध्यधि भूतम् भूत मधि । 13) 2.4.6.1(12)- अधि । प्रजायते । ्रा । अधि प्रजायते प्रजायते ऽध्यधि प्रजायते । 14) 2.4.6.1(13)- प्रजायते । तेन । प्रजायते तेन तेन प्रजायते प्रजायते तेन । 15) 2.4.6.1(13)– प्रजायते । प्रजायत इति प्र – जायते । 16) 2.4.6.1(14)- तेन । इयम् । तेनेय मियम् तेन तेनेयम्। 17) 2.4.6.1(15)- इयम् । चित्रा । इयम् चित्रा चित्रेय मियम् चित्रा । 18) 2.4.6.1(16)- चित्रा।यः। चित्रा यो यश्चित्रा चित्रा यः। 19) 2.4.6.1(17)- यः । एवम् । य एव मेवं यो य एवम्।

```
20) 2.4.6.1(18)- एवम् । विद्वान् ।
एवं विद्वान्. विद्वा नेव मेवं विद्वान्।
21) 2.4.6.1(19)- विद्वान् । चित्रया ।
विद्वा(ग्ग्) श्चित्रया चित्रया विद्वान्. विद्वा(ग्ग्) श्चित्रया ।
22) 2.4.6.1(20) - चित्रया । पशुकामः ।
चित्रया पुशुकामः पुशुकाम श्चित्रया चित्रया पशुकामः ।
23) 2.4.6.1(21)- पशुकामः । यजते ।
पशुकामो यजते यजते पशुकामः पशुकामो यजते ।
24) 2.4.6.1(21)- पशुकामः ।
पशुकाम इति पशु – कामः।
25) 2.4.6.1(22)- यजते। प्र।
यजते प्र प्र यजते यजते प्र ।
26) 2.4.6.1(23)- प्र।प्रजया।
प्र प्रजया प्रजया प्र प्र प्रजया।
28) 2.4.6.1(24)- प्रजया।
प्रजयेति प्र – जया ।
29) 2.4.6.1(25)- पशुभिः । मिथुनैः ।
पशुभिर् मिथुनैर् मिथुनैः पशुभिः पशुभिर् मिथुनैः ।
```

```
30) 2.4.6.1(25)- पशुभिः।
पशुभिरितिं पशु - भिः।
31) 2.4.6.1(26)- मिथुनैः । जायते ।
मिथुनैर् जायते जायते मिथुनैर् मिथुनैर् जायते ।
32) 2.4.6.1(27)- जायते । प्र ।
जायते प्र प्र जायते जायते प्र ।
33) 2.4.6.1(28)- प्र। एव।
पैवैव प्र पैव।
34) 2.4.6.1(29)- एव । आग्नेयेन ।
एवाग्नेयेना ग्नेये नैवैवा ग्नेयेन ।
35) 2.4.6.1(30)- आग्नेयेन । वापयति ।
। "--- । "--- । आग्नेयेन वापयित वापय त्याग्नेयेना ग्नेयेन वापयित ।
36) 2.4.6.1(31)- वापयति । रेतः ।
वापयति रेतो रेतो वापयति वापयति रेतः ।
37) 2.4.6.1(32)— रेतः । सौम्येन ।
रेतः सौम्येन सौम्येन रेतो रेतः सौम्येन ।
38) 2.4.6.1(33)- सौम्येन । दधाति ।
। ।
सौम्येन दधाति दधाति सौम्येन सौम्येन दधाति ।
39) 2.4.6.1(34)- दधाति । रेतः ।
दधाति रेतो रेतो दधाति दधाति रेतः ।
```

```
2.4.6.1(35)- रेतः । एव ।
40)
रेत एवैव रेतो रेत एव।
41) 2.4.6.1(36)- एव । हितम् ।
एव हित(ग्म्) हित मेवैव हितम्।
42) 2.4.6.1(37)- हितम् । त्वष्टा ।
हितम् त्वष्टा त्वष्टां हित(ग्म्) हितम् त्वष्टां ।
43) 2.4.6.1(38)- त्वष्टा । रूपाणि ।
ा । ।
त्वष्टा रूपाणि रूपाणि त्वष्टा त्वष्टा रूपाणि ।
44) 2.4.6.1(39)- रूपाणि । वि ।
रूपाणि वि वि रूपाणि रूपाणि वि ।
45) 2.4.6.1(40)- वि। करोति।
वि करोति करोति वि वि करोति ।
46) 2.4.6.1(41)- करोति । सारस्वतौ ।
करोति सारस्वतौ सारस्वतौ करोति करोति सारस्वतौ ।
47) 2.4.6.1(42)- सारस्वतौ । भवतः ।
सारस्वतौ भवतो भवतः सारस्वतौ सारस्वतौ भवतः ।
48) 2.4.6.1(43)- भवतः । एतत् ।
भवत एतदेतद् भवतो भवत एतत्।
49) 2.4.6.1(44)- एतत्।वै।
एतद् वै वा एत देतद् वै।
```

```
50) 2.4.6.1(45)- वै। दैव्यम्।
वै दैव्यम् दैव्यं वै वै दैव्यम् ।
51) 2.4.6.1(46)- दैव्यम् । मिथुनम् ।
दैव्यम् मिथुनम् मिथुनम् दैव्यम् दैव्यम् मिथुनम् ।
52) 2.4.6.1(47)- मिथुनम् । दैव्यम् ।
मिथुनम् दैव्यम् दैव्यम् मिथुनम् मिथुनम् दैव्यम् ।
53) 2.4.6.1(48)- दैव्यम्। एव।
दैव्यं मेवैव दैव्यम् दैव्यं मेव।
54) 2.4.6.1(49)- एव । अस्मै ।
एवास्मा अस्मा एवैवास्मै ।
55) २.4.6.1(50) – अस्मै । मिथुनम् ।
अस्मै मिथुनम् मिथुन मस्मा अस्मै मिथुनम् ।
1) 2.4.6.2(1)- मिथुनम् । मृद्ध्यृतः ।
मिथुनम् मद्ध्यतो मद्ध्यतो मिथुनम् मिथुनम् मद्ध्यतः ।
    2.4.6.2(2)- मद्ध्यतः । दधाति ।
मृद्ध्यतो दधाति दधाति मद्ध्यतो मद्ध्यतो दधाति ।
   2.4.6.2(3)– दधाति । पुष्ट्यै ।
दधाति पुष्ट्यै पुष्ट्यै दधाति दधाति पुष्ट्यै ।
4) 2.4.6.2(4)— पुष्ट्यै । प्रजननाय ।
पुष्ट्यै प्रजननाय प्रजननाय पुष्ट्यै पुष्ट्यै प्रजननाय ।
```

```
2.4.6.2(5)- प्रजननाय । सिनीवाल्यै ।
प्रजननाय सिनीवाल्यै सिनीवाल्यै प्रजननाय प्रजननाय सिनीवाल्यै ।
6) 2.4.6.2(5)- प्रजननाय।
प्रजननायेति प्र – जननाय।
   2.4.6.2(6)— सिनीवाल्यै । चरुः ।
सिनीवाल्यै चरु श्ररः सिनीवाल्यै सिनीवाल्यै चरुः।
8) 2.4.6.2(7)- चरुः। भवति।
चरुर् भवति भवति चरु श्ररुर् भवति ।
    2.4.6.2(8)- भवति । वाक् ।
9)
भवति वाग् वाग् भवति भवति वाक्।
10) 2.4.6.2(9)- वाक्। वै।
वाग् वै वै वाग् वाग् वै।
11) 2.4.6.2(10)- वै। सिनीवाली।
वै सिनीवाली सिनीवाली वै वै सिनीवाली।
12) 2.4.6.2(11)- सिनीवाली । पुष्टिः ।
सिनीवाली पुष्टिः पुष्टिः सिनीवाली सिनीवाली पुष्टिः ।
13) 2.4.6.2(12)- पुष्टिः। खलुं।
पृष्टिः खलु खलु पृष्टिः पृष्टिः खलु ।
14) 2.4.6.2(13)- खलुं।वै।
खलु वै वै खलु खलु वै।
```

15) 2.4.6.2(14)- वै। वाक्। वै वाग् वाग् वै वै वाक्। 16) 2.4.6.2(15)- वाक् । पुष्टिम् । वाक् पृष्टिम् पृष्टिं वाग् वाक् पृष्टिम्। 17) 2.4.6.2(16)- पुष्टिम् । एव । पुष्टिं मेवैव पुष्टिम् पुष्टिं मेव । 18) 2.4.6.2(17)- एव । वाचम् । एव वाचं वाच मेवैव वाचम्। 19) 2.4.6.2(18)— वाचम्। उप। वाच मुपोप वाचं वाच मुपं। 20) 2.4.6.2(19)- उप । एति । उपैत्ये त्युपोपैति । 21) 2.4.6.2(20)- एति । ऐन्द्रः । एत्यैन्द्र ऐन्द्र एत्ये त्यैन्द्रः । 22) 2.4.6.2(21)- ऐन्द्रः । उत्तमः । ऐन्द्र उत्तम उत्तम ऐन्द्र ऐन्द्र उत्तमः। 23) 2.4.6.2(22)- उत्तमः । भवति । उत्तमो भवति भव त्युत्तम उत्तमो भवति । 24) 2.4.6.2(22)- उत्तमः । उत्तम इत्युत् – तमः।

```
25) 2.4.6.2(23)- भवति । तेन ।
भवति तेन तेन भवति भवति तेन ।
26) 2.4.6.2(24)- तेन । एव ।
तेनैवैव तेन तेनैव।
27) 2.4.6.2(25)- एव । तत् ।
एव तत् तदेवैव तत्।
28) 2.4.6.2(26)- तत् । मिथुनम् ।
तन् मिथुनम् मिथुनम् तत् तन् मिथुनम् ।
29) 2.4.6.2(27)- मिथुनम् । सप्त ।
मिथुन(ग्म्) सप्त सप्त मिथुनम् मिथुन(ग्म्) सप्त ।
    २.४.६.२(२८) – सप्त । एतानि ।
सप्तैता न्येतानि सप्त सप्तैतानि ।
31) 2.4.6.2(29)- एतानि । हवी(ग्म्)षि ।
एतानि हवी(ग्म्)षि हवी(ग्ग्) ष्येता न्येतानि हवी(ग्म्)षि ।
32) 2.4.6.2(30)- हवी(ग्म्)षि । भवन्ति ।
हवी(ग्म्)षि भवन्ति भवन्ति हवी(ग्म्)षि हवी(ग्म्)षि भवन्ति ।
      2.4.6.2(31) – भवन्ति । सप्त ।
भवन्ति सप्त सप्त भवन्ति भवन्ति सप्त ।
34) 2.4.6.2(32)- सप्त । ग्राम्याः ।
सप्त ग्राम्या ग्राम्याः सप्त सप्त ग्राम्याः ।
```

```
35) 2.4.6.2(33)— ग्राम्याः । प्रावः ।
______
ग्राम्याः पुरावः पुरावो ग्राम्या ग्राम्याः परावः ।
36) 2.4.6.2(34)— पुशवः । सप्त ।
पुशवः सप्त सप्त पुशवः पशवः सप्त ।
37) 2.4.6.2(35)— सप्त । आरण्याः ।
सप्ता रण्या आरण्याः सप्त सप्ता रण्याः ।
38) 2.4.6.2(36)— आरण्याः । सप्त ।
आरण्याः सप्त सप्ता रण्या आरण्याः सप्त ।
39) 2.4.6.2(37)– सप्त । छन्दा(ग्म्)सि ।
सप्त छन्दा(ग्म्)सि छन्दा(ग्म्)सि सप्त सप्त छन्दा(ग्म्)सि ।
40) 2.4.6.2(38) – छन्दा(ग्म्)सि । उभयस्य ।
छन्दा(ग्ग्) स्युभयं स्योभयस्य छन्दा(ग्म्)सि छन्दा(ग्ग्) स्युभयस्य ।
41) 2.4.6.2(39)- उभयस्य । अवरुद्ध्यै ।
उभयस्या वरुद्ध्या अवरुद्ध्या उभयं स्योभयस्या वरुद्ध्यै ।
42) 2.4.6.2(40)- अवरुद्ध्यै। अथ।
अवरुद्ध्या अथाथा वरुद्ध्या अवरुद्ध्या अथ ।
43) 2.4.6.2(40)- अवरुद्ध्यै।
अवरुद्ध्या इत्यव – रृद्ध्यै ।
44) 2.4.6.2(41)- अथ । एताः ।
अथैता एता अथाथैताः ।
```

```
45) 2.4.6.2(42)- एताः । आहुतीः ।
एता आहुं ती राहुं ती रेता एता आहुं तीः ।
46) 2.4.6.2(43)- आहुं तीः । जुहोति ।
आहुंतीर् जुहोति जुहो त्याहुंती राहुंतीर् जुहोति ।
47) 2.4.6.2(43)- आहुं तीः ।
आहुतीरित्या – हुतीः ।
48) 2.4.6.2(44)- जुहोति। एते।
जुहो त्येत एते जुहोति जुहो त्येते।
49) 2.4.6.2(45)- एते। वै।
एते वै वा एत एते वै।
50) 2.4.6.2(46)- वै। देवाः।
वै देवा देवा वै वै देवाः।
51) 2.4.6.2(47)- देवाः । पुष्टिंपतयः ।
देवाः पुष्टिंपतयः पुष्टिंपतयो देवा देवाः पुष्टिंपतयः ।
52) 2.4.6.2(48)- पुष्टिपतयः । ते ।
पुष्टिंपतय स्ते ते पुष्टिंपतयः पुष्टिंपतय स्ते ।
53) 2.4.6.2(48)- पुष्टिंपतयः ।
पुष्टिपतय इति पुष्टि – पतयः ।
54) 2.4.6.2(49)- ते। एव।
त एवैव ते त एव।
```

```
55) 2.4.6.2(50)- एव । अस्मिन्न् ।
एवास्मिन् नस्मिन् नेवैवास्मिन्न् ।
56) २.4.6.२(51)- अस्मिन्न् । पुष्टिम् ।
अस्मिन् पुष्टिम् पुष्टिं मस्मिन् नस्मिन् पुष्टिम् ।
57) 2.4.6.2(52)- पुष्टिम् । दधति ।
पुष्टिम् दधति दधति पुष्टिम् पुष्टिम् दधति ।
58) 2.4.6.2(53)- दधति । पुष्यति ।
दधति पुष्यति पुष्यति दधति दधति पुष्यति ।
59) 2.4.6.2(54)- पुष्यति । प्रजया ।
- - - जा ा । - 60) 2.4.6.2(55) - प्रजया । पशुभिः । । । । । । । । । प्रजया पशुभिः पशुभिः प्रजया प्रजया पशुभिः ।
61) 2.4.6.2(55)- प्रजया।
प्रजयेति प्र – जया ।
62) 2.4.6.2(56)- पशुभिः। अथी।
पशुभि रथो अथो पशुभिः पशुभि रथो ।
63) 2.4.6.2(56)- पशुभिः।
पशुभिरितिं पशु - भिः।
64) 2.4.6.2(57)- अथो । यत् ।
अथो यद् यदथो अथो यत्।
```

```
65) 2.4.6.2(57)- अथी।
अथो इत्यथो ।
66) 2.4.6.2(58)- यत् । एताः ।
यदेता एता यद् यदेताः ।
67) 2.4.6.2(59)- एताः । आहुतीः ।
एता आहुती राहुती रेता एता आहुतीः ।
68) 2.4.6.2(60)- आहुतीः । जुहोति ।
आहुतीर् जुहोति जुहो त्याहुती राहुतीर् जुहोति ।
69) 2.4.6.2(60)- आहुं तीः ।
आहुं तीरित्या – हुतीः ।
70) 2.4.6.2(61)- जुहोति । प्रतिष्ठित्यै ॥
जुहोति प्रतिष्ठित्यै प्रतिष्ठित्यै जुहोति जुहोति प्रतिष्ठित्यै ।
71) 2.4.6.2(62)- प्रतिष्ठित्यै ॥
प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै ।
```

2.4.7 <u>अनुवाकम् 7 – जटा</u>

```
2.4.7.1(1)- मारुतम् । असि ।
मारुत मस्यसि मारुतम् मारुत मसि ।
2) 2.4.7.1(2)- असि । मरुताम् ।
असि मरुताम् मरुता मस्यसि मरुताम् ।
3) 2.4.7.1(3)- मरुताम् । ओजः ।
मरुता मोज ओजो मरुताम् मरुता मोजः।
4) 2.4.7.1(4)- ओजः । अपाम् ।
ओजो ऽपा मपा मोज ओजो ऽपाम्।
   2.4.7.1(5)- अपाम् । धाराम् ।
अपाम् धाराम् धारा मपा मपाम् धाराम् ।
6) 2.4.7.1(6)- धाराम् । भिन्धि ।
धाराम् भिन्धि भिन्धि धाराम् धाराम् भिन्धि ।
     2.4.7.1(7) – भिन्धि । रमयत ।
भिन्धि रमयत रमयत भिन्धि भिन्धि रमयत ।
8) 2.4.7.1(8)- रमयत । मरुतः ।
रमयत मरुतो मरुतो रमयत रमयत मरुतः ।
     2.4.7.1(9)- मरुतः । इयेनम् ।
मरुतः इयेन(ग्ग्) इयेनम् मरुतो मरुतः इयेनम् ।
   2.4.7.1(10)- इयेनम् । आयिनम् ।
इयेन मायिन मायिन(गग्) इयेन(गग्) इयेन मायिनम् ।
```

www.vedavms.in

```
॥ ।
11) 2.4.7.1(11)- आयिनम् । मनोजवसम् ।
आयिनम् मनोजवसम् मनोजवस मायिनं मायिनम् मनोजवसम् ।
12) 2.4.7.1(12)- मनोजवसम् । वृषणम् ।
मनोजवसं वृषणं वृषणम् मनोजवसम् मनोजवसं वृषणम् ।
    2.4.7.1(12)- मनोजवसम् ।
मनोजवस्मिति मनः - ज्वसम्।
14) 2.4.7.1(13)- वृषणम् । सु<u>वृ</u>क्तिम् ॥
वृषण(गम्) सुवृक्ति(गम्) सुवृक्तिं वृषणं वृषण(गम्) सुवृक्तिम्।
      2.4.7.1(14) - सुवृक्तिम् ॥
सुवृक्तिमितिं सु – वृक्तिम्।
16) 2.4.7.1(15)- येन । शर्द्धः ।
येन शर्द्धः शर्द्धी येन येन शर्द्धः ।
17) 2.4.7.1(16)- रार्द्धः । उग्रम् ।
शर्द्ध उग्र मुग्र(ग्म्) शर्द्धः शर्द्ध उग्रम् ।
18) 2.4.7.1(17)- उग्रम् । अवसृष्टम् ।
उग्र मवसृष्ट मवसृष्ट मुग्र मुग्र मवसृष्टम् ।
19) 2.4.7.1(18)- अवसृष्टम् । एति ।
ा । ।
अवसृष्ट् मेत्ये त्यवसृष्ट् मवसृष्ट् मेति ।
20) 2.4.7.1(18)- अवसृष्टम् ।
.
अवसृष्टमित्यव – सृष्टम् ।
```

```
21) 2.4.7.1(19)- एति । तत् ।
एति तत् तदे त्येति तत्।
22) 2.4.7.1(20)- तत् । अश्विना ।
तदश्चिना ऽश्चिना तत् तदश्चिना ।
23) 2.4.7.1(21)- अश्विना । परि ।
अश्विना परि पर्यश्विना ऽश्विना परि ।
24) 2.4.7.1(22)- परि । धत्तम् ।
परि धत्तम् धत्तम् परि परि धत्तम् ।
25) 2.4.7.1(23)- धत्तम् । स्वस्ति ॥
धत्त(ग्ग्) स्वस्ति स्वस्ति धत्तम् धत्त(ग्ग्) स्वस्ति ।
26) 2.4.7.1(24)- स्वस्ति ॥
स्वस्तीति स्वस्ति ।
27) 2.4.7.1(25)- पुरोवातः । वर्.षन्न् ।
पुरोवातो वर्.षन्. वर्.षन् पुरोवातः पुरोवातो वर्.षन् ।
28) 2.4.7.1(25)- पुरोवातः ।
पुरोवात इति पुरः – वातः।
29) 2.4.7.1(26)- वर्.षत्र् । जि<u>-</u>न्वः ।
वर्.षन् जिन्वो जिन्वो वर्.षन्. वर्.षन् जिन्वः ।
30) 2.4.7.1(27)- जिन्वः । आवृत् ।
जिन्व रावृ दावृज् जिन्वो जिन्व रावृत्।
```

```
31) 2.4.7.1(28)– आवृत् । स्वाहा ।
आवृथ् स्वाहा स्वाहा ऽऽवृ दावृथ् स्वाहा ।
32) 2.4.7.1(28)- आवृत्।
आवृदित्या – वृत् ।
33) 2.4.7.1(29) — स्वाहा । वातावत् ।
स्वाहा वातावद् वातावथ् स्वाहा स्वाहा वातावत्।
34) 2.4.7.1(30)— वातावत् । वर्.षन्न् ।
वातावद् वर्ष<u>न्</u>. वर्ष<mark>म्.</mark> वातावद् वर्षन् ।
35) 2.4.7.1(30)- वातावत् ।
वातावदितिं वात - वत्।
36) 2.4.7.1(31)- वर्.षत्र् । उग्रः ।
वर्.षन् नुग्र उग्रो वर्.षन्. वर्.षन् नुग्रः ।
37) 2.4.7.1(32)- उग्रः । आवृत् ।
उग्र गुवृ दावृ दुग्र उग्र गुवृत्।
38) 2.4.7.1(33)— <u>आ</u>वृत् । स्वाहा ।
आवृथ् स्वाहा स्वाहा ऽऽवृ दावृथ् स्वाहा ।
39) 2.4.7.1(33)— आवृत् ।
आवृदित्या – वृत् ।
40) 2.4.7.1(34)- स्वाहा । स्तुनयन्न् ।
स्वाहा स्तुनयन् थस्तुनयन् थस्वाहा स्वाहा स्तुनयन् ।
```

```
41) 2.4.7.1(35)- स्तनयन् । वर्.षन् ।
स्तुनयन्. वर्.षन्. वर्.षन् थस्तुनयन् थस्तुनयन्. वर्.षन्न् ।
42) 2.4.7.1(36)- वर्.षत्र् । भीमः ।
वर्.षन् भीमो भीमो वर्.षन्. वर्.षन् भीमः ।
43) 2.4.7.1(37)- भीमः । आवृत् ।
भीम रावृ दावृद् भीमो भीम रावृत्।
44) 2.4.7.1(38)- आवृत्। स्वाहा।
आवृथ् स्वाहा स्वाहा ऽऽवृ दावृथ् स्वाहा ।
45) 2.4.7.1(38)- आवृत्।
आवृदित्या – वृत् ।
46) 2.4.7.1(39)- स्वाहा । अनशनि । (GS-2.4-9)
स्वाहा उनश न्यनशिन स्वाहा स्वाहा उनशिन ।
47) 2.4.7.1(40)- अनशनि । अवस्फूर्जन्न् । (GS-2.4-9)
अनश न्यवस्फूर्जन् नवस्फूर्जन् ननश न्यनश न्यवस्फूर्जन् ।
48) 2.4.7.1(41)- अवस्फूर्जन्न् । दिद्युत् । (GS-2.4-9)
अवस्फूर्जन् दिद्युद् दिद्यु दवस्फूर्जन् नवस्फूर्जन् दिद्युत्।
49) 2.4.7.1(41)- अवस्फूर्जन्न् । (GS-2.4-9)
अवस्फूर्जन्नित्यव – स्फूर्जन्न् ।
50) 2.4.7.1(42)- दिद्युत् । वर्.षन्न् । (GS-2.4-9)
दिद्युद् वर्.षन्. वर्.षन् दिद्युद् दिद्युद् वर्.षन्न् ।
```

```
51) 2.4.7.1(43)- वर्.षञ् । त्वेषः ।
वर्षंन् त्वेष स्त्वेषो वर्षन्. वर्षन् त्वेषः ।
52) 2.4.7.1(44)- त्वेषः । आवृत् ।
त्वेष गुवृ दावृत् त्वेष स्त्वेष गुवृत् ।
53) 2.4.7.1(45)- आवृत् । स्वाहा ।
आवृथ् स्वाहा स्वाहा ऽऽवृ दावृथ् स्वाहा ।
54) 2.4.7.1(45)- आवृत्।
आवृदित्या – वृत् ।
55) 2.4.7.1(46)— स्वाहा । अ<u>ति</u>रात्रम् ।
स्वाहा ऽतिरात्र मतिरात्र(ग्ग्) स्वाहा स्वाहा ऽतिरात्रम्।
56) 2.4.7.1(47)- अतिरात्रम् । वर्.षत्र् ।
अतिरात्रं वर्ष्यन्. वर्षन् नतिरात्रं मतिरात्रं वर्षत्र् ।
57) 2.4.7.1(47)– अतिरात्रम् ।
अतिरात्रमित्यति – रात्रम् ।
58) 2.4.7.1(48)- वर्.षत्र् । पूर्तिः ।
वर्.षन् पूर्तिः पूर्तिर् वर्.षन्. वर्.षन् पूर्तिः ।
59) 2.4.7.1(49)- पूर्तिः । आवृत् ।
पूर्ति गुवृ दावृत् पूर्तिः पूर्ति गुवृत् ।
60) 2.4.7.1(50)- आवृत् । स्वाहा ।
आवृथ् स्वाहा स्वाहा ऽऽवृ दावृथ् स्वाहा ।
```

```
61) 2.4.7.1(50)- आवृत्।
आवृदित्या – वृत् ।
1) 2.4.7.2(1)— स्वाहा । बहु ।
स्वाहां बहु बहु स्वाहा स्वाहा बहु।
2) 2.4.7.2(2) - बहु। ह।
बहु हं ह बहु बहु ह ।
3) 2.4.7.2(3)- हु। अयम्।
हाय मय(ग्म्) हं हायम्।
4) 2.4.7.2(4)- अयम् । अवृषात् । (GS-2.4-10)
अय मवृषा दवृषा द्य म्य मवृषात् ।
5) 2.4.7.2(5)- अवृषात् । इति । (GD-13,GS-2.4-10)
अवृषा दिती त्यवृषा दवृषा दिति ।
6) 2.4.7.2(6)- इति । श्रुतः । (PS-8.12,JM-3,GD-13,GS-2.4-10)
इति श्रुतः श्रुत रितीति श्रुतः ।
    2.4.7.2(7)- श्रुतः । आवृत् । (PS-8.12,JM-3,GD-13,GS-2.4-10)
श्रुत गुवृ दावृच् छूतः श्रुत गुवृत्।
    2.4.7.2(8)- आवृत् । स्वाहा । (PS-8.11,GS-2.4-10)
आवृथ् स्वाहा स्वाहा ऽऽवृ दावृथ् स्वाहा ।
9) 2.4.7.2(8)- आवृत्। (PS-8.11,GS-2.4-10)
आवृदित्या – वृत् ।
```

```
॥ ।
10) 2.4.7.2(9)– स्वाहा । आतपति ।
स्वाहा ऽऽतप त्यातपति स्वाहा स्वाहा ऽऽतपति ।
11) 2.4.7.2(10)- आतपति । वर्.षन् ।
आतपति वर्.षन्. वर्.षन् नातपं त्यातपति वर्.षन् ।
12) 2.4.7.2(10)- आतपति ।
आतपतीत्या – तपति ।
13) 2.4.7.2(11)- वर्.षन् । विराट्।
वर्.षन् विराड् विराड् वर्.षन् वर्.षन् विराट् ।
14) 2.4.7.2(12)- विराट् । आवृत् ।
विरा डावृ दावृद् विराड् विरा डावृत्।
15) 2.4.7.2(12)- विराट्।
विराडितिं वि - राट्।
16) 2.4.7.2(13)- आवृत् । स्वाहा ।
आवृथ् स्वाहा स्वाहा ऽऽवृ दावृथ् स्वाहा ।
17) 2.4.7.2(13)- आवृत्।
आवृदित्या – वृत् ।
॥ ।
18) 2.4.7.2(14)— स्वाहा । अवस्फूर्जन्न् ।
स्वाहा ऽवस्फूर्जन् नवस्फूर्जन् थ्स्वाहा स्वाहा ऽवस्फूर्जन् ।
19) 2.4.7.2(15)- अवस्फूर्जन्न् । दिद्युद् ।
अवस्फूर्जन् दिद्युद् दिद्यु दवस्फूर्जन् नवस्फूर्जन् दिद्युद् ।
```

```
20) 2.4.7.2(15)- अवस्फूर्जृन् ।
अवस्फूर्जन्नित्यव – स्फूर्जन्न् ।
21) 2.4.7.2(16)— दिद्युद् । वर्.षन्न् ।
. —
दिद्युद् वर्.षन्. वर्.षन् दिद्युद् दिद्युद् वर्.षन् ।
22) 2.4.7.2(17)- वर्.षत्र् । भूतः ।
वर.षन् भूतो भूतो वर.षन्. वर.षन् भूतः ।
23) 2.4.7.2(18)- भूतः । आवृत् ।
भूत गुवृ दावृद् भूतो भूत गुवृत्।
24) 2.4.7.2(19)- आवृत् । स्वाहा ।
आवृथ् स्वाहा स्वाहा ऽऽवृ दावृथ् स्वाहा ।
25) 2.4.7.2(19)- आवृत्।
...
आवृदित्या – वृत् ।
26) 2.4.7.2(20)- स्वाहा । मान्दाः ।
स्वाहा मान्दा मान्दाः स्वाहा स्वाहा मान्दाः ।
27) 2.4.7.2(21)- मान्दाः । वाज्ञाः ।
मान्दा वाशा वाशा मान्दा मान्दा वाशाः ।
28) 2.4.7.2(22)- वाज्ञाः । जुन्ध्यूः ।
वाञाः शुन्ध्यूः शुन्ध्यूर् वाञा वाञाः शुन्ध्यूः ।
29) 2.4.7.2(23)- शुन्ध्यूः । अजिराः ॥
शुन्ध्यू रजिंगु अजिंगुः शुन्ध्यूः शुन्ध्यू रजिंगः ।
```

```
30) 2.4.7.2(24)- अजिराः ॥
अजिरा इत्यजिराः ।
31) २.४.७.२(२५) ज्योतिष्मतीः । तमस्वरीः ।
ज्योतिष्मती स्तमस्वरी स्तमस्वरीर् ज्योतिष्मतीर् ज्योतिष्मती स्तमस्वरीः ।
32) 2.4.7.2(26)- तमस्वरीः । उन्दतीः ।
तमस्वरी रुन्दती रुन्दती स्तमस्वरी स्तमस्वरी रुन्दतीः।
33) 2.4.7.2(27)- उन्दंतीः । सुफेनाः ॥
उन्दतीः सुफेनाः सुफेना उन्दती रुन्दतीः सुफेनाः ।
34) 2.4.7.2(28)- सुफेनाः ॥
सुफेना इति सु - फेनाः।
35) 2.4.7.2(29) – मित्रभृतः । क्षत्रभृतः ।
मित्रभृतः क्षत्रभृतः क्षत्रभृतो मित्रभृतो मित्रभृतः क्षत्रभृतः ।
36) 2.4.7.2(29)- मित्रभृत: ।
मित्रभृत इति मित्र – भृतः ।
37) 2.4.7.2(30)– क्षत्रभृतः । सुराष्ट्राः ।
38) 2.4.7.2(30)- क्षत्रभृतः ।
क्षत्रभृत इति क्षत्र – भृतः ।
39) 2.4.7.2(31)– सुराष्ट्राः । इह ।
सुराष्ट्रा इहेह सुराष्ट्राः सुराष्ट्रा इह ।
```

```
40) 2.4.7.2(31)- सुराष्ट्राः ।
सुराष्ट्रा इति सु – राष्ट्राः ।
41) 2.4.7.2(32)- इह। मा।
इह मां मेहेह मां।
42) 2.4.7.2(33)- मा । अवत ॥
मा ऽवतावत मा मा ऽवत ।
43) 2.4.7.2(34)- अवत ॥
अवतेत्यवत ।
। ।
44) 2.4.7.2(35)— वृष्णः । अश्वस्य । (PS-11.16)
वृष्णो अश्वस्या श्वस्य वृष्णो वृष्णो अश्वस्य ।
45) 2.4.7.2(36)- अश्वस्य । सन्दानम् । (PS-11.16)
अश्वस्य सुन्दान(ग्म्) सुन्दानु मश्वस्या श्वस्य सन्दानम् ।
46) 2.4.7.2(37)- सुन्दानम् । असि ।
स्निदानं मस्यसि सन्दान(ग्म्) सन्दान मसि।
47) 2.4.7.2(37)- सन्दानम् ।
...-
।
सन्दानमिति सं – दानम्।
48) 2.4.7.2(38)- असि । वृष्ट्यै ।
असि वृष्ट्यै वृष्ट्या अस्यसि वृष्ट्यै ।
्।
49) 2.4.7.2(39)— वृष्ट्ये । त्वा ।
वृष्ट्यै त्वा त्वा वृष्ट्यै वृष्ट्यै त्वा ।
```

कृष्ण यजुर्वेदीय जटापाठः (पद सहित)-TS 2.4

```
50) 2.4.7.2(40)— त्वा । उप ।

त्वोपोप त्वा त्वोप ।

51) 2.4.7.2(41)— उप । नह्यामि ॥

उप नह्यामि नह्या म्युपोप नह्यामि ।

52) 2.4.7.2(42)— नह्यामि ॥

नह्यामीति नह्यामि ।
```

2.4.8 अनुवाकम् 8 - जटा

```
1) 2.4.8.1(1)- देवाः । वसव्याः ।
ं - - -
देवा वसव्या वसव्या देवा देवा वसव्याः ।
2) 2.4.8.1(2)— वसव्याः । अग्ने ।
वसव्या अग्ने ऽग्ने वसव्या वसव्या अग्ने ।
3) 2.4.8.1(3)- अग्ने । सोम ।
अग्ने सोम सोमाग्ने ऽग्ने सोम ।
4) 2.4.8.1(4)- सोम । सूर्य ॥
सोम सूर्य सूर्य सोम सोम सूर्य।
5) 2.4.8.1(5)- सूर्य ॥
सूर्येति सूर्य।
6) 2.4.8.1(6)- देवाः । शर्मण्याः ।
देवाः शर्मण्याः शर्मण्या देवा देवाः शर्मण्याः ।
7) 2.4.8.1(7)- र्श्मण्याः । मित्रावरुणा ।
र्रामण्या मित्रावरुणा मित्रावरुणा रार्मण्याः रार्मण्या मित्रावरुणा ।
8) 2.4.8.1(8)- मित्रावरुणा । अर्यमन्न् ॥
मित्रावरुणा ऽर्यमन् नर्यमन् मित्रावरुणा मित्रावरुणा ऽर्यमञ् ।
9) 2.4.8.1(8)- मित्रावरुणा।
मित्रावरुणेति मित्रा – वरुणा ।
10) 2.4.8.1(9)- अर्यमन्न् ॥
अर्यमनित्यर्यमञ् ।
```

```
11) 2.4.8.1(10)— देवाः । सपीतयः ।
देवाः सपीतयः सपीतयो देवा देवाः सपीतयः ।
     2.4.8.1(11)- सपीतयः । अपाम् ।
सपीतयो ऽपा मपा(ग्म्) सपीतयः सपीतयो ऽपाम् ।
13) 2.4.8.1(11)- सपीतयः ।
सपीतय इति स – पीतयः।
14) 2.4.8.1(12)- अपाम् । नपात् ।
अपाम् नपान् नपादपा मपाम् नपात् ।
    2.4.8.1(13)-) नपात् । आशुहेमन्न् ॥
न्पा दाशुहेमन् नाशुहेमन् नपान् नपा दाशुहेमन् ।
16) 2.4.8.1(14)- आशुहेमन्न् ॥
आशुहेमन्नित्याशु – हेमन्न् ।
17) 2.4.8.1(15)- उद्नः । दत्त ।
उद्नो दत्त दत्तोद्न उद्नो दत्त ।
    2.4.8.1(16)- दत्त । उदधिम् ।
दत्तोदधि मुदधिम् दत्त दत्तोदधिम्।
19) 2.4.8.1(17)- उदधिम् । भिन्त ।
उदिधम् भिन्त भिन्तोदिध मुदिधम् भिन्त ।
20) 2.4.8.1(17)- उदधिम् ।
उद्धिमित्युद – धिम् ।
```

```
21) 2.4.8.1(18)- भिन्त । दिवः ।
भिन्त दिवो दिवो भिन्त भिन्त दिवः ।
22) 2.4.8.1(19)— दिवः । <u>प</u>र्जन्यात् ।
्रा ।
23) 2.4.8.1(20)- पर्जन्यात् । अन्तरिक्षात् ।
पूर्जन्या दन्तरिक्षा दन्तरिक्षात् पर्जन्यात् पर्जन्या दन्तरिक्षात् ।
24) 2.4.8.1(21)- अन्तरिक्षात् । पृथिव्याः ।
अन्तरिक्षात् पृथिव्याः पृथिव्या अन्तरिक्षा दन्तरिक्षात् पृथिव्याः ।
25) 2.4.8.1(22)- पृथिव्याः । ततः ।
पृथिव्या स्तत स्ततः पृथिव्याः पृथिव्या स्ततः ।
26) 2.4.8.1(23)- ततः । नः ।
ततों नो न स्तत स्ततों नः।
27) 2.4.8.1(24)- नः। वृष्ट्या।
नो वृष्ट्या वृष्ट्या नो नो वृष्ट्या ।
28) 2.4.8.1(25)- वृष्ट्या । अवत ॥
वृष्ट्या ऽवता वत वृष्ट्या वृष्ट्या ऽवत ।
29) 2.4.8.1(26)- अवत ॥
अवतेत्यवत ।
30) 2.4.8.1(27)- दिवा । चित् ।
दिवा चिच् चिद् दिवा दिवा चित्।
```

```
31) 2.4.8.1(28)- चित्। तमः।
चित् तम स्तम श्चिच् चित् तमः।
32) 2.4.8.1(29)- तमः । कृण्वन्ति ।
तमः कृण्वन्ति कृण्वन्ति तम स्तमः कृण्वन्ति ।
      2.4.8.1(30)— कृण्वन्ति । पर्जन्येन ।
कृण्वन्ति पर्जन्येन पर्जन्येन कृण्वन्ति कृण्वन्ति पर्जन्येन ।
34) 2.4.8.1(31)- पर्जन्येन । उदवाहेन ॥
पूर्जन्येनो दवाहेनो दवाहेन पर्जन्येन पर्जन्येनो दवाहेन।
35) 2.4.8.1(32)- उदवाहेन ॥
उदवाहेनेत्युद – वाहेन ।
36) 2.4.8.1(33)- पृथिवीम् । यत् ।
पृथिवीं यद् यत् पृथिवीम् पृथिवीं यत् ।
37) 2.4.8.1(34)- यत् । व्युन्दन्ति ॥
यद् व्युन्दिन्तं व्युन्दिन्ति यद् यद् व्युन्दिन्ति ।
38) 2.4.8.1(35)- व्युन्दन्ति ॥
व्युन्दन्तीति वि – उन्दन्ति ।
39) 2.4.8.1(36)- आ। यम्।
आ यं य मा यम्।
40) 2.4.8.1(37)- यम् । नरः ।
यम् नरो नरो यं यम् नरः।
```

```
41) 2.4.8.1(38)- नरः । सुदानवः ।
नरः सुदानवः सुदानवो नरो नरः सुदानवः ।
42) 2.4.8.1(39)- सुदानवः । दुदाशुषे ।
सुदानवो ददाशुषे ददाशुषे सुदानवः सुदानवो ददाशुषे ।
43) 2.4.8.1(39)- सुदानवः ।
सुदानव इति सु – दानवः।
44) 2.4.8.1(40)- दुदाशुषे । दिवः ।
ददाशुषे दिवो दिवो ददाशुषे ददाशुषे दिवः ।
45) 2.4.8.1(41)- दिवः । कोशम् ।
दिवः कोशम् कोशम् दिवो दिवः कोशम्।
46) 2.4.8.1(42) – कोशम्। अचुच्यवुः॥
कोश् मचुच्यवु रचुच्यवुः कोश्मम् कोश् मचुच्यवुः ।
47) 2.4.8.1(43)- अचुच्यवुः ॥
अचुंच्यवुरित्यचुंच्यवुः ।
48) 2.4.8.1(44)— वि । पर्जन्याः ।
वि पर्जन्याः पर्जन्या वि वि पर्जन्याः ।
49) 2.4.8.1(45)— पूर्जन्याः । सृजन्ति ।
पूर्जन्याः सृजन्ति सृजन्ति पूर्जन्याः पूर्जन्याः सृजन्ति ।
50) 2.4.8.1(46)- सृजन्ति । रोदसी ।
सृजन्ति रोदसी रोदसी सृजन्ति सृजन्ति रोदसी।
```

```
51) 2.4.8.1(47)- रोदसी। अनु।
रोदसी अन्वनु रोदसी रोदसी अनु ।
52) 2.4.8.1(47)- रोदसी ।
रोदसी इति रोदसी।
53) 2.4.8.1(48)- अनु । धन्वना ।
अनु धन्वना धन्वना उन्वनु धन्वना ।
54) 2.4.8.1(49)- धन्वना । यन्ति ।
। । – –
धन्वना यन्ति यन्ति धन्वना धन्वना यन्ति ।
55) 2.4.8.1(50)- यन्ति । वृष्टयः ॥
यन्ति वृष्टयो वृष्टयो यन्ति यन्ति वृष्टयः ।
1) 2.4.8.2(1)- वृष्टयः ॥
वृष्टय इति वृष्टयः।
    2.4.8.2(2)- उत् । ईरयथ ।
उदीरयथे रयथो दुदीरयथ ।
   2.4.8.2(3)- ईरयथ । मरुतः ।
ईरयथा मरुतो मरुत ईरयथे रयथा मरुतः।
    2.4.8.2(4)- मरुतः । समुद्रतः ।
मरुतः समुद्रतः समुद्रतो मरुतो मरुतः समुद्रतः ।
     2.4.8.2(5) - समुद्रतः । यूयम् ।
समुद्रतो यूयं यूय(गम्) समुद्रतः समुद्रतो यूयम् ।
```

```
2.4.8.2(6) – यूयम् । वृष्टिम् ।
यूयं वृष्टिं वृष्टिं यूयं यूयं वृष्टिम् ।
    2.4.8.2(7)- वृष्टिम् । <u>वर्</u>षयथ ।
वृष्टिं वर्.षयथ वर्.षयथ वृष्टिं वृष्टिं वर्.षयथ ।
     2.4.8.2(8)- वर्.षयथ । पुरीषिणः ॥
वर्.षयथा पुरीषिणः पुरीषिणो वर्.षयथ वर्.षयथा पुरीषिणः ।
    2.4.8.2(9)- पुरीषिणः ॥
पुरीषण इति पुरीषणः ।
10) 2.4.8.2(10)— न।वः।
न वो वो न न वः।
11) 2.4.8.2(11)- वः। दस्राः।
वो दस्रा दस्रा वो वो दस्राः।
12) 2.4.8.2(12)- दुस्राः । उप ।
दस्रा उपोपं दस्रा दस्रा उपं ।
13) 2.4.8.2(13)- उप । दस्यन्ति ।
उप दस्यन्ति दस्य न्त्युपोप दस्यन्ति ।
14) 2.4.8.2(14)- दस्यन्ति । धेनवः ।
दस्यन्ति धेनवो धेनवो दस्यन्ति दस्यन्ति धेनवः ।
15) 2.4.8.2(15)- धेनवः। शुभम्।
धेनवः शुभ(ग्म्) शुभम् धेनवो धेनवः शुभम् ।
```

```
2.4.8.2(16) – शुभम्। याताम्।
16)
शुभं वातां वाता(गम्) शुभ्(गम्) शुभं वाताम् ।
   याता मन्वनु यातां याता मनु ।
18) 2.4.8.2(18)- अनु । स्थाः ।
अनु रथा रथा अन्वनु रथाः ।
19) 2.4.8.2(19)- रथाः। अवृथ्सत्॥
रथा अवृथ्सता वृथ्सत रथा रथा अवृथ्सत ।
     2.4.8.2(20)- अवृथ्सत ॥
20)
अवृथ्सतेत्यवृथ्सत ।
21) 2.4.8.2(21)– सृज। वृष्टिम्।
सृजा वृष्टिं वृष्टि(गम्) सृज सृजा वृष्टिम् ।
    2.4.8.2(22)- वृष्टिम् । दिवः ।
वृष्टिम् दिवो दिवो वृष्टिं वृष्टिम् दिवः ।
    2.4.8.2(23)— दिवः । आ ।
दिव आ दिवो दिव आ।
24) 2.4.8.2(24)- आ। अद्भिः।
आ ऽद्धि रद्धिरा ऽद्धिः ।
   २.४.८.२(२५)- अद्भिः । सृमुद्रम् ।
अद्भिः संमुद्र(ग्म्) संमुद्र मद्भि रद्भिः संमुद्रम् ।
```

```
26) 2.4.8.2(25)- अद्भिः ।
अद्भिरित्यत् – भिः।
27) 2.4.8.2(26)- समुद्रम् । पृण् ॥
समुद्रम् पृण पृण समुद्र(ग्म्) समुद्रम् पृण।
28) 2.4.8.2(27)- पृण॥
पृणेति पृण।
29) 2.4.8.2(28)— अब्जाः। असि ।
- —
अब्जा अस्यस्यब्जा अब्जा असि ।
30) 2.4.8.2(28)- अब्जाः ।
अब्जा इत्यप् – जाः ।
31) 2.4.8.2(29)- असि । प्रथमजाः ।
असि प्रथमजाः प्रथमजा अस्यसि प्रथमजाः ।
32) 2.4.8.2(30)— प्रथमजाः । बलम् ।
प्रथमजा बलम् बलम् प्रथमजाः प्रथमजा बलम् ।
33) 2.4.8.2(30)- प्रथमजाः।
प्रथमजा इति प्रथम – जाः।
34) 2.4.8.2(31)- बलम् । असि ।
बल मस्यसि बलम् बल मसि ।
```

```
2.4.8.2(33)- स<u>म</u>ुद्रियम् ॥
समुद्रियमिति समुद्रियम् ।
37) 2.4.8.2(34)- उत् । नंभय ।
उन् नंभय नंभयोदुन् नंभय।
      2.4.8.2(35) – नंभय । पृथिवीम् ।
नंभय पृथिवीम् पृथिवीम् नंभय नंभय पृथिवीम्।
39) 2.4.8.2(36)- पृथिवीम् । भिन्धि ।
पृथिवीम् भिन्धि भिन्धि पृथिवीम् पृथिवीम् भिन्धि ।
      2.4.8.2(37) – भिन्धि । इदम् ।
भिन्धीद मिदम् भिन्धि भिन्धीदम् ।
41) 2.4.8.2(38)- इदम् । दिव्यम् ।
इदम् दिव्यम् दिव्य मिद मिदम् दिव्यम् ।
    2.4.8.2(39)- दिव्यम् । नभः ॥
दिव्यम् नभो नभो दिव्यम् दिव्यम् नभः।
43) 2.4.8.2(40)- नभः ॥
नभ इति नभः।
44) 2.4.8.2(41)- उद्नः । दिव्यस्य ।
उद्नो दिव्यस्य दिव्यस्योद्न उद्नो दिव्यस्य ।
45) 2.4.8.2(42) – दिव्यस्य । नः ।

दिव्यस्य नो नो दिव्यस्य दिव्यस्य नः ।
```

```
46) 2.4.8.2(43)- नः। देहि।
नो देहि देहि नो नो देहि।
47) 2.4.8.2(44)- देहि । ईशानः ।
देहीशान ईशानो देहि देहीशानः।
48) 2.4.8.2(45)- ईशानः । वि ।
ईशानो वि वीशान ईशानो वि ।
49) 2.4.8.2(46)- वि।सृज।
वि सृज सृज वि वि सृज।
50) 2.4.8.2(47)- सृज् । दृतिम् ॥
सृजा दृतिम् दृति(गम्) सृज सृजा दृतिम्।
51) 2.4.8.2(48)- दृतिम् ॥
दृतिमिति दृतिम्।
52) 2.4.8.2(49)- ये। देवाः।
ये देवा देवा ये ये देवाः।
53) 2.4.8.2(50) – देवाः । दिविभागाः ।
देवा दिविभागा दिविभागा देवा देवा दिविभागाः ।
54) 2.4.8.2(51)- दिविभागाः । ये ।
विविभागा ये ये दिविभागा दिविभागा ये।
55) 2.4.8.2(51)- दिविभागाः ।
दिविभागा इति दिवि – भागाः।
```

```
56) 2.4.8.2(52)- ये । अन्तरिक्षभागाः ।
ये उन्तरिक्षभागा अन्तरिक्षभागा ये ये उन्तरिक्षभागाः ।
    2.4.8.2(53)- अन्तरिक्षभागाः । ये ।
अन्तरिक्षभागा ये ये उन्तरिक्षभागा अन्तरिक्षभागा ये।
58) 2.4.8.2(53)- अन्तरिक्षभागाः ।
अन्तरिक्षभागा इत्यन्तरिक्ष – भागाः ।
59) 2.4.8.2(54)- ये। पृथिविभागाः ॥
ये पृथिविभागाः पृथिविभागा ये ये पृथिविभागाः ।
60) 2.4.8.2(55)- पृथिविभागाः॥
पृथिविभागा इति पृथिवि – भागाः ।
61) 2.4.8.2(56)- ते। इमम्।
त इम मिमम् ते त इमम्।
     2.4.8.2(57) - इमम् । यज्ञम् ।
इमं यज्ञं यज्ञ मिम मिमं यज्ञम्।
63) 2.4.8.2(58)- यूज्ञम् । अवन्तु ।
यज्ञ मव न्त्ववन्तु यज्ञं यज्ञ मवन्तु ।
64) 2.4.8.2(59)- अवन्तु । ते ।
अवन्तु ते तें ऽवन्त्ववन्तु ते ।
65) 2.4.8.2(60)- ते। इदम्।
त इद मिदम् ते त इदम्।
```

66) 2.4.8.2(61)- इदम् । क्षेत्रम् । इदम् क्षेत्रम् क्षेत्रं मिद मिदम् क्षेत्रम् । 67) 2.4.8.2(62)- क्षेत्रम् । आ । क्षेत्र मा क्षेत्रम् क्षेत्र मा। 68) 2.4.8.2(63)- आ। विशन्तु। आ विंशन्तु विशन्त्वा विंशन्तु । 69) 2.4.8.2(64)- विशन्तु । ते । विशन्तु ते ते विशन्तु विशन्तु ते। 70) 2.4.8.2(65)- ते । इदम् । त इद मिदम् ते त इदम्। 71) 2.4.8.2(66)- इदम् । क्षेत्रम् । इदम् क्षेत्रम् क्षेत्रं मिद मिदम् क्षेत्रम् । 72) 2.4.8.2(67)- क्षेत्रम्। अनु। क्षेत्र मन्वनु क्षेत्रम् क्षेत्र मनु । 73) 2.4.8.2(68)- अनु । वि । अनु वि व्यन्वनु वि। 74) 2.4.8.2(69)- वि । विश्वन्तु ॥ वि विशन्तु विशन्तु वि वि विशन्तु । 75) 2.4.8.2(70)- विशन्तु ॥ विशन्त्वित विशन्तु ।

2.4.9 <u>अनुवाकम् 9 – जटा</u>

```
2.4.9.1(1)- मारुतम् । असि ।
मारुत मस्यसि मारुतम् मारुत मसि ।
     2.4.9.1(2)- असि । मुरुताम् ।
असि मरुताम् मरुता मस्यसि मरुताम् ।
3) 2.4.9.1(3)- मरुताम् । ओजः ।
मरुता मोज ओजो मरुताम् मरुता मोजः।
4) 2.4.9.1(4)- ओजः । इति ।
ओज इती त्योज ओज इति ।
5) 2.4.9.1(5)- इति । कृष्णम् ।
इति कृष्णम् कृष्ण मितीति कृष्णम् ।
   2.4.9.1(6)— कृष्णम् । वासः ।
कृष्णं वासो वासः कृष्णम् कृष्णं वासः ।
7) 2.4.9.1(7) - वासः । कृष्णतूषम् ।
वासः कृष्णतूषम् कृष्णतूषं वासो वासः कृष्णतूषम् ।
8) 2.4.9.1(8) - कृष्णतूषम् । परि ।
कृष्णतूषम् परि परि कृष्णतूषम् कृष्णतूषम् परि ।
9) 2.4.9.1(8) - कृष्णतूषम्।
कृष्णतूषमिति कृष्ण – तूषम्।
```

```
10) 2.4.9.1(9)- परि । धत्ते ।
परि धत्ते धत्ते परि परि धते ।
11) 2.4.9.1(10)- धत्ते । एतत् ।
धत्त एत देतद् धत्ते धत्त एतत्।
12) 2.4.9.1(11)- एतत्।वै।
एतद् वै वा एत देतद् वै।
13) 2.4.9.1(12)- वै। वृष्ट्यै।
वै वृष्ट्यै वृष्ट्यै वै वै वृष्ट्यै ।
14) 2.4.9.1(13)- वृष्ट्यै। रूपम्।
वृष्ट्यै रूप(ग्म्) रूपं वृष्ट्यै वृष्ट्यै रूपम् ।
15) 2.4.9.1(14)- रूपम् । सरूपः ।
रूप(ग्म्) सरूपः सरूपो रूप(ग्म्) रूप(ग्म्) सरूपः ।
16) 2.4.9.1(15)- सरूपः। एव।
सरूप एवैव सरूपः सरूप एव ।
17) 2.4.9.1(15)- सरूपः।
सरूप इति स – रूपः।
18) 2.4.9.1(16)- एव । भूत्वा ।
एव भूत्वा भूत्वैवैव भूत्वा।
19) 2.4.9.1(17)- भूत्वा । पूर्जन्यम् ।
भूत्वा पूर्जन्यम् पर्जन्यम् भूत्वा भूत्वा पर्जन्यम् ।
```

```
20) 2.4.9.1(18)- पर्जन्यम् । वर्.षयति ।
पर्जन्यं वर्.षयति वर्.षयति पर्जन्यम् पूर्जन्यं वर्.षयति ।
वर्.षयति रमयत रमयत वर्.षयति वर्.षयति रमयत ।
22) 2.4.9.1(20)- रमयत । मरुतः ।
रमयत मरुतो मरुतो रमयत रमयत मरुतः ।
   2.4.9.1(21)- मरुतः । ३येनम् ।
मरुतः इयेन(ग्ग्) इयेनम् मरुतो मरुतः इयेनम् ।
     2.4.9.1(22) - इयेनम् । आयिनम् ।
रुयेन मायिन मायिन(ग्ग्) रुयेन(ग्ग्) रुयेन मायिनम् ।
     2.4.9.1(23)- आयिनम् । इति ।
आयिन मिती त्यायिन मायिन मिति ।
26) 2.4.9.1(24)- इति । पश्चाद्वातम् ।
इति पश्चाद्वातम् पश्चाद्वात मितीति पश्चाद्वातम् ।
     2.4.9.1(25)- पश्चाद्वातम् । प्रति ।
पश्चाद्वातम् प्रति प्रति पश्चाद्वातम् पश्चाद्वातम् प्रति ।
     2.4.9.1(25)- पश्चाद्वातम् ।
पश्चाद्वातमिति पश्चात् – वातम् ।
29) 2.4.9.1(26)- प्रति । मीवति ।
प्रति मीवति मीवति प्रति प्रति मीवति ।
```

```
30) 2.4.9.1(27)- मीवति । पुरोवातम् ।
मीवति पुरोवातम् पुरोवातम् मीवति मीवति पुरोवातम् ।
31) 2.4.9.1(28)- पुरोवातम् । एव ।
पुरोवात मेवैव पुरोवातम् पुरोवात मेव।
32) 2.4.9.1(28)- पुरोवातम्।
पुरोवातमिति पुरः – वातम्।
33) 2.4.9.1(29)- एव । जनयति ।
एव जनयति जनय त्येवैव जनयति ।
34) 2.4.9.1(30)- जनयति । <u>वर्</u>.षस्य ।
ा ---
जनयति वर्.षस्य <u>वर्</u>.षस्य जनयति जनयति <u>वर्</u>.षस्य ।
35) 2.4.9.1(31) <u>वर्.षस्य । अवरुद्ध्यै ।</u>
वर्.षस्या वरुद्ध्या अवरुद्ध्यै वर्.षस्य वर्.षस्या वरुद्ध्यै ।
36) 2.4.9.1(32)- अवरुद्ध्यै । वातनामानि ।
ा ।
अवरुद्ध्यै वातनामानि वातनामा न्यवरुद्ध्या अवरुद्ध्यै वातनामानि ।
37) 2.4.9.1(32)- अवरुद्ध्यै।
अवरुद्ध्या इत्यवं – रुद्ध्यै ।
38) 2.4.9.1(33)- वातनामानि । जुहोति ।
वातनामानि जुहोति जुहोति वातनामानि वातनामानि जुहोति ।
39) 2.4.9.1(33)- वातनामानि ।
वातनामानीति वात – नामानि ।
```

```
40) 2.4.9.1(34)- जुहोति । वायुः ।
जुहोति वायुर् वायुर् जुहोति जुहोति वायुः।
41) 2.4.9.1(35)- वायुः । वै ।
वायुर् वै वै वायुर् वायुर् वै।
42) 2.4.9.1(36)— वै। वृष्ट्याः ।
वै वृष्ट्या वृष्ट्या वै वै वृष्ट्याः ।
43) 2.4.9.1(37)- वृष्ट्याः । ईरो ।
वृष्ट्या ईश ईशे वृष्ट्या वृष्ट्या ईशे।
44) 2.4.9.1(38)- ईशे । वायुम् ।
ईशे वायुं वायु मीश ईशे वायुम्।
45) 2.4.9.1(39)- वायुम्। एव।
वायु मेवैव वायुं वायु मेव।
46) 2.4.9.1(40)- एव । स्वेन ।
एव स्वेन स्वेनैवैव स्वेन ।
47) 2.4.9.1(41)— स्वेन । भागधेयेन ।
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
48) 2.4.9.1(42)- भागधेयेन । उप ।
भागधेयेनोपोप भागधेयेन भागधेयेनोप ।
49) 2.4.9.1(42)- भागधेयेन ।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन।
```

```
50) 2.4.9.1(43)- उप । धावति ।
उप धावति धाव त्युपोप धावति ।
51) 2.4.9.1(44)- धावति । सः ।
धावति स स धावति धावति सः।
52) 2.4.9.1(45)- सः। एव।
स एवैव स स एव।
53) 2.4.9.1(46)- एव । अस्मै ।
्।
एवास्मा अस्मा एवैवास्मै ।
54) 2.4.9.1(47)- अस्मै । पूर्जन्यम् ।
। । – – ॥
अस्मै पर्जन्यम् पर्जन्य मस्मा अस्मै पर्जन्यम् ।
पूर्जन्यं वर्.षयति वर्.षयति पर्जन्यम् पर्जन्यं वर्.षयति ।
56) 2.4.9.1(49)- वर्.षयति । अष्टौ ।
वर्.षय त्यष्टा वष्टौ वर्.षयति वर्.षय त्यष्टौ ।
57) 2.4.9.1(50)- अष्टौ । जुहोति ।
अष्टौ जुहोति जुहो त्यष्टा वष्टौ जुहोति ।
1) 2.4.9.2(1)- जुहोति । चतस्रः ।
जुहोति चतस्र श्रतसो जुहोति जुहोति चतसः।
2) 2.4.9.2(2)- चतस्रः । वै ।
चतस्रो वै वै चतस्र श्रतस्रो वै।
```

```
2.4.9.2(3) – वै। दिशः।
3)
वै दिशो दिशो वै वै दिशः।
   2.4.9.2(4)- दिशः । चतस्रः ।
दिश श्रतस्र श्रतस्रो दिशो दिशश्रतसः।
      2.4.9.2(5)- चतस्रः । अवान्तरदिशाः ।
5)
चतस्रो ऽवान्तरदिशा अवान्तरदिशा श्रतस्र श्रतस्रो ऽवान्तरदिशाः ।
      2.4.9.2(6)- अवान्तरदिशाः । दिग्भ्यः ।
6)
अवान्तरदिशा दिग्भ्यो दिग्भ्यो ऽवान्तरदिशा अवान्तरदिशा दिग्भ्यः ।
      2.4.9.2(६)- अवान्तरदिशाः ।
7)
अवान्तरदिशा इत्यवान्तर – दिशाः ।
     2.4.9.2(7)- दिग्भ्यः । एव ।
दिग्भ्य एवैव दिग्भ्यो दिग्भ्य एव ।
9) 2.4.9.2(7)- दिगभ्यः ।
दिग्भ्य इति दिक् - भ्यः।
10) 2.4.9.2(8)- एव । वृष्टिम् ।
एव वृष्टिं वृष्टिं मेवैव वृष्टिंम्।
11) 2.4.9.2(9)- वृष्टिम्। सम्।
वृष्टि(गम्) स(गम्) सं वृष्टिं वृष्टि(गम्) सम्।
12) 2.4.9.2(10)- सम्।प्र।
सम् प्रप्रस(ग्म्) सम् प्र।
```

```
13) 2.4.9.2(11)- प्र। च्यावयति ।
प्र च्यावयति च्यावयति प्र प्र च्यावयति ।
     2.4.9.2(12)- च्यावयति । कृष्णाजिने ।
च्यावयति कृष्णाजिने कृष्णाजिने च्यावयति च्यावयति कृष्णाजिने ।
     2.4.9.2(13)- कृष्णाजिने । सम् ।
कृष्णाजिने स(ग्म्) सम् कृष्णाजिने कृष्णाजिने सम्।
16) 2.4.9.2(13)- कृष्णाजिने।
कृष्णाजिन इति कृष्ण – अजिने ।
17) 2.4.9.2(14)- सम्। यौति।
सं यौति यौति स(ग्म्) सं यौति ।
18) 2.4.9.2(15)- यौति । हविः ।
यौति हविर्. हविर् यौति यौति हविः।
19) 2.4.9.2(16)- हविः। एव। (GS-2.4-11)
हिव रेवैव हिवर्. हिव रेव।
20) 2.4.9.2(17)- एव । अक: । (GS-2.4-11)
एवाकं रक रेवैवाकः।
21) 2.4.9.2(18)- अकः । अन्तर्वेदि । (GS-2.4-11)
अक रन्तर्वे द्यन्तर्वेद्यक रक रन्तर्वेदि ।
22) 2.4.9.2(19)- अन्तर्वेदि । सम् । (GS-2.4-11)
अन्तर्वेदि स(ग्म्) स मन्तर्वे द्यन्तर्वेदि सम् ।
```

```
23) 2.4.9.2(19)- अन्तर्वेदि । (GS-2.4-11)
अन्तर्वेदीत्यन्तः - वेदि।
24) 2.4.9.2(20)- सम् । यौति । (GS-2.4-11)
सं यौति यौति स(ग्म्) सं यौति ।
25) 2.4.9.2(21)- यौति । अवरुद्ध्यै । (GS-2.4-11)
यौत्यवरुद्ध्या अवरुद्ध्यै यौति यौत्यवरुद्ध्यै।
26) 2.4.9.2(22)- अवरुद्ध्यै । यतीनाम् । (GS-2.4-11)
अवरुद्ध्यै यतीनां "यतीना मवरुद्ध्या अवरुद्ध्यै यतीनाम् ।
27) 2.4.9.2(22)- अवरुद्ध्यै । (GS-2.4-11)
अवरुद्ध्या इत्यव – रुद्ध्यै ।
28) 2.4.9.2(23)- यतींनाम् । अद्यमानानाम् ।
यतीना मद्यमानाना मद्यमानानां यतीनां यतीना मुद्यमानानाम् ।
29) 2.4.9.2(24)- अद्यमानानाम् । शीर्.षाणि ।
अद्यमानाना(ग्म्) शीर्.षाणि शीर्.षा ण्यद्यमानाना मद्यमानाना(ग्म्) शीर्.षाणि ।
    2.4.9.2(25)— ज्ञीर्.षाणि । परा ।
न्नीर्.षाणि परा परा न्नीर्.षाणि न्नीर्.षाणि परा ।
31) 2.4.9.2(26)- परा । अपतन्न् ।
परा उपतन् नपतन् परा परा उपतन्न् ।
32) 2.4.9.2(27)- अपतन्न् । ते ।
अपतन् ते ते ऽपतन् नपतन् ते ।
```

```
33) 2.4.9.2(28)- ते । खर्जूराः ।
ते खर्जूराः खर्जूरा स्ते ते खर्जूराः ।
34) 2.4.9.2(29)- खर्जूराः। अभवत्र्।
.
खुर्जूरा अभवन् नभवन् खर्जूराः खर्जूरा अभवत्र् ।
35) 2.4.9.2(30)- अभवन्न् । तेषाम् ।
अभवन् तेषाम् तेषां मभवन् नभवन् तेषाम् ।
36) 2.4.9.2(31)- तेषाम् । रसः ।
तेषा(ग्म्) रसो रस स्तेषाम् तेषा(ग्म्) रसः ।
37) 2.4.9.2(32)- रसं: । <u>ऊ</u>र्द्ध्वः ।
रसं ऊद्ध्वं ऊद्ध्वीं रसो रसं ऊद्ध्वः ।
38) 2.4.9.2(33)- ऊद्रध्वः । अपतत् ।
ऊद्ध्वीं उपत दपत दूद्ध्वं ऊद्ध्वीं उपतत्।
39) 2.4.9.2(34)- अपतत् । तानि ।
अपतत् तानि तान्यपत दपतत् तानि ।
40) 2.4.9.2(35)- तानि । करीराणि ।
तानि करीराणि करीराणि तानि तानि करीराणि ।
41) 2.4.9.2(36)- करीराणि। अभवन्न्।
करीरा ण्यभवन् नभवन् करीराणि करीरा ण्यभवन्न् ।
42) 2.4.9.2(37)- अभवन्न् । सौम्यानि ।
अभवन् थ्सौम्यानि सौम्या न्यभवन् नभवन् थ्सौम्यानि ।
```

```
43) 2.4.9.2(38)- सौम्यानि । वै ।
सौम्यानि वै वै सौम्यानि सौम्यानि वै।
44) 2.4.9.2(39)- वै। करीराणि।
वै करीराणि करीराणि वै वै करीराणि।
45) 2.4.9.2(40)- करीराणि। सौम्या।
क्रीराणि सौम्या सौम्या करीराणि करीराणि सौम्या ।
46) 2.4.9.2(41)— सौम्या । खलु ।
सौम्या खलु खलुं सौम्या सौम्या खलुं।
47) 2.4.9.2(42)- खलु। वै।
खलु वै वै खलु खलु वै।
48) 2.4.9.2(43)- वै। आहु ति: ।
वा आहुं ति राहुं तिर् वै वा आहुं तिः।
49) 2.4.9.2(44)- आहु तिः । दिवः ।
आहुतिर् दिवो दिव आहुति राहुतिर् दिवः ।
50) 2.4.9.2(44)- आहुतिः ।
आहुतिरित्या – हुतिः ।
51) 2.4.9.2(45)- दिवः । वृष्टिम् ।
दिवो वृष्टिं वृष्टिम् दिवो दिवो वृष्टिम् ।
52) 2.4.9.2(46)- वृष्टिम् । च्यावयति ।
वृष्टिम् च्यावयति च्यावयति वृष्टिं वृष्टिम् च्यावयति ।
```

```
53) 2.4.9.2(47)- च्यावयति । यत् ।
च्यावयति यद् यच् च्यावयति च्यावयति यत् ।
54) 2.4.9.2(48)- यत् । करीराणि ।
यत् करीराणि करीराणि यद् यत् करीराणि ।
55) 2.4.9.2(49) – करीराणि । भवन्ति ।
करीराणि भवन्ति भवन्ति करीराणि करीराणि भवन्ति ।
56) 2.4.9.2(50)- भवन्ति । सौम्यया ।
् । । ॥
भवन्ति सौम्यया सौम्यया भवन्ति भवन्ति सौम्यया ।
    2.4.9.3(1)— सौम्यया । एव ।
सौम्ययैवैव सौम्यया सौम्ययैव।
2) 2.4.9.3(2)- एव । आहुत्या ।
एवाहुत्या ऽऽहुत्यैवै वाहुत्या ।
3) 2.4.9.3(3)— आहुं त्या । दिवः ।
आहुत्या दिवो दिव आहुत्या ऽऽहुत्या दिवः ।
4) 2.4.9.3(3)- आहुत्या ।
आहुत्येत्या – हुत्या ।
5) 2.4.9.3(4)- दिवः । वृष्टिम् ।
दिवो वृष्टिं वृष्टिम् दिवो दिवो वृष्टिंम् ।
6) 2.4.9.3(5)— वृष्टिम् । अव ।
वृष्टि मवाव वृष्टिं वृष्टि मव ।
```

```
2.4.9.3(6)- अव । रुन्धे ।
7)
अव रुन्धे रुन्धे ऽवाव रुन्धे ।
8) 2.4.9.3(7)- रुन्धे । मधुषा ।
रुन्धे मधुषा मधुषा रुन्धे रुन्धे मधुषा ।
9) 2.4.9.3(8)- मधुषा। सम्।
मधुषा स(ग्म्) सम् मधुषा मधुषा सम्।
10) 2.4.9.3(9)- सम्। यौति।
सं यौति यौति स(ग्म्) सं यौति ।
11) 2.4.9.3(10)- यौति । अपाम् ।
यौत्यपा मपां ँयौति यौत्यपाम् ।
12) 2.4.9.3(11)- अपाम् । वै ।
अपां वै वा अपा मपां वै।
13) 2.4.9.3(12)- वै। एषः।
वा एष एष वै वा एषः।
14) 2.4.9.3(13)- एषः । ओषधीनाम् ।
एष ओषधीना मोषधीना मेष एष ओषधीनाम्।
15) 2.4.9.3(14)- ओषधीनाम् । रसः ।
ओषधीना(ग्म्) रसो रस ओषधीना मोषधीना(ग्म्) रसः ।
16) 2.4.9.3(15)- रसः। यत्।
रसो यद् यद् रसो रसो यत्।
```

```
17) 2.4.9.3(16)- यत् । मधु ।
यन् मधु मधु यद् यन् मधु ।
18) 2.4.9.3(17)- मधु । अद्भ्यः ।
मध्वद्भ्यो ऽद्भ्यो मधु मध्वद्भ्यः ।
19) 2.4.9.3(18)- अद्भ्यः। एव।
अद्भ्य एवैवाद्भ्यो ऽद्भ्य एव ।
20) 2.4.9.3(18)- अद्भ्यः ।
अद्भ्य इत्यंत् – भ्यः ।
21) 2.4.9.3(19)- एव । ओषधीभ्यः ।
एवौषधीभ्य ओषधीभ्य एवैवौषधीभ्यः।
22) 2.4.9.3(20)- ओषधीभ्यः । वर्.षति ।
ओषधीभ्यो वर्.षति वर्.ष त्योषधीभ्य ओषधीभ्यो वर्.षति ।
23) 2.4.9.3(20)- ओषधीभ्यः ।
.
ओषधीभ्य इत्योषधि – भ्यः ।
24) 2.4.9.3(21)- वर्.षति । अथौ ।
वर्.ष त्यथो अथो वर्.षति वर्.ष त्यथो ।
25) 2.4.9.3(22)- अथो । अद्भ्यः ।
अथो अद्भ्यो ऽद्भ्यो ऽथो अथो अद्भ्यः ।
26) 2.4.9.3(22)- अथो ।
अथो इत्यथो ।
```

```
27) 2.4.9.3(23)- अद्भ्यः । एव ।
अद्भ्य एवैवाद्भ्यो ऽद्भ्य एव ।
28) 2.4.9.3(23)- अद्भ्यः ।
अद्भ्य इत्यत् – भ्यः ।
29) 2.4.9.3(24)- एव । ओषधीभ्यः ।
एवौषधीभ्य ओषधीभ्य एवैवौषधीभ्यः।
30) 2.4.9.3(25)- ओषधीभ्यः । वृष्टिम् ।
अोषधीभ्यो वृष्टिं वृष्टि मोषधीभ्य ओषधीभ्यो वृष्टिम् ।
31) 2.4.9.3(25)- ओषधीभ्यः ।
ओषधीभ्य इत्योषधि – भ्यः ।
32) 2.4.9.3(26)- वृष्टिम्। नि।
वृष्टिम् नि नि वृष्टिं वृष्टिम् नि ।
33) 2.4.9.3(27)- नि । नयति ।
नि नयति नयति नि नि नयति ।
34) 2.4.9.3(28)- नयति । मान्दाः ।
नयति मान्दा मान्दा नयति नयति मान्दाः ।
35) 2.4.9.3(29)- मान्दाः । वाशाः ।
मान्दा वाशा वाशा मान्दा मान्दा वाशाः।
36) 2.4.9.3(30)- वाशाः । इति ।
वाशा इतीति वाशा वाशा इति ।
```

```
37) 2.4.9.3(31)- इति । सम् ।
इति स(ग्म्) स मितीति सम्।
38) 2.4.9.3(32)- सम्। यौति।
सं यौति यौति स(ग्म्) सं यौति ।
39) 2.4.9.3(33)- यौति । नामधेयैः ।
यौति नामधेयैर् नामधेयैर् यौति यौति नामधेयैः।
्।
40) 2.4.9.3(34)— नामधेयैः। एव।
नामधेयै रेवैव नामधेयैर् नामधेयै रेव।
41) 2.4.9.3(34)- नामधेयै: ।
।
नामधेयैरिति नाम – धेयैः।
42) 2.4.9.3(35)- एव। एना:।
एवैना एना एवैवैनाः।
43) 2.4.9.3(36)- एनाः। अच्छ।
एना अच्छाच्छैना एना अच्छ ।
44) 2.4.9.3(37)- अच्छ। एति ।
अच्छै त्येत्यच्छा च्छैति ।
45) 2.4.9.3(38)- एति । अथो । (GS-2.4-12)
एत्यथो अथो एत्येत्यथो ।
्। ॥
46) 2.4.9.3(39)- अथो । यथा । (GS-2.4-12)
अथो यथा यथा ऽथो अथो यथा ।
```

```
57) 2.4.9.3(49)- नामधेयै: । आ । (GS-2.4-12)
नामधेयैरा नामधेयैर् नामधेयैरा।
58) 2.4.9.3(49)- नामधेयैः। (GS-2.4-12)
नामधेयैरिति नाम – धेयैः।
59) 2.4.9.3(50)- आ। च्यावयति। (GS-2.4-12)
आ च्यावयति च्यावयत्या च्यावयति ।
    2.4.9.4(1)-   च्यावयति । वृष्णेः ।
च्यावयति वृष्णो वृष्ण श्र्यावयति च्यावयति वृष्णः ।
2) 2.4.9.4(2)- वृष्णः । अश्वस्य । (PS-11.16)
वृष्णो अश्वस्या श्वस्य वृष्णो वृष्णो अश्वस्य ।
3) 2.4.9.4(3)- अश्वस्य । सुन्दानम् । (PS-11.16)
अश्वस्य सुन्दान(गम्) सुन्दान मश्वस्या श्वस्य सन्दानम् ।
4) 2.4.9.4(4) — सन्दानम् । असि ।

। । । । ।

सन्दान मस्यसि सन्दान(ग्म्) सन्दान मसि ।
5) 2.4.9.4(4)- सुन्दानम्।
सन्दानमिति सं – दानम्।
6) 2.4.9.4(5)— असि । वृष्ट्यै ।
असि वृष्ट्यै वृष्ट्या अस्यसि वृष्ट्यै ।
7) 2.4.9.4(6)— वृष्ट्यै । त्वा ।
्र
वृष्ट्यै त्वा त्वा वृष्ट्यै वृष्ट्यै त्वा ।
```

```
2.4.9.4(7)- त्वा । उप ।
8)
त्वोपोप त्वा त्वोप ।
9) 2.4.9.4(8)- उप । नह्यामि ।
उप नह्यामि नह्या म्युपोप नह्यामि ।
10) 2.4.9.4(9)- नह्यामि । इति ।
नह्यामीतीति नह्यामि नह्यामीति ।
11) 2.4.9.4(10)- इति । आह ।
इत्याहाहे तीत्याह।
12) 2.4.9.4(11)— <u>आह</u> । वृषा ।
आह वृषा वृषा ऽऽहाह वृषा ।
13) 2.4.9.4(12)- वृषा।वै।
वृषा वै वै वृषा वृषा वै।
14) 2.4.9.4(13)- वै। अश्वः।
वा अश्वो ऽश्वो वै वा अश्वः ।
15) 2.4.9.4(14)- अश्वः । वृषा ।
अश्वो वृषा वृषा ऽश्वो ऽश्वो वृषा ।
ा ।
16) 2.4.9.4(15)- वृषा। पर्जन्यः।
वृषा पर्जन्यः पर्जन्यो वृषा वृषा पर्जन्यः ।
17) 2.4.9.4(16) – पर्जन्यः । कृष्णः ।
पर्जन्यः कृष्णः कृष्णः पर्जन्यः पर्जन्यः कृष्णः ।
```

2.4.10 <u>अनुवाकम् 10 – जटा</u>

```
2.4.10.1(1)- देवाः । वसव्याः ।
ं
देवा वसव्या वसव्या देवा देवा वसव्याः ।
2) 2.4.10.1(2)— वसव्याः । देवाः ।
वसव्या देवा देवां वसव्या वसव्या देवाः ।
3) 2.4.10.1(3)— देवाः । शर्मण्याः ।
देवाः शर्मण्याः शर्मण्या देवा देवाः शर्मण्याः ।
4) 2.4.10.1(4)- र्श्मण्याः । देवाः ।
ा ॥
इार्मण्या देवा देवाः इार्मण्याः इार्मण्या देवाः ।
5) 2.4.10.1(5)- देवाः । सपीतयः ।
देवाः सपीतयः सपीतयो देवा देवाः सपीतयः ।
6) 2.4.10.1(6)- सपीतयः । इति । (GS-2.4-13)
सपीतय इतीति सपीतयः सपीतय इति ।
7) 2.4.10.1(6)- सपीतयः। (GS-2.4-13)
सपीतय इति स – पीतयः।
8) 2.4.10.1(7)- इति । आ । (GS-2.4-13)
इत्येतीत्या ।
9) 2.4.10.1(8)- आ। बद्ध्नाति। (GS-2.4-13)
आ बद्ध्नाति बद्ध्ना त्या बद्ध्नाति ।
10) 2.4.10.1(9)- बद्ध्नाति । देवताभिः । (GS-2.4-13)
बद्ध्नाति देवताभिर् देवताभिर् बद्ध्नाति बद्ध्नाति देवताभिः ।
```

```
11) 2.4.10.1(10)- देवताभिः। एव।
देवताभि रेवैव देवताभिर् देवताभि रेव।
    2.4.10.1(11)- एव । अन्वहम् ।
एवा न्वह मन्वह मेवैवा न्वहम्।
13) 2.4.10.1(12)- अन्वहम् । वृष्टिम् ।
अन्वहं वृष्टिं वृष्टिं मन्वह मन्वहं वृष्टिम् ।
14) 2.4.10.1(12)- अन्वहम्।
अन्वहमित्यमु - अहम्।
15) 2.4.10.1(13)- वृष्टिम् । इच्छति ।
वृष्टि मिच्छतीच्छति वृष्टिं वृष्टिं मिच्छति ।
    2.4.10.1(14)–    इच्छति । यदि ।
इच्छति यदि यदी च्छती च्छति यदि ।
17) 2.4.10.1(15)- यदि । वर्.षेत् ।
यदि वर्.षेद् वर्.षेद् यदि यदि वर्.षेत् ।
    । ।
2.4.10.1(16)- वर्.षेत् । तावति ।
वर्.षेत् तावति तावति वर्.षेद् वर्.षेत् तावति ।
19) 2.4.10.1(17)- तावति । एव ।
ताव त्येवैव तावति ताव त्येव।
    2.4.10.1(18)- एव । होतव्यम् ।
एव होत्व्य(ग्म्) होतव्य मेवैव होतव्यम्।
```

```
21) 2.4.10.1(19)- होतव्यम् । यदि ।
होतव्यं यदि यदि होतव्य(ग्म्) होतव्यं यदि ।
22) 2.4.10.1(20)- यदि । न ।
यदि न न यदि यदि न।
23) 2.4.10.1(21)- न। वर्.षेत्।
न वर.षेद् वर.षेन् न न वर.षेत्।
24) 2.4.10.1(22)- वर्.षेत्। श्वः।
वर्.षेच् छवः श्वो वर्.षेद् वर्.षेच् छवः ।
25) 2.4.10.1(23)- श्वः । भूते ।
श्वो भूते भूते श्वः श्वो भूते।
26) 2.4.10.1(24)- भूते । हविः ।
भूते हविर्. हविर् भूते भूते हविः।
27) 2.4.10.1(25)- हविः। निः।
हविर् निर् णिर्. हविर्. हविर् निः ।
28) 2.4.10.1(26)- निः। वपेत्।
निर्वपेद् वपेन् निर्णिर् वपेत्।
29) 2.4.10.1(27)- वपेत् । अहोरात्रे ।
वपे दहोरात्रे अहोरात्रे वपेद् वपे दहोरात्रे।
30) 2.4.10.1(28)- अहोरात्रे । वै ।
।
अहोरात्रे वै वा अहोरात्रे अहोरात्रे वै।
```

```
31) 2.4.10.1(28)- अहोरात्रे ।
अहोरात्रे इत्यहः - रात्रे ।
32) 2.4.10.1(29)- वै। मित्रावरुणौ।
वै मित्रावरुणौ मित्रावरुणौ वै वै मित्रावरुणौ।
33) 2.4.10.1(30)- मित्रावरुणौ । अहोरात्राभ्याम् ।
मित्रावरुणा वहोरात्राभ्यां महोरात्राभ्याम् मित्रावरुणौ मित्रावरुणा वहोरात्राभ्याम् ।
34) 2.4.10.1(30)- मित्रावरुणौ ।
मित्रावरुणाविति मित्रा – वरुणौ ।
35) 2.4.10.1(31)- अहोरात्राभ्याम् । खलु ।
अहोरात्राभ्याम् खलु खल्वंहोरात्राभ्यां महोरात्राभ्याम् खलु ।
36) 2.4.10.1(31)- अहोरात्राभ्याम् ।
अहोरात्राभ्यामित्यहः – रात्राभ्याम् ।
37) 2.4.10.1(32)- खलुं।वै।
खलु वै वै खलु खलु वै।
38) 2.4.10.1(33)- वै। पर्जन्यः ।
वै पर्जन्यः पर्जन्यो वै वै पर्जन्यः ।
39) 2.4.10.1(34)- पर्जन्यः । वर्.षति ।
पर्जन्यो वर्.षति वर्.षति पर्जन्यः पर्जन्यो वर्.षति ।
40) 2.4.10.1(35)- वर्.षति । नक्तम् ।
वर्.षति नक्तम् नक्तं वर्.षति वर्.षति नक्तम् ।
```

```
41) 2.4.10.1(36)- नक्तम्। वा।
नक्तं वा वा नक्तम् नक्तं वा ।
42) 2.4.10.1(37)- वा। हि।
वा हि हि वा वा हि।
43) 2.4.10.1(38)- हि । दिवा ।
हि दिवा दिवा हि हि दिवा ।
44) 2.4.10.1(39)- दिवा । वा ।
दिवा वा वा दिवा दिवा वा ।
45) 2.4.10.1(40)- वा । वर्.षंति ।
वा वर्.षति वर्.षति वा वा वर्.षति ।
46) 2.4.10.1(41)- वर्.षति । मित्रावरुणौ ।
। । । । । वर्.षति मित्रावरुणौ मित्रावरुणौ वर्.षति वर्.षति मित्रावरुणौ ।
47) 2.4.10.1(42)- मित्रावरुणौ । एव ।
।
मित्रावरुणा वेवैव मित्रावरुणौ मित्रावरुणा वेव ।
48) 2.4.10.1(42)- मित्रावरुणौ ।
मित्रावरुणाविति मित्रा – वरुणौ ।
49) 2.4.10.1(43)- एव । स्वेन ।
एव स्वेन स्वेनैवैव स्वेन ।
50) 2.4.10.1(44)- स्वेन । भागधेयेन ।
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
```

```
51) 2.4.10.1(45)- भागधेयेन । उप ।
भागधेयेनोपोप भागधेयेन भागधेयेनोप ।
52) 2.4.10.1(45)- भागधेर्येन ।
भागधेयेनेतिं भाग – धेयेन ।
53) 2.4.10.1(46)- उप । धावति ।
उप धावति धाव त्युपोप धावति ।
54) 2.4.10.1(47)- धावति । तौ ।
धावति तौ तौ धावति धावति तौ।
55) 2.4.10.1(48)- तौ । एव ।
ता वेवैव तौ ता वेव।
56) 2.4.10.1(49)- एव । अस्मै ।
एवास्मा अस्मा एवैवास्मै ।
    2.4.10.1(50)- अस्मै । अहोरात्राभ्याम् ।
अस्मा अहोरात्राभ्यां महोरात्राभ्यां मस्मा अस्मा अहोरात्राभ्याम् ।
_ ॥ ॥
1) 2.4.10.2(1)- अहोरात्राभ्याम् । पर्जन्यम् ।
अहोरात्राभ्याम् पूर्जन्यम् पूर्जन्य महोरात्राभ्या महोरात्राभ्याम् पूर्जन्यम् ।
2) 2.4.10.2(1)- अहोरात्राभ्याम् ।
अहोरात्राभ्यामित्यहः - रात्राभ्याम् ।
- - - । ।
3) 2.4.10.2(2) - पर्जन्यम् । <u>वर्.षयतः</u> ।
। — — । — । पर्जन्यं वर्.षयतो वर्.षयतः पर्जन्यम् पर्जन्यं वर्.षयतः ।
```

```
2.4.10.2(3)- वर्.षयतः । अग्नये ।
वर्.षयतो ऽग्नये ऽग्नये वर्.षयतो वर्.षयतो ऽग्नये ।
     2.4.10.2(4)- अग्नये । धामच्छदे ।
अग्नये धामच्छदे धामच्छदे ऽग्नये ऽग्नये धामच्छदे ।
     2.4.10.2(5)- धामच्छदे । पुरोडाशम् ।
धामच्छदे पुरोडाशम् पुरोडाशम् धामच्छदे धामच्छदे पुरोडाशम् ।
7) 2.4.10.2(5)- धामच्छदे ।
धामच्छद इति धाम – छदे।
  2.4.10.2(6)— पुरोडाशम् । अष्टाकपालम् ।
पुरोडाशं मष्टाकंपाल मष्टाकंपालम् पुरोडाशं मु पुरोडाशं मुष्टाकंपालम् ।
9) 2.4.10.2(7)- अष्टाकपालम् । निः ।
अष्टाकपालम् निर् णिरष्टाकपाल मष्टाकपालम् निः ।
10) 2.4.10.2(7)- अष्टाकपालम् ।
अष्टाकपालमित्यष्टा – कपालम् ।
11) 2.4.10.2(8)- निः । वपेत् ।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
12) 2.4.10.2(9)- वपेत् । मारुतम् ।
वपेन् मारुतम् मारुतं वपेद् वपेन् मारुतम्।
13) 2.4.10.2(10)- मारुतम् । सप्तकपालम् ।
मारुत(ग्म्) सप्तकपाल(ग्म्) सप्तकपालम् मारुतम् मारुत(ग्म्) सप्तकपालम् ।
```

```
14) 2.4.10.2(11)- सप्तकपालम् । सौर्यम् ।
सप्तकपाल(ग्म्) सौर्य(ग्म्) सौर्य(ग्म्) सप्तकपाल(ग्म्) सप्तकपाल(ग्म्) सौर्यम् ।
15) 2.4.10.2(11)- सप्तकपालम् ।
सप्तकपालमिति सप्त – कपालम् ।
16) 2.4.10.2(12)- सौर्यम् । एककपालम् ।
सौर्य मेककपाल मेककपाल(ग्म्) सौर्य(ग्म्) सौर्य मेककपालम् ।
17) 2.4.10.2(13)- एककपालम् । अग्निः ।
एककपाल मग्निरग्निरेककपाल मेककपाल मग्निः।
     2.4.10.2(13)- एककपालम ।
18)
एककपालमित्येक – कपालम् ।
19) 2.4.10.2(14)- अग्निः। वै।
अग्निर् वै वा अग्नि रग्निर् वै।
20) 2.4.10.2(15)- वै। इतः।
वा इत इतो वै वा इतः।
21) 2.4.10.2(16)- इतः । वृष्टिम् ।
इतो वृष्टिं वृष्टि मित इतो वृष्टिम् ।
22) 2.4.10.2(17)- वृष्टिम् । उत् । (GS-2.4-14)
वृष्टि मुदुद् वृष्टिं वृष्टि मुत्।
23) 2.4.10.2(18)- उत् । ईरयति । (GS-2.4-14)
उदीरय तीरय त्युदुदीरयति ।
```

```
24) 2.4.10.2(19)- ईरयति । मरुतः । (GS-2.4-14)
ईरयति मरुतो मरुत ईरयती रयति मरुतः ।
25) 2.4.10.2(20)- मरुतः । सृष्टाम् । (GS-2.4-14)
मरुतः सृष्टा(ग्म्) सृष्टाम् मरुतो मरुतः सृष्टाम् ।
     2.4.10.2(21) – सृष्टाम् । नयन्ति ।
सृष्टाम् नयन्ति नयन्ति सृष्टा(गम्) सृष्टाम् नयन्ति ।
27) 2.4.10.2(22)- नयन्ति । यदा ।
नयन्ति यदा यदा नयन्ति नयन्ति यदा ।
28) 2.4.10.2(23)— <u>य</u>दा। खलु।
यदा खलु खलु यदा यदा खलु ।
29) 2.4.10.2(24)- खलु । वै ।
खलु वै वै खलु खलु वै।
30) 2.4.10.2(25)- वै। असौ।
वा असा वसौ वै वा असौ।
31) 2.4.10.2(26)- असौ । आदित्यः । (GS-2.4-15)
असा वादित्य आदित्यो ऽसा वसा वादित्यः ।
32) 2.4.10.2(27)- आदित्यः । न्यङ् । (GS-2.4-15)
आदित्यो न्या(1अ)ङ् न्यङ् ङादित्य आदित्यो न्यङ्।
33) 2.4.10.2(28)- न्यङ् । रिश्मिभः । (GS-2.4-15)
न्यङ् रिमभी रिमिभिर् न्या(1अ)ङ् न्यङ् रिमिभिः।
```

```
2.4.10.2(29)- रिमिभिः । पर्यावर्तते । (GS-2.4-15)
रिश्मिभः पर्यावर्तते पर्यावर्तते रिश्मिभी रिश्मिभः पर्यावर्तते ।
      2.4.10.2(29)- रिमिभे:। (GS-2.4-15)
रिंमभिरितिं रिंम - भिः।
36) 2.4.10.2(30)- पर्यावर्तते । अथ ।
पर्यावर्तते उथायं पर्यावर्तते पर्यावर्तते उथे ।
37) 2.4.10.2(30)- पर्यावर्तते ।
पर्यावर्तत इति परि – आवर्तते ।
38) 2.4.10.2(31)- अथं। वर्.षति।
अथ वर्.षति वर्.ष त्यथाथं वर्.षति ।
      2.4.10.2(32) — वर्.षति । धामच्छत् ।
वर्.षति धामच्छद् धामच्छद् वर्.षति वर्.षति धामच्छत् ।
40) 2.4.10.2(33)- धामच्छत् । इव ।
धामच्छ दिवेव धामच्छद् धामच्छ दिव ।
41) 2.4.10.2(33)- धामच्छत् ।
धामच्छदितिं धाम - छत्।
42) 2.4.10.2(34)— <u>इव</u>। खलु।
इव खलु खल्विवेव खलु ।
43) 2.4.10.2(35)- खलुं। वै।
खलु वै वै खलु खलु वै।
```

```
54) 2.4.10.2(46)- स्वेन । भागधेयेन ।
स्वेन भागधेयेन भागधेयेन स्वेन स्वेन भागधेयेन।
55) 2.4.10.2(47)- भागधेयेन । उप ।
भागधेयेनोपोप भागधेयेन भागधेयेनोप ।
56) 2.4.10.2(47)- भागधेर्येन ।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन ।
57) 2.4.10.2(48)- उप । धावति ।
उप धावति धाव त्युपोप धावति ।
   2.4.10.2(49)- धावति । ताः ।
धावति ता स्ता धावति धावति ताः ।
59) 2.4.10.2(50)- ताः। एव।
ता एवैव ता स्ता एव।
1) 2.4.10.3(1)- एव । अस्मै ।
।
एवास्मा अस्मा एवैवास्मै ।
      2.4.10.3(2)- अस्मै । पूर्जन्यम् ।
। ।
अस्मै पर्जन्यम् पर्जन्य मस्मा अस्मै पर्जन्यम् ।
3) 2.4.10.3(3)- पर्जन्यम् । वर्.षयन्ति ।
।
पर्जन्यं वर्.षयन्ति वर्.षयन्ति पर्जन्यम् पर्जन्यं वर्.षयन्ति ।
   2.4.10.3(4)- वर्.षयन्ति । उत ।
वर्.षय न्त्युतोत वर्.षयन्ति वर्.षय न्त्युत ।
```

```
2.4.10.3(5) – उत । अवर्.षिष्यन्न् ।
उता वर्.षिष्यन् नवर्.षिष्यन् नुतोता वर्.षिष्यन् ।
    2.4.10.3(6)- अवर्.षिष्यन्न् । वर्.षेति ।
अवर्.षिष्यन्. वर्.षति वर्.ष त्यवर्.षिष्यन् नवर्.षिष्यन्. वर्.षति ।
      2.4.10.3(7) - वर्.षति । एव ।
वर्.षं त्येवैव वर्.षति वर्.षं त्येव ।
    2.4.10.3(8)- एव। सृज।
एव सृज सृजैवैव सृज।
    2.4.10.3(9)— सृज। वृष्टिम्।
सृजा वृष्टिं वृष्टि(गम्) सृज सृजा वृष्टिम्।
10) 2.4.10.3(10)- वृष्टिम् । दिवः ।
वृष्टिम् दिवो दिवो वृष्टिं वृष्टिम् दिवः ।
11) 2.4.10.3(11)- दिवः। आ।
दिव आ दिवो दिव आ।
12) 2.4.10.3(12)- आ। अद्भिः।
आ ऽद्धि रद्धिरा ऽद्धिः ।
13) 2.4.10.3(13)- अद्भिः । समुद्रम् ।
अद्भिः संमुद्र(ग्म्) संमुद्र मद्भि रद्भिः संमुद्रम् ।
14) 2.4.10.3(13)- अद्भिः ।
अब्रिरित्यत् - भिः।
```

```
25) 2.4.10.3(24)- सम् । अर्द्धयति ।
स मर्द्धय त्यर्द्धयति स(ग्म्) स मर्द्धयति ।
26) 2.4.10.3(25)- अर्ब्धयति । अथो ।
अर्द्धय त्यथो अथो अर्द्धय त्यर्द्धय त्यथो ।
27) 2.4.10.3(26)- अथो । आभिः ।
अर्थो आभि राभि रथो अर्थो आभिः।
28) 2.4.10.3(26)- अथो।
अथो इत्यथो ।
29) 2.4.10.3(27)- आभिः। एव।
आभि रेवैवा भिराभि रेव।
30) 2.4.10.3(28)- एव । अमू: ।
एवामू रमू रेवैवा मूः।
31) 2.4.10.3(29)- अमू: । अच्छ ।
अमू रच्छाच्छा मू रमू रच्छ ।
32) 2.4.10.3(30)- अच्छ । एति ।
्।
अच्छै त्येत्यच्छा च्छैति ।
33) 2.4.10.3(31)- एति । अब्जाः ।
एत्यब्जा अब्जा एत्येत्यब्जाः ।
34) 2.4.10.3(32)- अब्जाः । असि ।
अब्जा अस्यस्यब्जा अब्जा असि।
```

```
35)
     2.4.10.3(32)- अब्जाः ।
अब्जा इत्यप् – जाः ।
     2.4.10.3(33)- असि । प्रथमजाः ।
36)
असि प्रथमजाः प्रथमजा अस्यसि प्रथमजाः ।
     2.4.10.3(34) — प्रथमजाः । बलम् ।
प्रथमजा बलुम् बलम् प्रथमजाः प्रथमजा बलम् ।
38) 2.4.10.3(34)- प्रथमजाः।
प्रथमजा इति प्रथम – जाः।
   2.4.10.3(35)— बलम् । असि ।
बल मस्यसि बलम् बल मसि।
    2.4.10.3(36)- असि । समुद्रियम् ।
असि समुद्रिय(ग्म्) समुद्रिय मस्यसि समुद्रियम् ।
41) 2.4.10.3(37)- समुद्रियम् । इति ।
समुद्रिय मितीति समुद्रिय(गम्) समुद्रिय मिति ।
   2.4.10.3(38)–    इति । आह ।
इत्याहाहे तीत्याह।
     2.4.10.3(39) – आह । यथायजुः ।
आह यथायजुर् यथायजु राहाह यथायजुः ।
44) 2.4.10.3(40)- यथायजुः । एव । (GS-2.4-16)
यथायजु रेवैव यथायजुर् यथायजु रेव ।
```

```
55) 2.4.10.3(49)- एषा।वै।
एषा वै वा एषेषा वै।
56) 2.4.10.3(50)- वै। ओषधीनाम्।
वा ओषधीना मोषधीनां वै वा ओषधीनाम्।
57) 2.4.10.3(51)- ओषधीनाम् । वृष्टिवनिः ।
.
ओषधीनां ँवृष्टिवनिर् वृष्टिवनि रोषधीना मोषधीनां ँवृष्टिवनिः ।
58) 2.4.10.3(52)- वृष्टिवनिः । तया ।
वृष्टिवनि स्तया तया वृष्टिवनिर् वृष्टिवनि स्तया ।
59) 2.4.10.3(52)- वृष्टिवनिः ।
वृष्टिवनिरितिं वृष्टि - वनिः।
60) 2.4.10.3(53)— तया । एव ।
तयैवैव तया तयैव।
61) 2.4.10.3(54)- एव । वृष्टिम् ।
एव वृष्टिं वृष्टिं मेवैव वृष्टिम्।
62) 2.4.10.3(55)- वृष्टिम् । आ ।
वृष्टि मा वृष्टिं वृष्टि मा।
63) 2.4.10.3(56)- आ। च्यावयति ।
आ च्यावयति च्यावय त्या च्यावयति ।
64) 2.4.10.3(57)- च्यावयति । ये ।
च्यावयति ये ये च्यावयति च्यावयति ये।
```

```
65) 2.4.10.3(58)- ये। देवाः।
ये देवा देवा ये ये देवाः।
    2.4.10.3(59)- देवाः । दिविभागाः ।
देवा दिविभागा दिविभागा देवा देवा दिविभागाः।
67) 2.4.10.3(60)- दिविभागाः । इति ।
दिविभागा इतीति दिविभागा दिविभागा इति ।
68) 2.4.10.3(60)- दिविभागाः ।
दिविभागा इति दिवि – भागाः ।
69) 2.4.10.3(61)- इति । कृष्णाजिनम् ।
इति कृष्णाजिनम् कृष्णाजिन मितीति कृष्णाजिनम् ।
    2.4.10.3(62)— कृष्णाजिनम् । अव ।
कृष्णाजिन मवावं कृष्णाजिनम् कृष्णाजिन मवं ।
71) 2.4.10.3(62)- कृष्णाजिनम् ।
कृष्णाजिनमितिं कृष्ण – अजिनम् ।
72) 2.4.10.3(63)- अव । धूनोति ।
अव धूनोति धूनो त्यवाव धूनोति ।
73) 2.4.10.3(64)- धूनोति । इमे ।
धूनोतीम इमे धूनोति धूनोतीमे ।
74) 2.4.10.3(65)- इमे । एव ।
इम एवैवेम इम एव।
```

```
75) 2.4.10.3(66)- एव । अस्मै ।
एवास्मा अस्मा एवैवास्मै ।
76) 2.4.10.3(67)- अस्मै । लोकाः ।
अस्मै लोका लोका अस्मा अस्मै लोकाः ।
77) 2.4.10.3(68)- लोकाः । प्रीताः ।
लोकाः प्रीताः प्रीता लोका लोकाः प्रीताः ।
78) 2.4.10.3(69)- प्रीताः । अभीष्टाः ।
प्रीता अभीष्टां अभीष्टाः प्रीताः प्रीता अभीष्टाः ।
79) 2.4.10.3(70)- अभीष्टाः । भवन्ति ॥
अभीष्टा भवन्ति भव न्त्यभीष्टा अभीष्टा भवन्ति ।
80) 2.4.10.3(70)- अभीष्टाः ।
अभीष्टा इत्यभि – इष्टाः ।
81) 2.4.10.3(71)- भवन्ति ॥
भवन्तीति भवन्ति ।
```

2.4.11 <u>अनुवाकम् 11 – जटा</u>

```
2.4.11.1(1)— सर्वाणि । छन्दा(ग्म्)सि ।
सर्वाणि छन्दा(ग्म्)सि छन्दा(ग्म्)सि सर्वाणि सर्वाणि छन्दा(ग्म्)सि ।
      2.4.11.1(2) – छन्दा(ग्म्)सि । एतस्याम् ।
छन्दा(ग्ग्) स्येतस्या मेतस्याम् छन्दा(ग्म्)सि छन्दा(ग्ग्) स्येतस्याम् ।
      2.4.11.1(3) — <u>ए</u>तस्याम् । इष्ट्याम् ।
एतस्या मिष्ट्या मिष्ट्या मेतस्या मेतस्या मिष्ट्याम् ।
4) 2.4.11.1(4)- इष्ट्याम् । अनूच्यानि ।
इष्ट्या मनूच्या न्यनूच्यानीष्ट्या मिष्ट्या मनूच्यानि ।
   2.4.11.1(5)— अनूच्यानि । इति ।
अनूच्यानीती त्यनूच्या न्यनूच्यानीति ।
6) 2.4.11.1(5)- अनूच्यानि ।
अनूच्यानीत्यनु – उच्यानि ।
7) 2.4.11.1(6)- इति । आहुः ।
इत्यांहु राहु रिती त्यांहुः ।
      2.4.11.1(7)- आहुः । त्रिष्टुभः ।
आहु स्त्रिष्टुम स्त्रिष्टुम आहु राहु स्त्रिष्टुमः ।
   2.4.11.1(8)- त्रिष्टुभः । वै ।
त्रिष्टुभो वै वै त्रिष्टुभं स्त्रिष्टुभो वै।
10) 2.4.11.1(9)- वै। एतत्।
वा एत देतद् वै वा एतत्।
```

```
11) 2.4.11.1(10)- एतत् । वीर्यम् ।
एतद् वीर्यं वीर्य मेत देतद् वीर्यम्।
12) 2.4.11.1(11)- वीर्यम् । यत् ।
वीर्यं यद् यद् वीर्यं वीर्यं यत्।
13) 2.4.11.1(12)- यत्। ककुत्।
यत् ककुत् ककुद् यद् यत् ककुत्।
14) 2.4.11.1(13)- कुकुत्। उष्णिहा।
ककु दुष्णि होष्णिहा ककुत् ककु दुष्णिहा ।
   2.4.11.1(14)–   उष्णिहा । जगत्यै ।
उष्णिहा जगत्यै जगत्या उष्णि होष्णिहा जगत्यै ।
16) 2.4.11.1(15)- जगत्यै। यत्।
जगत्यै यद् यज् जगत्यै जगत्यै यत्।
17) 2.4.11.1(16) – यत् । उष्णिहककुभौ ।
यदुष्णिहककुभा वुष्णिहककुभौ यद् यदुष्णिहककुभौ।
॥ ।
18) 2.4.11.1(17)– उष्णिहककुभौ । अन्वाह ।
– ––
19) 2.4.11.1(17)- उष्णिहककुभौ ।
उष्णिहककुभावित्युष्णिह – ककुभौ ।
20) 2.4.11.1(18)– अन्वाहं । तेन ।
अन्वाह तेन तेना न्वाहा न्वाह तेन ।
```

```
21) 2.4.11.1(18)- अन्वाह ।
अन्वाहेत्येनु – आहं ।
22) 2.4.11.1(19)- तेन । एव ।
तेनैवैव तेन तेनैव।
23) 2.4.11.1(20)- एव । सर्वाणि ।
एव सर्वाणि सर्वा ण्येवैव सर्वाणि ।
24) 2.4.11.1(21)- सर्वाणि । छन्दा(ग्म्)सि । (GS-2.4-17)
सर्वाणि छन्दा(ग्म्)सि छन्दा(ग्म्)सि सर्वाणि सर्वाणि छन्दा(ग्म्)सि ।
25) 2.4.11.1(22)- छन्दा(ग्म्)सि । अव । (GS-2.4-17)
छन्दा(ग्ग्) स्यवावच् छन्दा(ग्म्)सि छन्दा(ग्ग्) स्यवं ।
26) 2.4.11.1(23)- अव । रुन्धे । (GS-2.4-17)
अवं रुन्धे रुन्धे ऽवावं रुन्धे ।
27) 2.4.11.1(24)- रुन्धे । गायत्री । (GS-2.4-17)
रुन्धे गायत्री गायत्री रुन्धे रुन्धे गायत्री ।
28) 2.4.11.1(25)- गायत्री । वै ।
गायत्री वै वै गायत्री गायत्री वै।
29) 2.4.11.1(26)- वै। एषा।
वा एषेषा वै वा एषा।
30) 2.4.11.1(27)- एषा । यत् ।
एषा यद् यदेषैषा यत्।
```

```
2.4.11.1(28) - यत् । उष्णिहा ।
यदुष्णिहो ष्णिहा यद् यदुष्णिहा ।
    2.4.11.1(29)–    उष्णिहा । यानि ।
उष्णिहा यानि यान्युष्णि होष्णिहा यानि ।
33) 2.4.11.1(30) – यानि । चत्वारि ।
यानि चत्वारि चत्वारि यानि यानि चत्वारि ।
34) 2.4.11.1(31)- चत्वारे । अधि ।
चत्वार्यध्यधि चत्वारि चत्वार्यधि ।
35) 2.4.11.1(32)- अधि । अक्षराणि ।
अध्यक्षरा ण्यक्षरा ण्यध्य ध्यक्षराणि ।
36) 2.4.11.1(33)- अक्षराणि । चतुष्पादः ।
ा । । । । । । । । । अक्षराणि चतुष्पाद श्रतुष्पादो ऽक्षरा ण्यक्षराणि चतुष्पादः ।
37) 2.4.11.1(34)- चतुष्पादः । एव ।
चतुष्पाद एवैव चतुष्पाद श्रतुष्पाद एव ।
38) 2.4.11.1(34)- चतुष्पादः ।
चतुष्पाद इति चतुः – पादः ।
39) 2.4.11.1(35)- एव। ते।
एव ते त एवैव ते।
40) 2.4.11.1(36)- ते । पशवः ।
ते पशवः पशव स्ते ते पशवः ।
```

```
2.4.11.1(37) — पशवः । यथा ।
पश्वो यथा यथा पश्वः पश्वो यथा।
    2.4.11.1(38)- यथा । पुरोडारो ।
यथा पुरोडारो पुरोडारो यथा यथा पुरोडारी ।
    2.4.11.1(39)- पुरोडाशे । पुरोडाशः । (GS-2.4-18)
पुरोडार्श पुरोडार्शः पुरोडार्शः पुरोडार्श पुरोडार्श पुरोडार्शः ।
    2.4.11.1(40)- पुरोडाशः । अधि । (GS-2.4-18)
पुरोडाशो ज्थ्यधि पुरोडाशः पुरोडाशो जिं।
     2.4.11.1(41)- अधि। एवम्। (GS-2.4-18)
अध्येव मेव मध्य ध्येवम् ।
   2.4.11.1(42)- एवम् । एव । (GS-2.4-18)
एव मेवैवैव मेव मेव।
47) 2.4.11.1(43)- एव । तत् । (GS-2.4-18)
एव तत् तदेवैव तत्।
48) 2.4.11.1(44)- तत्। यत्। (GS-2.4-18)
तद् यद् यत् तत् तद् यत् ।
49) 2.4.11.1(45)- यत् । ऋचि । (GS-2.4-18)
यदृच्यृचि यद् यदृचि ।
50) 2.4.11.1(46)- ऋचि। अधि। (GS-2.4-18)
ऋच्यध्य ध्यृच्यं च्यधि ।
```

```
51) 2.4.11.1(47)- अधि । अक्षराणि । (GS-2.4-18)
अध्यक्षरा ण्यक्षरा ण्यध्य ध्यक्षराणि ।
52) 2.4.11.1(48)- अक्षराणि । यत् । (GS-2.4-18)
अक्षराणि यद् यदक्षरा ण्यक्षराणि यत् ।
53) 2.4.11.1(49)- यत् । जगत्या । (GS-2.4-18)
यज् जगत्या जगत्या यद् यज् जगत्या ।
54) 2.4.11.1(50)- जगत्या । परिदद्ध्यात् । (GS-2.4-18)
जगत्या परिदद्ध्यात् परिदद्ध्याज् जगत्या जगत्या परिदद्ध्यात् ।
      2.4.11.2(1)- परिदद्ध्यात् । अन्तम् ।
1)
परिदद्ध्या दन्त मन्तम् परिदद्ध्यात् परिदद्ध्या दन्तम् ।
    2.4.11.2(1)- परिदद्ध्यात् ।
2)
परिदद्ध्यादितिं परि – दद्ध्यात् ।
      2.4.11.2(2) – अन्तम् । यज्ञम् ।
अन्तं यज्ञं यज्ञ मन्त मन्तं यज्ञम्।
4) 2.4.11.2(3)- यज्ञम् । गमयेत् ।
यज्ञम् गमयेद् गमयेद् यज्ञं वज्ञम् गमयेत्।
      2.4.11.2(4) — गुमयेत् । त्रिष्टुभा ।
गमयेत् त्रिष्टुभा त्रिष्टुभा गमयेद् गमयेत् त्रिष्टुभा ।
      2.4.11.2(5)-                         ।       ।       ।       परि ।
त्रिष्टुभा परि परि त्रिष्टुभा त्रिष्टुभा परि ।
```

- 7) 2.4.11.2(6) परि । द्धाति । परि दधाति दधाति परि परि दधाति ।
- 8) 2.4.11.2(7) $\frac{1}{1}$ $\frac{$
- 9) 2.4.11.2(8)- इन्द्रियम् । वै । । । -इन्द्रियं वै वा इन्द्रिय मिन्द्रियं वै ।
- 10) 2.4.11.2(9)- वै। वीर्यम्। । । ॥ वै वीर्यं वीर्यं वै वै वीर्यम्।
- 12) 2.4.11.2(11)- त्रिष्टुक् । इन्द्रिये । । । । त्रिष्टु गिन्द्रिय इन्द्रिये त्रिष्टुक् त्रिष्टु गिन्द्रिये ।
- 13) 2.4.11.2(12)- इन्द्रिये । एव । । इन्द्रिय एवैवेन्द्रिय इन्द्रिय एव ।
- 14) 2.4.11.2(13) एव । वीर्ये । एव वीर्ये वीर्य एवैव वीर्ये ।
- 15) 2.4.11.2(14) वीर्य । यूजम् । वीर्य यज्ञं यज्ञं वीर्य वीर्य यज्ञम् ।
- 16) 2.4.11.2(15) यज्ञम्। प्रति। यज्ञम् प्रति प्रति यज्ञां यज्ञम् प्रति।

```
17) 2.4.11.2(16) – प्रति । स्थापयति ।
प्रति ष्ठापयति स्थापयति प्रति प्रति ष्ठापयति ।
    2.4.11.2(17)- स्थापयति । न ।
स्थापयति न न स्थापयति स्थापयति न ।
19) 2.4.11.2(18)- न । अन्तम् ।
नान्त मन्तम् न नान्तम्।
20) 2.4.11.2(19)- अन्तम् । गमयति ।
अन्तम् गमयति गमय त्यन्त मन्तम् गमयति ।
21) 2.4.11.2(20)- गमयति । अग्ने ।
गमय त्यग्ने ऽग्ने गमयति गमय त्यग्ने ।
22) 2.4.11.2(21)- अग्ने । न्नी ।
अग्ने त्री त्र्यग्ने उग्ने त्री।
23) 2.4.11.2(22)- त्री। ते।
त्री ते ते त्री त्री ते ।
24) 2.4.11.2(23)- ते । वाजिना ।
ते वाजिना वाजिना ते ते वाजिना।
25) 2.4.11.2(24)- वार्जिना । त्री ।
वाजिना त्री त्री वाजिना वाजिना त्री।
26) 2.4.11.2(25)- त्री । सधस्था ।
त्री षधस्था सधस्था त्री त्री षधस्था ।
```

```
2.4.11.2(26)— सधस्था । इति ।
27)
सधस्थेतीति सधस्था सधस्थेति ।
    2.4.11.2(26)— सधस्था ।
सधस्थेति सध – स्था ।
29) 2.4.11.2(27)- इति । त्रिवत्या ।
इति त्रिवत्या त्रिव त्येतीति त्रिवत्या ।
30) 2.4.11.2(28)— त्रिवत्या । परि ।
निवत्या परि परि त्रिवत्या त्रिवत्या परि ।
31) 2.4.11.2(28)- त्रिवत्या ।
त्रिवत्येति त्रि - वत्या ।
32) 2.4.11.2(29)- परि । दधाति ।
परि दधाति दधाति परि परि दधाति ।
33) 2.4.11.2(30) – दधाति । सरूपत्वाय ।
दधाति सरूपत्वायं सरूपत्वायं दधाति दधाति सरूपत्वायं ।
34) 2.4.11.2(31)— सरूपत्वाय । सर्वः ।
सरूपत्वाय सर्वः सर्वः सरूपत्वायं सरूपत्वाय सर्वः ।
35) 2.4.11.2(31)- सरूपत्वाय ।
सरूपत्वायेति सरूप – त्वाय ।
36) 2.4.11.2(32)— सर्वः । वै ।
सर्वो वै वै सर्वः सर्वो वै।
```

```
37) 2.4.11.2(33)- वै। एषः।
वा एष एष वै वा एषः।
38) 2.4.11.2(34)- एषः । यज्ञः ।
एष यज्ञो यज्ञ एष एष यज्ञः।
39) 2.4.11.2(35)- यज्ञः । यत् ।
यज्ञो यद् यद् यज्ञो यज्ञो यत्।
40) 2.4.11.2(36)- यत् । त्रैधातवीयम् ।
यत् त्रैधात्वीयम् त्रैधातवीयं यद् यत् त्रैधातवीयम् ।
41) 2.4.11.2(37)- त्रैधातवीयम् । कामायकामाय ।
। । । । । नेधातवीयम् कामायकामाय कामायकामाय त्रैधातवीयम् त्रैधातवीयम् कामायकामाय ।
42) 2.4.11.2(38)- कामायकामाय । प्र ।
कामायकामाय प्र प्र कामायकामाय कामायकामाय प्र ।
43) 2.4.11.2(38)- कामायकामाय ।
कामायकामायेति कामाय - कामाय ।
44) 2.4.11.2(39)- प्र। युज्यते ।
प्र युज्यते युज्यते प्र प्र युज्यते ।
45) 2.4.11.2(40)- युज्यते । सर्वेभ्यः ।
युज्यते सर्वेभ्यः सर्वेभ्यो युज्यते युज्यते सर्वेभ्यः ।
46) 2.4.11.2(41)- सर्वेभ्यः । हि ।
सर्वेभ्यो हि हि सर्वेभ्यः सर्वेभ्यो हि ।
```

```
47) 2.4.11.2(42)- हि । कामेभ्यः ।
हि कामेभ्यः कामेभ्यो हि हि कामेभ्यः।
48) 2.4.11.2(43)- कामेभ्यः । यज्ञः ।
ा ॥
कामेभ्यो यज्ञो यज्ञः कामेभ्यः कामेभ्यो यज्ञः ।
49) 2.4.11.2(44)- यज्ञः । प्रयुज्यते ।
यज्ञः प्रयुज्यते प्रयुज्यते यज्ञो यज्ञः प्रयुज्यते ।
ा ।
50) 2.4.11.2(45)- प्रयुज्यते । त्रैधातवीयेन ।
प्रयुज्यते त्रैधातवीयेन त्रैधातवीयेन प्रयुज्यते प्रयुज्यते त्रैधातवीयेन ।
51) 2.4.11.2(45)- प्रयुज्यते ।
प्रयुज्यत इति प्र – युज्यते ।
52) 2.4.11.2(46)- त्रैधातवीयेन । यजेत ।
त्रैधातवीयेन यजेत यजेत त्रैधातवीयेन त्रैधातवीयेन यजेत ।
53) 2.4.11.2(47)- यजेत । अभिचरन्न् ।
यजेता भिचरन् नभिचरन्. यजेत यजेता भिचरन्र् ।
54) 2.4.11.2(48)- अभिचरन्न् । सर्वः ।
अभिचरन् थ्सर्वः सर्वो ऽभिचरन् नभिचर्न् थ्सर्वः ।
55) 2.4.11.2(48)- अभिचरत्र् ।
अभिचरन्नित्यभि – चरन्न् ।
56) 2.4.11.2(49)— सर्वः । वै ।
सर्वो वै वै सर्वः सर्वो वै।
```

```
57) 2.4.11.2(50)- वै। एषः।
वा एष एष वै वा एषः।
1) 2.4.11.3(1)- एषः। यज्ञः।
एष यज्ञो यज्ञ एष एष यज्ञः।
2) 2.4.11.3(2)- यज्ञः । यत् ।
यज्ञो यद् यद् यज्ञो यज्ञो यत्।
3) 2.4.11.3(3)- यत् । त्रैधातवीयम् ।
यत् त्रैधात्वीयम् त्रैधातवीयं यद् यत् त्रैधातवीयम् ।
   2.4.11.3(4)— त्रैधातवीयम् । सर्वेण ।
त्रैधातवीय(ग्म्) सर्वेण सर्वेण त्रैधातवीयम् त्रैधातवीय(ग्म्) सर्वेण ।
5) 2.4.11.3(5)- सर्वेण। एव।
सर्वेणैवैव सर्वेण सर्वेणैव।
6) 2.4.11.3(6)- एव। एनम्।
एवैन मेन मेवैवैनम्।
    2.4.11.3(7)- एनम् । यज्ञेन ।
एनं यज्ञेन यज्ञेनैन मेनं यज्ञेन ।
8) 2.4.11.3(8)- यज्ञेन । अभि ।
यज्ञेनाभ्यभि यज्ञेन यज्ञेनाभि ।
9) 2.4.11.3(9)- अभि। चरति।
अभि चरति चर त्यभ्यभि चरति ।
```

```
10) 2.4.11.3(10)- चरति । स्तृणुते ।
चरति स्तृणुते स्तृणुते चरति चरति स्तृणुते ।
11) 2.4.11.3(11) — स्तृणुते । एव ।
स्तृणुत एवैव स्तृणुते स्तृणुत एव ।
12) 2.4.11.3(12)- एव। एनम्।
एवैन मेन मेवैवैनम्।
13) 2.4.11.3(13)- एनम् । एतया ।
एन मेत यैतयैन मेन मेतया ।
14) 2.4.11.3(14)- एतया । एव ।
एत यैवै वैत यैत यैव।
15) 2.4.11.3(15)- एव । यजेत ।
एव यजेत यजे तैवैव यजेत।
16) 2.4.11.3(16)- यजेत । अभिचर्यमाणः ।
यजेता भिचर्यमाणो ऽभिचर्यमाणो यजेत यजेता भिचर्यमाणः ।
ा ।
17) 2.4.11.3(17)- अभिचर्यमाणः । सर्वः ।
अभिचर्यमाणः सर्वः सर्वो ऽभिचर्यमाणो ऽभिचर्यमाणः सर्वः ।
18) 2.4.11.3(17)- अभिचर्यमाणः ।
। ।
अभिचर्यमाण इत्यभि – चर्यमाणः ।
19) 2.4.11.3(18)— सर्वः । वै ।
सर्वो वै वै सर्वः सर्वो वै।
```

```
20) 2.4.11.3(19)- वै। एषः।
वा एष एष वै वा एषः।
21) 2.4.11.3(20)- एषः । यज्ञः ।
एष यज्ञो यज्ञ एष एष यज्ञः।
22) 2.4.11.3(21)- यज्ञः । यत् ।
यज्ञो यद् यद् यज्ञो यज्ञो यत्।
23) 2.4.11.3(22)- यत् । त्रैधातवीयम् ।
यत् त्रैधात्वीयम् त्रैधातवीयं यद् यत् त्रैधातवीयम् ।
24) 2.4.11.3(23)- त्रैधातवीयम् । सर्वेण ।
त्रैधातवीय(ग्म्) सर्वेण सर्वेण त्रैधातवीयम् त्रैधातवीय(ग्म्) सर्वेण ।
25) 2.4.11.3(24)- सर्वेण। एव।
सर्वेणैवैव सर्वेण सर्वेणैव।
26) 2.4.11.3(25)- एव । यज्ञेन ।
एव यज्ञेन यज्ञेनैवैव यज्ञेन ।
27) 2.4.11.3(26)- यूज्ञेन । यजते ।
। । ---
यूज्ञेन यजते यजते यज्ञेन यज्ञेन यजते ।
28) 2.4.11.3(27)- यजते । न ।
यजते न न यजते यजते न।
29) 2.4.11.3(28)- न। एनम्। (GS-2.4-19)
नैन मेनम् न नैनम्।
```

```
2.4.11.3(29)- एनम् । अभिचरन्न् । (GS-2.4-19)
30)
एन मभिचरन् नभिचरन् नेन मेन मभिचरत्र् ।
    2.4.11.3(30)- अभिचरत्र् । स्तृणु<u>ते</u> । (GS-2.4-19)
अभिचरन् थ्स्तृणुते स्तृणुते ऽभिचरन् नभिचरन् थ्स्तृणुते ।
32) 2.4.11.3(30)- अभिचरन्न् । (GS-2.4-19)
अभिचरन्नित्यभि – चरन्न् ।
33) 2.4.11.3(31)- स्तृणुते । <u>ए</u>तया । (GS-2.4-19)
स्तृणुत एत यैतया स्तृणुते स्तृणुत एतया ।
34) 2.4.11.3(32)- एतया । एव । (GS-2.4-19)
एत यैवैवैत यैतयैव।
35) 2.4.11.3(33)- एव । यजेत । (GS-2.4-19)
एव यजेत यजेतैवैव यजेत।
36) 2.4.11.3(34)- यजेत । सहस्रेण ।
यजेत सहस्रेण सहस्रेण यजेत यजेत सहस्रेण।
37) 2.4.11.3(35)- सहस्रेण । यक्ष्यमाणः ।
सहस्रेण यक्ष्यमाणो यक्ष्यमाणः सहस्रेण सहस्रेण यक्ष्यमाणः ।
38) २.४.11.3(36)- यक्ष्यमाणः । प्रजातम् ।
यक्ष्यमाणः प्रजातम् प्रजातं वक्ष्यमाणो यक्ष्यमाणः प्रजातम् ।
39) 2.4.11.3(37)- प्रजातम् । एव ।
प्रजात मेवैव प्रजातम् प्रजात मेव।
```

```
2.4.11.3(37)- प्रजातम्।
40)
प्रजातमिति प्र - जातम्।
41) 2.4.11.3(38)- एव । एनत् ।
एवैन देन देवै वैनत्।
42) 2.4.11.3(39)- एनत्। ददाति।
एनद् ददाति ददा त्येन देनद् ददाति ।
43) 2.4.11.3(40)- दुदाति । एतया ।
ददा त्येत यैतया ददाति ददा त्येतया ।
44) 2.4.11.3(41)- एतया । एव ।
एत यैवैवैत यैतयैव।
45) 2.4.11.3(42)- एव । यजेत ।
एव यजेत यजेतैवैव यजेत।
46) 2.4.11.3(43)- यजेत । सहस्रेण ।
यजेत सहस्रेण सहस्रेण यजेत यजेत सहस्रेण।
47) 2.4.11.3(44)- सहस्रेण।ईजानः।
सहस्रेणेजान ईजानः सहस्रेण सहस्रेणेजानः ।
48) 2.4.11.3(45)- ईजानः । अन्तम् ।
ईजानो उन्त मन्त मीजान ईजानो उन्तम्।
49) 2.4.11.3(46)- अन्तम्। वै।
अन्तं वै वा अन्त मन्तं वै।
```

```
50) 2.4.11.3(47)- वै। एषः।
वा एष एष वै वा एषः।
51) 2.4.11.3(48) - एषः । पशूनाम् ।
एष पंशूनाम् पंशूना मेष एष पंशूनाम् ।
52) 2.4.11.3(49)- पशूनाम् । गच्छति ।
पशूनाम् गच्छति गच्छति पशूनाम् पशूनाम् गच्छति ।
53) 2.4.11.3(50)- गच्छति। यः।
गच्छति यो यो गच्छति गच्छति यः।
1) 2.4.11.4(1)- यः । सहस्रेण ।
यः सहस्रेण सहस्रेण यो यः सहस्रेण।

 2) 2.4.11.4(2) – सहस्रेण। यजते।

सहस्रेण यजते यजते सहस्रेण सहस्रेण यजते।
3) 2.4.11.4(3)- यजते । प्रजापतिः ।
यजते प्रजापतिः प्रजापतिर् यजते यजते प्रजापतिः ।
4) 2.4.11.4(4)— प्रजापतिः । खलु ।
प्रजापतिः खलु खलु प्रजापतिः प्रजापतिः खलु ।
5) 2.4.11.4(4)- प्रजापतिः ।
प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः ।
6) 2.4.11.4(5)- खलु।वै।
खलु वै वै खलु खलु वै।
```

```
7) 2.4.11.4(6)- वै। पशून्।
वै पशून् पशून्. वै वै पशून्।
8) 2.4.11.4(7)- पशून् । असृजत ।
पशू नस्जता स्जत पशून् पशू नस्जत ।
      2.4.11.4(8)— असृजत । तान् ।
.- - -
9)
असृजत ता(ग्ग्) स्ता नसृजता सृजत तान्।
10) 2.4.11.4(9)- तान् । त्रैधातवीयेन ।
ता(ग्ग्) स्त्रैधातवीयेन त्रैधातवीयेन ता(ग्ग्) स्ता(ग्ग्) स्त्रैधातवीयेन ।
    2.4.11.4(10)- त्रैधातवीयेन । एव ।
त्रैधातवीयं नैवैव त्रैधातवीयंन त्रैधातवीयं नैव।
12) 2.4.11.4(11)— एव । असृजत ।
एवासृजता सृजतैवैवा सृजत।
      2.4.11.4(12)- असृजत । यः ।
असृजत यो यो ऽसृजता सृजत यः।
14) 2.4.11.4(13)- यः। एवम्।
य एव मेवं यो य एवम्।
15) 2.4.11.4(14)- एवम् । विद्वान् ।
एवं विद्वान्. विद्वा नेव मेवं विद्वान् ।
16) 2.4.11.4(15)- विद्वान् । त्रैधातवीयेन ।
विद्वा(ग्ग्) स्त्रैधातवीयेन त्रैधातवीयेन विद्वान्. विद्वा(ग्ग्) स्त्रैधातवीयेन ।
```

```
17) 2.4.11.4(16)- त्रैधातवीयेन । पशुकामः ।
त्रैधातवीयेन पशुकामः पशुकाम स्त्रैधातवीयेन त्रैधातवीयेन पशुकामः ।
18) 2.4.11.4(17)- पशुकामः । यजते ।
पशुकामो यजते यजते पशुकामः पशुकामो यजते ।
19) 2.4.11.4(17)- पशुकामः ।
पशुकाम इति पशु – कामः।
__ ॥
20) 2.4.11.4(18)— यजते । यस्मात् ।
यजते यस्माद् यस्माद् यजते यजते यस्मात् ।
21) 2.4.11.4(19)- यस्मात् । एव ।
यस्मा देवैव यस्माद् यस्मा देव ।
22) 2.4.11.4(20)- एव । योनेः ।
एव योनेर् योने रेवैव योनेः।
23) 2.4.11.4(21)- योनेः । प्रजापतिः ।
योनेः प्रजापतिः प्रजापतिर् योनेर् योनेः प्रजापतिः ।
24) 2.4.11.4(22)- प्रजापतिः । पुशून् ।
प्रजापतिः पशून् पशून् प्रजापतिः प्रजापतिः पशून् ।
25) 2.4.11.4(22)- प्रजापतिः ।
प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः ।
26) 2.4.11.4(23)- पशून् । असृजत ।
पशू नस्जता स्जत पशून् पशू नस्जत ।
```

```
27) 2.4.11.4(24)- असृजत । तस्मात् ।
असृजत् तस्मात् तस्मा दसृजता सृजत् तस्मात् ।
28) 2.4.11.4(25)- तस्मात् । एव ।
तस्मा देवैव तस्मात् तस्मा देव ।
29) 2.4.11.4(26)- एव । एनान् ।
एवैना नेना नेवैवैनान्।
30) 2.4.11.4(27)- एनान् । सृज्ते ।
एनान् थ्सृजते सृजत एना नेनान् थ्सृजते ।
31) 2.4.11.4(28)- सृजते । उप ।
सृजत उपोपं सृजते सृजत उपं।
32) 2.4.11.4(29)- उप । एनम् ।
उपैन मेन मुपोपैनम्।
33) 2.4.11.4(30)- एनम् । उत्तरम् ।
एन मुत्तर मुत्तर मेन मेन मुत्तरम्।
34) 2.4.11.4(31) - उत्तरम् । सहस्रम् ।
35) 2.4.11.4(31)— उत्तरम् ।
उत्तरमित्युत् – तरम् ।
36) 2.4.11.4(32) — सहस्रम्। नमति।
सहस्रम् नमति नमति सहस्र(गम्) सहस्रम् नमति ।
```

```
37) 2.4.11.4(33)- नमति । देवताभ्यः ।
नमति देवताभ्यो देवताभ्यो नमति नमति देवताभ्यः ।
38) 2.4.11.4(34)- देवताभ्यः । वै ।
देवताभ्यो वै वै देवताभ्यो देवताभ्यो वै।
39) 2.4.11.4(35)- वै। एषः।
वा एष एष वै वा एषः।
40) 2.4.11.4(36)- एषः । आ ।
एष ऐष एष आ।
41) 2.4.11.4(37)- आ। वृश्च्यते ।
आ वृश्यते वृश्यत आ वृश्यते ।
42) 2.4.11.4(38)- वृश्च्यते । यः ।
वृश्च्यते यो यो वृश्च्यते वृश्च्यते यः।
43) 2.4.11.4(39)- यः। यक्ष्ये।
यो यक्ष्ये यक्ष्ये यो यो यक्ष्ये।
44) 2.4.11.4(40)- यक्ष्ये । इति ।
यक्ष्य इतीति यक्ष्ये यक्ष्य इति ।
45) 2.4.11.4(41)- इति । उक्त्वा ।
इत्युक्त्वो क्त्वेती त्युक्त्वा।
46) 2.4.11.4(42)- उक्त्वा। न।
उक्त्वा न नोक्त्वो क्त्वा न।
```

```
47) 2.4.11.4(43)- न।यजते।
न यजते यजते न न यजते।
48) 2.4.11.4(44)- यजते । त्रैधातवीयेन ।
। । । ।
यजते त्रैधातवीयेन त्रैधातवीयेन यजते यजते त्रैधातवीयेन ।
49) 2.4.11.4(45)- त्रैधातवीयेन । यजेत ।
त्रैधातवीयेन यजेत यजेत त्रैधातवीयेन त्रैधातवीयेन यजेत ।
50) 2.4.11.4(46)- यजेत । सर्वः ।
यजेत सर्वः सर्वो यजेत यजेत सर्वः ।
51) 2.4.11.4(47)— सर्वः । वै ।
सर्वो वै वै सर्वः सर्वो वै।
52) 2.4.11.4(48)- वै। एषः।
वा एष एष वै वा एषः।
53) 2.4.11.4(49)- एषः । यज्ञः ।
एष यज्ञो यज्ञ एष एष यज्ञः।
54) 2.4.11.4(50)- यज्ञः । यत् ।
यज्ञो यद् यद् यज्ञो यज्ञो यत्।
1) 2.4.11.5(1)- यत् । त्रैधातवीयम् ।
यत् त्रैधात्वीयम् त्रैधात्वीयं यद् यत् त्रैधातवीयम् ।
2) 2.4.11.5(2)— त्रैधातवीयम् । सर्वेण ।
त्रैधातवीय(ग्म्) सर्वेण सर्वेण त्रैधातवीयम् त्रैधातवीय(ग्म्) सर्वेण ।
```

```
3) 2.4.11.5(3)- सर्वेण। एव।
सर्वेणैवैव सर्वेण सर्वेणैव।
4) 2.4.11.5(4)- एव । यज्ञेन ।
एव यज्ञेन यज्ञे नैवैव यज्ञेन ।
5) 2.4.11.5(5)- यज्ञेन । यजते ।
6) 2.4.11.5(6)- यजते । न ।
यजते न न यजते यजते न।
7) 2.4.11.5(7)- न। देवताभ्यः ।
न देवताभ्यो देवताभ्यो न न देवताभ्यः।
8) 2.4.11.5(8)— देवताभ्यः । आ ।
ा ॥ ॥ ॥ ॥ देवताभ्य आ ।
9) 2.4.11.5(9)- आ। वृश्च्यते ।
आ वृश्च्यते वृश्च्यत आ वृश्च्यते ।
10) 2.4.11.5(10)- वृश्यते । द्वादशकपालः ।
वृश्यते द्वादशकपालो द्वादशकपालो वृश्यते वृश्यते द्वादशकपालः ।
11) 2.4.11.5(11)- द्वादंशकपालः । पुरोडाशः ।
द्वादेशकपालः पुरोडाशः पुरोडाशो द्वादेशकपालो द्वादेशकपालः पुरोडाशः ।
12) 2.4.11.5(11)— द्वादशकपालः ।
द्वादशकपाल इति द्वादश – कपालः ।
```

```
13) 2.4.11.5(12)- पुरोडार्गः । भवति ।
पुरोडाशों भवति भवति पुरोडाशः पुरोडाशों भवति ।
14) 2.4.11.5(13)- भवति । ते ।
भवति ते ते भवति भवति ते।
15) 2.4.11.5(14)- ते । त्रयः ।
ते त्रय स्त्रय स्ते ते त्रयः।
16) 2.4.11.5(15)— त्रयः । चतुष्क्रपालाः ।
त्रय श्रतुष्कपाला श्रतुष्कपाला स्त्रय स्त्रय श्रतुष्कपालाः ।
17) 2.4.11.5(16) चतुष्कपालाः । त्रिष्यमृद्धत्वाय ।
चतुष्कपाला स्त्रिष्यमृद्धत्वाय त्रिष्यमृद्धत्वाय चतुष्कपाला श्चतुष्कपाला स्त्रिष्यमृद्धत्वाय ।
      2.4.11.5(16) – चतुष्कपालाः ।
18)
चतुष्कपाला इति चतुः – कपालाः ।
      2.4.11.5(17)— त्रिष्वमृद्धत्वाय । त्रयः ।
————
त्रिष्यमृद्धत्वाय त्रय स्त्रय स्त्रिष्यमृद्धत्वाय त्रिष्यमृद्धत्वाय त्रयः ।
20) 2.4.11.5(17)- त्रिष्यमृद्धत्वाय ।
त्रिष्यमृद्धत्वायेति त्रिष्यमृद्ध - त्वाय ।
21) 2.4.11.5(18)- त्रयः । पुरोडाशाः ।
त्रयः पुरोडाशाः पुरोडाशा स्त्रय स्त्रयः पुरोडाशाः ।
22) 2.4.11.5(19)- <u>पुरो</u>डाशाः । भवन्ति ।
पुरोडाशा भवन्ति भवन्ति पुरोडाशाः पुरोडाशा भवन्ति ।
```

```
23) 2.4.11.5(20)- भवन्ति । त्रयः ।
भवन्ति त्रय स्त्रयो भवन्ति भवन्ति त्रयः ।
24) 2.4.11.5(21)- त्रयः। इमे।
त्रयं इम इमे त्रय स्त्रयं इमे ।
    2.4.11.5(22)- इमे । लोकाः ।
इमे लोका लोका इम इमे लोकाः।
26) 2.4.11.5(23)- लोकाः । एषाम् ।
लोका एषा मेषाम् ँलोका लोका एषाम् ।
27) 2.4.11.5(24)- एषाम् । लोकानाम् ।
एषाम् "लोकानाम् "लोकाना मेषा मेषाम् "लोकानाम्।
28) 2.4.11.5(25)- लोकानाम् । आप्त्यै ।
्। ।।
लोकाना माप्त्या आप्त्यै लोकानाम् लोकाना माप्त्यै ।
29) 2.4.11.5(26)- आप्त्यै । उत्तरउत्तरः ।
आप्त्या उत्तरउत्तर उत्तरउत्तर आप्त्या आप्त्या उत्तरउत्तरः ।
30) 2.4.11.5(27)- उत्तरउत्तरः । ज्यायान् ।
उत्तरउत्तरो ज्यायान् ज्याया नुत्तरउत्तर उत्तरउत्तरो ज्यायान् ।
31) 2.4.11.5(27)- उत्तरउत्तरः ।
उत्तरउत्तर इत्युत्तरः – उत्तरः ।
32) 2.4.11.5(28) - ज्यायान् । भवति ।
ज्यायान् भवति भवति ज्यायान् ज्यायान् भवति ।
```

```
2.4.11.5(29)- भवति । एवम् ।
33)
भवत्येव मेवम् भवति भवत्येवम् ।
34) 2.4.11.5(30)- एवम्। इव।
एव मिवे वैव मेव मिव।
35) 2.4.11.5(31)- इव। हि।
इव हि हीवेव हि।
36) 2.4.11.5(32)- हि। इमे ।
हीम इमे हि हीमे।
37) 2.4.11.5(33)- इमे । लोकाः ।
इमे लोका लोका इम इमे लोकाः।
38) 2.4.11.5(34)- लोकाः । यवमयः ।
लोका यवमयो यवमयो लोका लोका यवमयः।
   2.4.11.5(35)— यवमयः । मद्ध्ये ।
यवमयो मद्ध्ये मद्ध्ये यवमयो यवमयो मद्ध्ये ।
40) 2.4.11.5(35)- यवमयः।
यवमय इति यव – मयः।
41) 2.4.11.5(36)- मद्ध्ये । एतत् ।
मद्ध्यं एत देतन् मद्ध्ये मद्ध्यं एतत् ।
42) 2.4.11.5(37)- एतत्।वै।
एतद् वै वा एत देतद् वै।
```

```
43) 2.4.11.5(38)- वै । अन्तरिक्षस्य ।
वा अन्तरिक्षस्या न्तरिक्षस्य वै वा अन्तरिक्षस्य ।
44) 2.4.11.5(39)- अन्तरिक्षस्य । रूपम् ।
अन्तरिक्षस्य रूप(ग्म्) रूप मन्तरिक्षस्या न्तरिक्षस्य रूपम् ।
45) 2.4.11.5(40)- रूपम् । समृद्ध्यै ।
रूप(ग्म्) समृद्ध्यै समृद्ध्यै रूप(ग्म्) रूप(ग्म्) समृद्ध्यै ।
46) 2.4.11.5(41) समृद्ध्यै । सर्वेषाम् ।
समृद्ध्यै सर्वेषा(ग्म्) सर्वेषा(ग्म्) समृद्ध्यै समृद्ध्यै सर्वेषाम् ।
47) 2.4.11.5(41)- समृद्ध्यै।
समृद्ध्या इति सं - ऋद्ध्यै ।
48) 2.4.11.5(42)- सर्वेषाम् । अभिगमयन्न् ।
सर्वेषा मभिगमयन् नभिगमयन् थ्सर्वेषा(गम्) सर्वेषा मभिगमयन् ।
49) 2.4.11.5(43)- अभिगमयन्न् । अव ।
अभिगमयन् नवावां भिगमयन् निभगमयन् नवं ।
50) 2.4.11.5(43)- अभिगमयत्र् ।
अभिगमयन्नित्यभि - गमयन्न् ।
51) 2.4.11.5(44)- अवं। द्यति ।
अव द्यति द्यत्यवाव द्यति ।
52) 2.4.11.5(45)- द्यति । अछंबट्कारम् ।
द्यत्यछंबट्कार मछंबट्कारम् द्यति द्यत्यछंबट्कारम् ।
```

```
53) 2.4.11.5(46)- अछंबट्कारम् । हिरण्यम् ।
अछंबट्कार्(ग्म्) हिरण्य(ग्म्) हिरण्य मछंबट्कार मछंबट्कार(ग्म्) हिरण्यम् ।
      2.4.11.5(46)- अछंबट्कारम् ।
अछंबट्कारमित्यछंबट् – कारम्।
55) 2.4.11.5(47)- हिरण्यम् । ददाति ।
हिरण्यम् ददाति ददाति हिरण्य(ग्म्) हिरण्यम् ददाति ।
56) 2.4.11.5(48)– ददाति । तेजः ।
ददाति तेज स्तेजों ददाति ददाति तेजः।
57) 2.4.11.5(49)- तेजः । एव ।
तेज एवैव तेज स्तेज एव ।
58) 2.4.11.5(50)— एव । अव ।
एवावा वैवै वाव ।
1) 2.4.11.6(1)- अवं। रुन्धे।
अव रुन्धे रुन्धे ऽवाव रुन्धे ।
2) 2.4.11.6(2)- रुन्धे । तार्प्यम् ।
रुन्धे तार्प्यम् तार्प्य(गम्) रुन्धे रुन्धे तार्प्यम् ।
3) 2.4.11.6(3)- तार्प्यम् । ददाति ।
तार्प्यम् ददाति ददाति तार्प्यम् तार्प्यम् ददाति ।
      2.4.11.6(4) - ददाति । पशून् ।
ददाति पशून् पशून् ददाति ददाति पशून् ।
```

2.4.11.6(5) — पशून् । एव । पुशू नेवैव पुशून् पुशू नेव । 2.4.11.6(6)- एव । अव । एवावा वैवै वाव । 7) 2.4.11.6(7)- अव । रुन्धे । ा अव रुन्धे रुन्धे ऽवाव रुन्धे । 2.4.11.6(8)- रुन्धे । धेनुम् । रुन्धे धेनुम् धेनु(ग्म्) रुन्धे रुन्धे धेनुम्। 9) 2.4.11.6(9)- धेनुम्। ददाति। धेनुम् ददाति ददाति धेनुम् धेनुम् ददाति । 10) 2.4.11.6(10)— ददाति । आशिषः । ददा त्याशिषं आशिषां ददाति ददा त्याशिषः । 11) 2.4.11.6(11)- आशिषः। एव । आशिष एवै वाशिष आशिष एव । 12) 2.4.11.6(11)- आशिषः । आशिष इत्या – शिषः । 13) 2.4.11.6(12)- एव । अव । एवावा वैवै वाव । 14) 2.4.11.6(13)- अव । रुन्धे । अवं रुन्धे रुन्धे ऽवावं रुन्धे ।

```
15) 2.4.11.6(14)- रुन्धे । साम्नः ।
रुन्धे साम्नः साम्नो रुन्धे रुन्धे साम्नः ।
16) 2.4.11.6(15)- साम्नः । वै ।
साम्नो वै वै साम्नः साम्नो वै।
17) 2.4.11.6(16)- वै। एषः।
वा एष एष वै वा एषः।
18) 2.4.11.6(17)- एषः । वर्णः ।
एष वर्णो वर्ण एष एष वर्णः ।
19) 2.4.11.6(18)- वर्णः । यत् ।
वर्णो यद् यद् वर्णो वर्णो यत्।
20) 2.4.11.6(19)- यत् । हिरण्यम् ।
य द्धिरण्य(ग्म्) हिरण्यं यद् य द्धिरण्यम् ।
21) 2.4.11.6(20)- हिरण्यम् । यजुषाम् ।
हिरण्यं यजुषां यजुषा(ग्म्) हिरण्य(ग्म्) हिरण्यं यजुषाम् ।
22) 2.4.11.6(21)- यजुषाम् । तार्प्यम् ।
यजुषाम् तार्प्यम् तार्प्यं यजुषां यजुषाम् तार्प्यम् ।
23) 2.4.11.6(22)- तार्प्यम् । उक्थामदानाम् ।
तार्प्य मुक्थामदाना मुक्थामदानाम् तार्प्यम् तार्प्य मुक्थामदानाम् ।
24) 2.4.11.6(23)- उक्थामदानाम् । धेनुः ।
उक्थामदानाम् धेनुर् धेनुरुक्थामदाना मुक्थामदानाम् धेनुः ।
```

```
25) 2.4.11.6(23)- उक्थामदानाम् ।
उक्थामदानामित्युक्थ – मदानाम् ।
26) 2.4.11.6(24)- धेनुः । एतान् ।
धेनु रेता नेतान् धेनुर् धेनु रेतान्।
27) 2.4.11.6(25)- एतान्। एव।
एता नेवैवैता नेता नेव।
28) 2.4.11.6(26)- एव । सर्वान् ।
एव सर्वान् थ्सर्वा नेवैव सर्वान् ।
29) 2.4.11.6(27)— सर्वान् । वर्णान् ।
सर्वान्. वर्णान्. वर्णान् ध्सर्वान् ध्सर्वान्. वर्णान् ।
30) 2.4.11.6(28)- वर्णान् । अव ।
वर्णा नवाव वर्णान्. वर्णा नव ।
31) 2.4.11.6(29)- अवं। रुन्धे ॥
अव रुन्धे रुन्धे ऽवाव रुन्धे ।
32) 2.4.11.6(30)- रुन्धे ॥
रुन्ध इति रुन्धे ।
```

www.vedavms.in

2.4.12 <mark>अनुवाकम् 12 – जटा</mark>

```
2) 2.4.12.1(2) — हतपुत्रः । वीन्द्रम् ।
हतपुत्रो वीन्द्रं वीन्द्र(ग्म्) हतपुत्रो हतपुत्रो वीन्द्रम् ।
3) 2.4.12.1(2)- हतपुत्रः ।
हतपुत्र इति हत - पुत्रः।
4) 2.4.12.1(3)- वीन्द्रम् । सोमम् ।
वीन्द्र(ग्म्) सोम्(ग्म्) सोम्ं वीन्द्रं वीन्द्र(ग्म्) सोमम्।
5) 2.4.12.1(3)- वीन्द्रम् ।
वीन्द्रमिति वि – इन्द्रम्।
6) 2.4.12.1(4)- सोमम्। आ।
सोम मा सोम(ग्म्) सोम मा।
7) 2.4.12.1(5)- आ । अहरत् ।
आ ऽहर दहरदा ऽहरत्।
    2.4.12.1(6)- अहरत् । तस्मिन्न् ।
---
अहरत् तस्मि(ग्ग्) स्तस्मिन् नहर दहरत् तस्मिन् ।
9) 2.4.12.1(7)- तस्मिन्न् । इन्द्रः ।
तस्मिन् निन्द्र इन्द्र स्तस्मि(ग्ग्) स्तस्मिन् निन्द्रः ।
```

- 10) 2.4.12.1(8) इन्द्रः । उपहवम् । । । । । । । ---इन्द्र उपहव मुपहव मिन्द्र इन्द्र उपहुवम् ।
- 11) 2.4.12.1(9)- उपहवम् । ऐच्छत । ॥ --- । ॥ -उपहव मैच्छ तैच्छतो पहव मुपहव मैच्छत ।
- 12) 2.4.12.1(9)- उपहवम् । । उपहवमित्युप – हुवम् ।
- 13) 2.4.12.1(10)- ऐच्छत । तम् । ॥ ऐच्छत तम् त मैच्छतैच्छत तम् ।
- 14) 2.4.12.1(11)- तम्। न।

तम् न न तम् तम् न।

- 15) 2.4.12.1(12)- न। उप । । नोपोप न नोप ।
- 16) 2.4.12.1(13)- उप । अह्नयत । ॥ ॥ ——— उपाह्वयता ह्नयतो पोपा ह्नयत ।
- 17) 2.4.12.1(14) अह्नयत । पुत्रम् । । ——— अह्नयत पुत्रम् पुत्र मह्नयता ह्नयत पुत्रम् ।
- 18) 2.4.12.1(15)- पुत्रम् । मे । पुत्रम् मे मे पुत्रम् पुत्रम् मे ।
- 19) 2.4.12.1(16)- मे । अवधीः । मे ऽवधी रवधीर् मे मे ऽवधीः ।

```
20) 2.4.12.1(17)- अवधीः । इति ।
अवधी रिती त्यवधी रवधी रिति ।
21) 2.4.12.1(18)- इति । सः ।
इति स स इतीति सः।
22) 2.4.12.1(19)- सः । युज्ञवेशसम् ।
स यज्ञवेशसं "यज्ञवेशस(ग्म्) स स यज्ञवेशसम्।
     2.4.12.1(20) — यज्ञवेशसम् । कृत्वा ।
यज्ञवेशसम् कृत्वा कृत्वा यज्ञवेशसं यज्ञवेशसम् कृत्वा ।
   2.4.12.1(20)- यज्ञवेशसम् ।
यज्ञवेशसमिति यज्ञ – वेशसम्।
    2.4.12.1(21)- कृत्वा । प्रासहा ।
कृत्वा प्रासहा प्रासहा कृत्वा कृत्वा प्रासहा ।
    2.4.12.1(22)- प्रासहा । सोमम् ।
प्रासहा सोम्(ग्म्) सोमम् प्रासहा प्रासहा सोमम्।
27) 2.4.12.1(22)- प्रासहा ।
प्रासहेति प्र - सहा।
28) 2.4.12.1(23)- सोमम्। अपिबत्।
सोम मिपब दिपबथ् सोम(ग्म्) सोम मिपबत्।
29) 2.4.12.1(24)- अपिबत् । तस्य ।
अपिबत् तस्य तस्या पिब दपिबत् तस्य ।
```

```
30) 2.4.12.1(25)- तस्य । यत् ।
तस्य यद् यत् तस्य तस्य यत् ।
31) 2.4.12.1(26)- यत् । अत्यशिष्यत ।
यदत्यशिष्यता त्यशिष्यत यद् यदत्यशिष्यत ।
    2.4.12.1(27)- अत्यशिष्यत । तत् ।
ा ।
अत्यशिष्यत् तत् तद्त्यशिष्यता त्यशिष्यत तत्।
33) 2.4.12.1(27)– अत्यशिष्यत ।
अत्यशिष्यतेत्यति – अशिष्यत ।
34) 2.4.12.1(28)- तत्। त्वष्टा।
तत् त्वष्टा त्वष्टा तत् तत् त्वष्टा ।
॥ ॥
35) 2.4.12.1(29)— त्वष्टा । आहवनीयम् ।
त्वष्टा ऽऽहवनीय माहवनीयम् त्वष्टा त्वष्टा ऽऽहवनीयम् ।
36) 2.4.12.1(30)— आहवनीयम् । उप ।
आहवनीय मुपोपा हवनीय माहवनीय मुप ।
37) 2.4.12.1(30)- आहवनीयम् ।
॥
आहवनीयमित्या – हवनीयम् ।
38) 2.4.12.1(31)- उप।प्र।
उप प्र प्रोपोप प्र ।
39) 2.4.12.1(32)- प्र। अवर्तयत्।
प्रावर्तय दवर्तयत् प्र प्रावर्तयत् ।
```

```
40) 2.4.12.1(33)- अवर्तयत् । स्वाहा ।
अवर्तयथ् स्वाहा स्वाहा ऽवर्तय दवर्तयथ् स्वाहा ।
41) 2.4.12.1(34) – स्वाहा । इन्द्रशत्रुः ।
स्वाहेन्द्रशत्रु रिन्द्रशत्रुः स्वाहा स्वाहेन्द्रशत्रुः ।
42) 2.4.12.1(35)- इन्द्रशत्रुः । वर्द्धस्व ।
इन्द्रशत्रुर् वर्द्धस्व वर्द्धस्वेन्द्रशत्रु रिन्द्रशत्रुर् वर्द्धस्व ।
43) 2.4.12.1(35)- इन्द्रशत्रुः ।
इन्द्रशत्रुरितीन्द्रं – शत्रुः।
44) 2.4.12.1(36)- वर्द्धस्व । इति ।
वर्द्धस्वे तीति वर्द्धस्व वर्द्धस्वेति ।
45) 2.4.12.1(37)- इति । सः ।
इति स स इतीति सः।
46) 2.4.12.1(38)- सः। यावत्।
स यावद् यावथ् स स यावत्।
47) 2.4.12.1(39)- यावत् । ऊद्र्ध्वः ।
याव दूद्ध्वं ऊद्ध्वीं यावद् याव दूद्ध्वीः ।
48) 2.4.12.1(40)- ऊद्रध्वः । पराविद्ध्यति ।
उत्र्धः प्राविद्ध्यति प्राविद्ध्यं त्यूद्ध्वं उत्र्धः प्राविद्ध्यति ।
49) 2.4.12.1(41)- पराविद्ध्यति । तावति ।
पराविद्ध्यति तावति तावति पराविद्ध्यति पराविद्ध्यति तावति ।
```

```
50) 2.4.12.1(41)- पराविद्ध्यति ।
पराविद्ध्यतीति परा – विद्ध्यति ।
51) 2.4.12.1(42)- तावति । स्वयम् । (GS-2.4-20)
तावति स्वय(ग्ग्) स्वयम् तावति तावति स्वयम् ।
    2.4.12.1(43)- स्वयम् । एव । (GS-2.4-20)
स्वय मेवैव स्वय(ग्ग्) स्वय मेव।
53) 2.4.12.1(44)- एव। वि। (GS-2.4-20)
एव वि व्येवैव वि।
54) 2.4.12.1(45)- वि । अरमत । (GS-2.4-20)
व्यरमता रमत वि व्यरमत ।
55) 2.4.12.1(46)- अरमत । यदि । (GS-2.4-20)
अरमत यदि यद्यरमता रमत यदि ।
56) 2.4.12.1(47)- यदि । वा । (GS-2.4-20)
यदि वा वा यदि यदि वा।
57) 2.4.12.1(48)- वा । तावत् । (GS-2.4-20)
वा तावत् तावद् वा वा तावत्।
58) 2.4.12.1(49)- तावत् । प्रवणम् । (GS-2.4-20)
तावत् प्रवणम् प्रवणम् तावत् तावत् प्रवणम् ।
59) 2.4.12.1(50)- प्रवणम् । आसींत् ।
प्रवण मासी दासींत् प्रवणम् प्रवण मासींत्।
```

```
60) 2.4.12.1(50)- प्रवणम्।
प्रवणमिति प्र - वनम्।
1) 2.4.12.2(1)- आसीत्। यदि।
आसीद् यदि यद्यासी दासीद् यदि ।
2) 2.4.12.2(2)- यदं। वा।
यदि वा वा यदि यदि वा।
3) 2.4.12.2(3)- वा । तावत् ।
वा तावत् तावद् वा वा तावत्।
4) 2.4.12.2(4)- तावत् । अधि ।
ताव दध्यधि तावत् ताव दधि ।
5) 2.4.12.2(5)- अर्धि । अग्नेः ।
अध्यग्ने रग्ने रध्यध्यग्नेः ।
6) 2.4.12.2(6)- अग्नेः । आसींत् ।
अग्ने रासी दासी दग्ने रग्ने रासींत् ।
7) 2.4.12.2(7)— आसींत् । सः ।
आसीथ् स स आसी दासीथ् सः।
8) 2.4.12.2(8)— सः । संभवत्र् ।
स संभवन् थ्संभवन् थ्स स संभवन् ।
9) 2.4.12.2(9)— संभवन्न् । अग्नीषोमौ ।
संभवन् नग्नीषोमा वग्नीषोमौ संभवन् थ्संभवन् नग्नीषोमौ ।
```

```
10) 2.4.12.2(9)- संभवत्र् ।
संभवनिति सं – भवन्न्।
11) 2.4.12.2(10)- अग्नीषोमौ । अभि ।
ा ॥ । । । । । । । । अग्नीषोमा वभ्या(1)भ्यग्नीषोमा वग्नीषोमा वभि ।
12) 2.4.12.2(10)- अग्नीषोमौ ।
अग्नीषोमावित्यग्नी – सोमौ ।
13) 2.4.12.2(11)- अभि। सम्।
अभि स(ग्म्) स मभ्यभि सम्।
14) 2.4.12.2(12)- सम्। अभवत्।
स मभव दभवथ् स(ग्म्) स मभवत्।
15) 2.4.12.2(13)- अभवत्। सः।
अभवथ् स सो ऽभव दभवथ् सः ।
16) 2.4.12.2(14)- सः । इ्षुमात्रमिषुमात्रम् ।
स इषुमात्रमिषुमात्र मिषुमात्रमिषुमात्र(गम्) स स इषुमात्रमिषुमात्रम् ।
17) 2.4.12.2(15)- इषुमात्रमिषुमात्रम् । विष्वङ् ।
इषुमात्रमिषुमात्रं विष्वङ् विष्वङ् ङिषुमात्रमिषुमात्र मिषुमात्रमिषुमात्रं विष्वङ् ।
18) 2.4.12.2(15)- इषुमात्रमिषुमात्रम् ।
इषुमात्रमिषुमात्रमितीषुमात्रं - इषुमात्रम् ।
19) 2.4.12.2(16)— विष्वङ् । अवर्द्धत ।
विष्वङ् ङवर्द्धता वर्द्धत विष्वङ् विष्वङ् ङवर्द्धत ।
```

```
2.4.12.2(17)- अवर्द्धत । सः ।
20)
अवर्द्धत स सो ऽवर्द्धता वर्द्धत सः।
21) 2.4.12.2(18)- सः । इमान् ।
स इमा निमान् थ्स स इमान्।
     2.4.12.2(19)- इमान् । लोकान् ।
इमान् ँलोकान् ँलोका निमा निमान् ँलोकान् ।
     2.4.12.2(20)- लोकान् । अवृणोत् ।
लोका नवृणो दवृणो ल्लोकान् लोका नवृणोत्।
     2.4.12.2(21)- अवृणोत् । यत् ।
अवृणोद् यद् यदवृणो दवृणोद् यत् ।
     2.4.12.2(22) - यत् । इमान् ।
यदिमा निमान्. यद् यदिमान् ।
     2.4.12.2(23) = इमान् । लोकान् ।
इमान् "लोकान् "लोका निमा निमान् "लोकान् ।
     2.4.12.2(24)- लोकान् । अवृणोत् ।
लोका नवृणो दवृणो ल्लोकान् लोका नवृणोत्।
   2.4.12.2(25)- अवृणोत् । तत् ।
अवृणोत् तत् तदवृणो दवृणोत् तत् ।
29) 2.4.12.2(26)- तत् । वृत्रस्य ।
तद् वृत्रस्य वृत्रस्य तत् तद् वृत्रस्य ।
```

```
30) 2.4.12.2(27) — वृत्रस्य । वृत्रत्वम् ।
वृत्रस्य वृत्रत्वं वृत्रत्वं वृत्रस्य वृत्रस्य वृत्रत्वम् ।
    2.4.12.2(28) – वृत्रत्वम् । तस्मात् ।
वृत्रत्वम् तस्मात् तस्माद् वृत्रत्वं वृत्रत्वम् तस्मात् ।
     2.4.12.2(28)- वृत्रत्वम् ।
वृत्रत्वमिति वृत्र - त्वम्।
33) 2.4.12.2(29) – तस्मात् । इन्द्रः ।
तस्मा दिन्द्र इन्द्र स्तस्मात् तस्मा दिन्द्रः ।
34) 2.4.12.2(30)- इन्द्रः । अबिभेत् ।
इन्द्रों ऽबिभे दिबभे दिन्द्र इन्द्रों ऽबिभेत्।
35) 2.4.12.2(31)- अबिभेत्। अपि।
अबिभे दप्य प्यबिभे दबिभेदपि।
36) 2.4.12.2(32)— अपि । त्वष्टा ।
अपि त्वष्टा त्वष्टा उप्यपि त्वष्टा ।
37) 2.4.12.2(33)— त्वष्टा । तस्मै ।
त्वष्टा तस्मै तस्मै त्वष्टा त्वष्टा तस्मै ।
38) 2.4.12.2(34)— तस्मै । त्वष्टा ।
तस्मै त्वष्टा त्वष्टा तस्मै तस्मै त्वष्टा ।
39) 2.4.12.2(35)— त्वष्टा। वज्रम्।
त्वष्टा वजं वजम् त्वष्टा त्वष्टा वजम् ।
```

```
2.4.12.2(36) – वज्रम् । असिञ्चृत् ।
40)
वज्र मसिञ्च दसिञ्चद् वज्रं वज्र मसिञ्चत्।
     2.4.12.2(37) – असिञ्चत् । तपः ।
असिञ्चत् तप स्तपों ऽसिञ्च दसिञ्चत् तपः ।
42) 2.4.12.2(38)- तपः । वै ।
तपो वै वै तप स्तपो वै।
43) 2.4.12.2(39)- वै।सः।
वै स स वै वै सः।
44) 2.4.12.2(40)- सः।वजः।
स वजो वजः स स वजः।
45) 2.4.12.2(41)- वज्रः । आसीत् ।
वज्र आसी दासीद् वज्रो वज्र आसीत्।
    2.4.12.2(42)- आसीत् । तम् ।
आसीत् तम् त मासी दासीत् तम्।
47) 2.4.12.2(43)- तम् । उद्यन्तुम् ।
त मुद्यन्तु मुद्यन्तुम् तम् त मुद्यन्तुम् ।
48) 2.4.12.2(44)- उद्यन्तुम्। न।
उद्यन्तुम् न नोद्यन्तु मुद्यन्तुम् न।
49) 2.4.12.2(44)- उद्यन्तुम्।
उद्यन्तुमित्युत् – यन्तुम् ।
```

```
50) 2.4.12.2(45)- न । अशक्नोत् ।
नाशक्नो दशक्नोन् न नाशक्नोत्।
    2.4.12.2(46)– अशक्नोत् । अथ ।
अशक्नो दथाथा शक्नो दशक्नो दथ।
52) 2.4.12.2(47)- अथ। वै।
अथ वै वा अथाथ वै।
53) 2.4.12.2(48)- वै। तर्.हि।
वै तर्.हि तर्.हि वै वै तर्.हि ।
54) 2.4.12.2(49)— तर्.हि । विष्णुः ।
तर्.हि विष्णुर् विष्णु स्तर्.हि तर्.हि विष्णुः ।
55) 2.4.12.2(50)- विष्णुः । अन्या ।
विष्णुं रन्या उन्या विष्णुर् विष्णुं रन्या ।
   ..
2.4.12.3(1)- अन्या । देवता ।
अन्या देवता देवता उन्या उन्या देवता ।
2) 2.4.12.3(2)— देवता । आसीत् ।
देवता ऽऽसी दासीद् देवता देवता ऽऽसीत्।
   2.4.12.3(3)- आसीत् । सः ।
आसीथ् स स आसी दासीथ् सः।
4) 2.4.12.3(4)- सः । अब्रवीत् ।
सो उन्नवी दन्नवीथ् स सो उन्नवीत्।
```

```
5) 2.4.12.3(5)- अब्रवीत् । विष्णो ।
अबवीद् विष्णो विष्णो उबवी दबवीद् विष्णो ।
     2.4.12.3(6)— विष्णो । आ । (GS-2.4-21)
विष्णवा विष्णो विष्णवा ।
7) 2.4.12.3(7)- आ। इहि। (GS-2.4-21)
एहीह्येहि ।
8) 2.4.12.3(8)- इहि । इदम् । (GS-2.4-21)
इहीद मिद मिहीहीदम्।
    2.4.12.3(9)- इदम् । आ । (GS-2.4-21)
इद मेद मिद मा।
10) 2.4.12.3(10)- आ। हरिष्यावः। (GS-2.4-21)
आ हरिष्यावो हरिष्याव आ हरिष्यावः ।
11) 2.4.12.3(11)- हरिष्यावः । येन । (GS-2.4-21)
हरिष्यावो येन येन हरिष्यावो हरिष्यावो येन ।
12) 2.4.12.3(12)- येन । अयम् । (GS-2.4-21)
येनाय मयं यैन येनायम्।
13) 2.4.12.3(13)- अयम् । इदम् । (GS-2.4-21)
अय मिद मिद मय मय मिदम्।
14) 2.4.12.3(14)- इदम् । इति । (GS-2.4-21)
इद मितीतीद मिद मिति ।
```

```
2.4.12.3(15)- इते । सः । (GS-2.4-21)
इति स स इतीति सः।
16) 2.4.12.3(16)- सः । विष्णुः । (GS-2.4-21)
स विष्णुर् विष्णुः स स विष्णुः ।
17) 2.4.12.3(17) – विष्णुः । त्रेधा ।
विष्णुं स्त्रेधा त्रेधा विष्णुर् विष्णुं स्त्रेधा ।
18) 2.4.12.3(18)- त्रेधा । आत्मानम् ।
त्रेधा ऽऽत्मानं मात्मानम् त्रेधा त्रेधा ऽऽत्मानम् ।
19) 2.4.12.3(19)- आत्मानम् । वि ।
॥ ।
आत्मानं ँवि व्यात्मान मात्मानं ँवि ।
20) 2.4.12.3(20)- वि। नि।
वि नि नि वि वि नि ।
21) 2.4.12.3(21)- नि। अधत्त।
न्यधता धत्त नि न्यधत्त ।
    2.4.12.3(22)- अधत्त । पृथिव्याम् ।
अधत्त पृथिव्याम् पृथिव्या मधत्ता धत्त पृथिव्याम् ।
23) 2.4.12.3(23)- पृथिव्याम् । तृतीयम् ।
पृथिव्याम् तृतीयम् तृतीयम् पृथिव्याम् पृथिव्याम् तृतीयम् ।
24) 2.4.12.3(24)- तृतीयम् । अन्तरिक्षे ।
तृतीय मन्तरिक्षे उन्तरिक्षे तृतीयम् तृतीय मन्तरिक्षे ।
```

```
25) 2.4.12.3(25) — अन्तरिक्षे । तृतीयम् ।
अन्तरिक्षे तृतीयम् तृतीय मन्तरिक्षे उन्तरिक्षे तृतीयम् ।
26) 2.4.12.3(26)- तृतीयम् । दिवि ।
तृतीयम् दिवि दिवि तृतीयम् तृतीयम् दिवि ।
      2.4.12.3(27) - दिवि । तृतीयम् ।
दिवि तृतीयम् तृतीयम् दिवि दिवि तृतीयम् ।
    2.4.12.3(28)- तृतीयम् । अभिपर्यावर्तात् ।
तृतीय मभिपर्यावर्ता दंभिपर्यावर्तात् तृतीयम् तृतीय मभिपर्यावर्तात् ।
      2.4.12.3(29)- अभिपर्यावर्तात् । हि । (GS-2.4-22)
अभिपर्यावर्ता द्धि हाभिपर्यावर्ता दिभिपर्यावर्ता द्धि ।
      2.4.12.3(29)- अभिपर्यावर्तात् । (GS-2.4-22)
अभिपर्यावर्तादित्यभि - पर्यावर्तात् ।
31) 2.4.12.3(30)- हि । अबिभेत् । (GS-2.4-22)
ह्यबिभे दबिभे दि ह्यबिभेत्।
32) 2.4.12.3(31)- अबिभेत्। यत्। (GS-2.4-22)
अबिभेद् यद् यदबिभे दबिभेद् यत्।
33) 2.4.12.3(32)- यत् । पृथिव्याम् ।
यत् पृथिव्याम् पृथिव्यां यद् यत् पृथिव्याम् ।
34) 2.4.12.3(33)- पृथिव्याम् । तृतीयम् ।
पृथिव्याम् तृतीयम् तृतीयम् पृथिव्याम् पृथिव्याम् तृतीयम् ।
```

```
35) 2.4.12.3(34)- तृतीयम् । आसीत् ।
तृतीय मासी दासीत् तृतीयम् तृतीय मासीत् ।
    2.4.12.3(35)- आसीत् । तेन ।
आसीत् तेन तेनासी दासीत् तेन ।
37) 2.4.12.3(36) – तेन । इन्द्रः ।
तेनेन्द्र इन्द्र स्तेन तेनेन्द्रः।
38) 2.4.12.3(37)- इन्द्रः । वज्रम् ।
इन्द्रो वज्रं वज्र मिन्द्र इन्द्रो वज्रम्।
39) 2.4.12.3(38)- वज्रम्। उत्।
वज मुदुद् वजं वज मुत्।
40) 2.4.12.3(39)- उत् । अयच्छत् ।
उदयच्छ दयच्छ दुदु दयच्छत्।
41) 2.4.12.3(40)- अयच्छत् । विष्णवनुस्थितः ।
अयच्छद् विष्णवनुस्थितो विष्णवनुस्थितो ऽयच्छ दयच्छद् विष्णवनुस्थितः ।
42) 2.4.12.3(41)- विष्णवनुस्थितः । सः ।
विष्णवनुस्थितः स स विष्णवनुस्थितो विष्णवनुस्थितः सः ।
43) 2.4.12.3(41)- विष्णवनुस्थितः ।
विष्णवनुस्थित इति विष्णुं – अनुस्थितः ।
44) 2.4.12.3(42)- सः। अब्रवीत्।
सी उब्रवी दब्रवीथ् स सी उब्रवीत्।
```

- 3) 2.4.12.4(3) तत् । ते । तत् ते ते तत् तत् ते ।
- 4) 2.4.12.4(4)— <u>ते</u>।प्र। तेप्रप्रतेतेप्र।
- 5) 2.4.12.4(5)— प्र । दास्यामि । ॥ ॥ — — प्र दास्यामि दास्यामि प्र प्र दास्यामि ।
- 6) 2.4.12.4(6)— दास्यामि । इति । दास्यामीतीति दास्यामि दास्यामीति ।
- 7) 2.4.12.4(7) = इति । तत् । इति तत् तदितीति तत् ।
- 8) 2.4.12.4(8)— तत् । अस्मै । । । – – तदस्मा अस्मै तत् तदस्मै ।
- 9) 2.4.12.4(9)— अस्मै । प्र । । — — — अस्मै प्र प्रास्मा अस्मै प्र ।
- 10) 2.4.12.4(10)- प्र । अयच्छत् । । -- -प्रायच्छ दयच्छ्त् प्र प्रायच्छत् ।
- 11) 2.4.12.4(11)- अयच्छत् । तत् । । -- -अयच्छत् तत् तदयच्छ दयच्छत् तत् ।
- 12) 2.4.12.4(12) तत् । प्रति । तत् प्रति प्रति तत् तत् प्रति ।

```
13) 2.4.12.4(13)- प्रति । अगृह्णात् । (GS-2.4-23)
प्रत्यगृह्णा दगृह्णात् प्रति प्रत्यगृह्णात् ।
14) 2.4.12.4(14)- अगृह्णात् । अधाः । (GS-2.4-23)
अगृह्णा दथा अथा अगृह्णा दगृह्णा दथाः ।
15) 2.4.12.4(15)- अधाः । मा । (GS-2.4-23)
अधा मा मा ऽधा अधा मा।
16) 2.4.12.4(16)- मा । इति । (GS-2.4-23)
मेतीति मा मेति ।
17) 2.4.12.4(17)- इति । तत् । (GS-2.4-23)
इति तत् तदितीति तत्।
18) 2.4.12.4(18)- तत् । विष्णवे । (GS-2.4-23)
तद् विष्णवे विष्णवे तत् तद् विष्णवे ।
19) 2.4.12.4(19)- विष्णवे । अति ।
विष्णवे उत्यति विष्णवे विष्णवे उति ।
20) 2.4.12.4(20)- अति । प्र ।
अति प्र प्रात्यति प्र ।
21) 2.4.12.4(21)- प्र। अयच्छत्।
प्रायच्छ दयच्छत् प्र प्रायच्छत्।
22) 2.4.12.4(22)- अयच्छत् । तत् ।
अयच्छत् तत् तदयच्छ दयच्छत् तत् ।
```

```
2.4.12.4(23)- तत् । विष्णुः ।
23)
तद् विष्णुर् विष्णु स्तत् तद् विष्णुः ।
     2.4.12.4(24)— विष्णुः । प्रति ।
विष्णुः प्रति प्रति विष्णुर् विष्णुः प्रति ।
25) 2.4.12.4(25)- प्रति । अगृह्णात् ।
प्रत्यगृह्णा दगृह्णात् प्रति प्रत्यगृह्णात् ।
      2.4.12.4(26)- अगृह्णात् । अस्मासु ।
अगृह्य दुस्मा स्वस्मा स्वगृह्या दगृह्या दुस्मासु ।
27) 2.4.12.4(27)– अस्मासु । इन्द्रः ।
अस्मा स्विन्द्र इन्द्रो ऽस्मास्वस्मा स्विन्द्रः ।
28) 2.4.12.4(28)- इन्द्रः । इन्द्रियम् ।
इन्द्र इन्द्रिय मिन्द्रिय मिन्द्र इन्द्रं इन्द्रियम् ।
29) 2.4.12.4(29) = इन्द्रियम् । द्धातु ।
इन्द्रियम् दंधातु दधा त्विन्द्रिय मिन्द्रियम् दंधातु ।
30) 2.4.12.4(30)- दुधातु । इति ।
दधा त्वितीति दधातु दधा त्विति ।
31) 2.4.12.4(31)- इति । यत् ।
इति यद् यदितीति यत् ।
32) 2.4.12.4(32)- यत् । अन्तरिक्षे ।
यदन्तरिक्षे उन्तरिक्षे यद् यदन्तरिक्षे ।
```

```
33) 2.4.12.4(33)- अन्तरिक्षे । तृतीयम् ।
अन्तरिक्षे तृतीयम् तृतीय मन्तरिक्षे उन्तरिक्षे तृतीयम् ।
34) २.४.१२.४(३४)- तृतीयम् । आसीत् ।
तृतींय मासी दासीत् तृतीयम् तृतीय मासीत् ।
35) 2.4.12.4(35)- आसींत् । तेन ।
आसीत् तेन तेनासी दासीत् तेन ।
36) 2.4.12.4(36)- तेन । इन्द्रः ।
तेनेन्द्र इन्द्र स्तेन तेनेन्द्रः।
37) 2.4.12.4(37)- इन्द्रः । वज्रम् ।
इन्द्रो वजुं वजु मिन्द्र इन्द्रो वजम्।
38) 2.4.12.4(38)- वज्रम्। उत्।
वज मुदुद् वजं वज मुत्।
39) 2.4.12.4(39)- उत् । अयच्छत् ।
उदयच्छ दयच्छ दुदु दयच्छत्।
40) 2.4.12.4(40)- अयच्छत् । विष्णवनुस्थितः ।
अयुच्छद् विष्णवनुस्थितो विष्णवनुस्थितो ऽयच्छ दयच्छद् विष्णवनुस्थितः ।
41) 2.4.12.4(41)- विष्णवनुस्थितः । सः ।
विष्वनुस्थितः स स विष्वनुस्थितो विष्वनुस्थितः सः।
42) 2.4.12.4(41)- विष्णवनुस्थितः ।
विष्णवनुस्थित इति विष्णुं – अनुस्थितः ।
```

- 43) 2.4.12.4(42) सः । अब्रवीत् । ॥ — — — सो ऽब्रवी दब्रवीथ् स सो ऽब्रवीत् ।
- 44) 2.4.12.4(43)- अब्रवीत्। मा। । ---अब्रवीन् मा मा ऽब्रवी दब्रवीन् मा।
- 45) 2.4.12.4(44)- मा।मे। गामेमेमामामे।
- 46) 2.4.12.4(45)- मे। प्र। मेप्रप्रमेमेप्र।
- 47) 2.4.12.4(46)— प्र। हाः । प्रहार्. हार् प्रप्रहाः ।
- 48) 2.4.12.4(47)– हाः । अस्ति । । । हा रस्त्यस्ति हार्. हा रस्ति ।
- 49) 2.4.12.4(48) अस्ति । वै । अस्ति वै वा अस्त्यस्ति वै ।
- 50) 2.4.12.4(49)- वै। <u>इ</u>दम्।
- वा इद मिदं वै वा इदम्।
- 51) 2.4.12.4(50)- इदम् । मयि ।
- इदम् मयि मयीद मिदम् मयि ।
- 1) 2.4.12.5(1)- मिये । वीर्यम् । मिये वीर्यं वीर्यम् मिये मिये वीर्यम् ।

- 2) 2.4.12.5(2) वीर्यम्। तत्। वीर्यम् तत् तद् वीर्यं वीर्यम् तत्। 3) 2.4.12.5(3) तत्। ते। तत् ते ते तत् तत् ते।
- 4) 2.4.12.5(4) ते । प्र । ते प्र प्र ते ते प्र ।
- 5) 2.4.12.5(5)— प्र । दास्यामि । ॥ —— प्र दास्यामि दास्यामि प्र प्र दास्यामि ।
- 6) 2.4.12.5(6) दास्यामि । इति । दास्यामीतीति दास्यामि दास्यामीति ।
- 7) 2.4.12.5(7) इति । तत् । इति तत् तदितीति तत् ।
- 8) 2.4.12.5(8) तत् । अस्मै । । । — — तदस्मा अस्मै तत् तदस्मै ।
- 9) 2.4.12.5(9)— अस्मै । प्र । । — — अस्मै प्र प्रास्मा अस्मै प्र ।
- 10) 2.4.12.5(10)- प्र । <u>अयच्छ</u>त् । । । — प्रायच्छ दयच्छत् प्र प्रायच्छत् ।
- 11) 2.4.12.5(11)- अयच्छत् । तत् । । अयच्छत् तत् तदयच्छ दयच्छत् तत् ।

12) 2.4.12.5(12)- तत्। प्रति । तत् प्रति प्रति तत् तत् प्रति । 13) 2.4.12.5(13)- प्रति । अगृह्णात् । प्रत्यगृह्णा दगृह्णात् प्रति प्रत्यगृह्णात् । 14) 2.4.12.5(14)- अगृह्णात्। द्विः। अगृह्णाद् द्विर् द्विरगृह्णा दगृह्णाद् द्विः । 15) 2.4.12.5(15)- द्विः। मा। द्विर् मा मा द्विर् द्विर् मा । 16) 2.4.12.5(16)- मा । अधाः । मा उधा अधा मा मा उधाः। 17) 2.4.12.5(17)- अधाः । इति । अधा इती त्यधा अधा इति । 18) 2.4.12.5(18)- इति । तत् । इति तत् तदितीति तत्। 19) 2.4.12.5(19)- तत् । विष्णवे । तद् विष्णवे विष्णवे तत् तद् विष्णवे । 20) 2.4.12.5(20)- विष्णवे । अति । विष्णवे उत्यति विष्णवे विष्णवे उति । 21) 2.4.12.5(21)- अति। प्र। अति प्र प्रात्यति प्र ।

```
2.4.12.5(22)- प्र । अयच्छत् ।
22)
प्रायच्छ दयच्छत् प्र प्रायच्छत् ।
      2.4.12.5(23)- अयच्छत् । तत् ।
अयच्छत् तत् तदयच्छ दयच्छत् तत् ।
    2.4.12.5(24)— तत् । विष्णुः ।
तद् विष्णुर् विष्णु स्तत् तद् विष्णुः ।
25) 2.4.12.5(25)- विष्णुः । प्रति ।
विष्णुः प्रति प्रति विष्णुर् विष्णुः प्रति ।
    2.4.12.5(26)- प्रति । अगृह्णात् ।
प्रत्यगृह्णा दगृह्णात् प्रति प्रत्यगृह्णात् ।
      २.४.१२.५(२७) – अगृह्णात् । अस्मासु ।
अगृह्णा दस्मा स्वस्मा स्वगृह्णा दगृह्णा दस्मासु ।
      2.4.12.5(28) – अस्मासु । इन्द्रः ।
अस्मा स्विन्द्र इन्द्रों ऽस्मा स्वृस्मा स्विन्द्रः ।
     2.4.12.5(29)- इन्द्रः । इन्द्रियम् ।
इन्द्रं इन्द्रिय मिन्द्रिय मिन्द्रं इन्द्रं इन्द्रियम् ।
      2.4.12.5(30) - इन्द्रियम् । दुधातु ।
इन्द्रियम् दंधातु दधा त्विन्द्रिय मिन्द्रियम् दधातु ।
      2.4.12.5(31)- दधातु । इति ।
दधा त्वितीतिं दधातु दधा त्वितिं।
```

```
2.4.12.5(32)- इति । यत् ।
32)
इति यद् यदितीति यत् ।
    2.4.12.5(33)- यत् । दिवि ।
यद् दिवि दिवि यद् यद् दिवि ।
34) 2.4.12.5(34)- दिवि । तृतीयम् ।
दिवि तृतीयम् तृतीयम् दिवि दिवि तृतीयम् ।
35) २.४.१२.५(३५)- तृतीयम् । आसींत् ।
तृतींय मासी दासीत् तृतीयम् तृतीय मासीत् ।
36) 2.4.12.5(36)— आसीत् । तेन ।
आसीत् तेन तेनासी दासीत् तेन ।
37) 2.4.12.5(37) – तेन । इन्द्रः ।
तेनेन्द्र इन्द्र स्तेन तेनेन्द्रः।
38) 2.4.12.5(38)- इन्द्रः । वज्रम् ।
इन्द्रो वज्रं वज्र मिन्द्र इन्द्रो वज्रम्।
39) 2.4.12.5(39)- वज्रम्। उत्।
वज मुदुद् वजं वज मुत्।
40) 2.4.12.5(40)- उत् । अयच्छत् ।
उदयच्छ दयच्छ दुदु दयच्छत्।
41) 2.4.12.5(41)- अयच्छत् । विष्णवनुस्थितः ।
अयच्छद् विष्णवनुस्थितो विष्णवनुस्थितो ऽयच्छ दयच्छद् विष्णवनुस्थितः ।
```

```
42) 2.4.12.5(42)- विष्णवनुस्थितः । सः ।
विष्णवनुस्थितः स स विष्णवनुस्थितो विष्णवनुस्थितः सः ।
43) 2.4.12.5(42)- विष्णवनुस्थितः ।
विष्णवनुस्थित इति विष्णुं – अनुस्थितः ।
44) 2.4.12.5(43)- सः। अब्रवीत्।
सों उब्रवी दब्रवीथ् स सों उब्रवीत्।
45) 2.4.12.5(44)- अब्रवीत् । मा ।
अब्रवीन् मा मा ऽब्रवी दब्रवीन् मा।
46) 2.4.12.5(45)- मा।मे।
मा में मे मा मा में।
47) 2.4.12.5(46)- मे। प्र।
मे प्रप्रमे मे प्र।
48) 2.4.12.5(47)- प्र। हाः।
प्र हार्. हार् प्र प्र हाः।
49) 2.4.12.5(48)- हाः। येन।
हार् येन येन हार्. हार् येन ।
50) 2.4.12.5(49)- येन । अहम् ।
येनाह महं यैन येनाहम्।
51) 2.4.12.5(50)- अहम्। इदम्।
अह मिद मिद मह मह मिदम्।
```

```
1) 2.4.12.6(1)- इदम् । अस्मि । (GS-2.4-24)
इद मस् म्यस्मीद मिद मस्मि ।
2) 2.4.12.6(2)- अस्मि । तत् । (GS-2.4-24)
अस्मि तत् तदस् म्यस्मि तत्।
3) 2.4.12.6(3)- तत्। ते। (GS-2.4-24)
तत् ते ते तत् तत् ते ।
4) 2.4.12.6(4)- ते। प्र। (GS-2.4-24)
ते प्रप्रते ते प्र।
5) 2.4.12.6(5)- प्र। दास्यामि । (GS-2.4-24)
॥
प्रदास्यामि दास्यामि प्रप्रदास्यामि ।
6) 2.4.12.6(6)- दास्यामि । इति । (GS-2.4-24)
दास्यामीतीति दास्यामि दास्यामीति ।
7) 2.4.12.6(7)- इति । त्वी(3) । (GS-2.4-24)
इति त्वी(3) त्वी(3) इतीति त्वी(3)।
8) 2.4.12.6(8)- त्वी(3)। इति ।
त्वी(3) इतीति त्वी(3) त्वी(3) इति ।
9) 2.4.12.6(9)- इति । अब्रवीत् ।
इत्यंब्रवी दब्रवी दिती त्यंब्रवीत्।
10) 2.4.12.6(10)- अब्रवीत् । सुन्धाम् ।
अबवीथ् सन्धा(ग्म्) सन्धा मंब्रवी दब्रवीथ् सन्धाम् ।
```

```
11) 2.4.12.6(11)- सन्धाम् । तु ।
सन्धाम् तु तु सन्धा(गम्) सन्धाम् तु ।
12) 2.4.12.6(11)- सन्धाम् ।
सन्धामिति सं – धाम्।
    2.4.12.6(12)- तु । सम् ।
तु स(ग्म्) सम् तु तु सम्।
14) 2.4.12.6(13)— सम् । दुधावहै ।
सम् दंधावहै दंधावहै स(गम्) सम् दंधावहै ।
     2.4.12.6(14) — दुधावहै । त्वाम् ।
दधावहै त्वाम् त्वाम् दधावहै दधावहै त्वाम् ।
16) 2.4.12.6(15)- त्वाम्। एव।
त्वा मेवैव त्वाम् त्वा मेव।
17) 2.4.12.6(16)- एव।प्र।
एव प्र प्रैवैव प्र ।
18) 2.4.12.6(17)- प्र। विशानि।
प्र विशानि विशानि प्र प्र विशानि ।
19) 2.4.12.6(18)- विशानि । इति ।
विशानीतीतं विशानि विशानीतं ।
20) 2.4.12.6(19)- इति । यत् ।
इति यद् यदितीति यत् ।
```

```
21) 2.4.12.6(20)- यत् । माम् ।
यन् माम् मां यद् यन् माम्।
22) 2.4.12.6(21)- माम्। प्रविशे:।
माम् प्रविशेः प्रविशेर् माम् माम् प्रविशेः ।
23) 2.4.12.6(22)- प्रविशे: । किम् ।
प्रविशेः किम् किम् प्रविशेः प्रविशेः किम्।
24) 2.4.12.6(22)- प्रविशे: ।
प्रविशेरिति प्र - विशेः।
25) 2.4.12.6(23)- किम्। मा।
किम् मा मा किम् किम् मा ।
26) 2.4.12.6(24)- मा । भुञ्ज्याः ।
मा भुञ्ज्या भुञ्ज्या मा मा भुञ्ज्याः ।
27) 2.4.12.6(25)- भुञ्ज्याः । इति ।
भुञ्ज्या इतीति भुञ्ज्या भुञ्ज्या इति ।
28) 2.4.12.6(26)- इति । अबवीत् ।
इत्यंब्रवी दब्रवी दिती त्यंब्रवीत्।
    2.4.12.6(27)- अब्रवीत् । त्वाम् ।
अबवीत् त्वाम् त्वा मंब्रवी दब्रवीत् त्वाम् ।
30) 2.4.12.6(28)- त्वाम्। एव।
त्वा मेवैव त्वाम् त्वा मेव।
```

```
2.4.12.6(29)- एव । इन्धीय ।
एवे न्धीये न्धीयैवैवे न्धीय ।
   2.4.12.6(30)— इन्धीय । तव ।
इन्धीय तव तवें न्धीये न्धीय तव ।
33) 2.4.12.6(31) - तवं । भोगाय ।
तव भोगाय भोगाय तव तव भोगाय।
34) 2.4.12.6(32)- भोगाय । त्वाम् ।
भोगाय त्वाम् त्वाम् भोगाय भोगाय त्वाम् ।
    2.4.12.6(33)- त्वाम् । प्र ।
त्वाम् प्रप्रत्वाम् त्वाम् प्र।
    2.4.12.6(34)- प्र । विशेयम् ।
प्र विशेयं विशेयम् प्र प्र विशेयम्।
37) 2.4.12.6(35)- विशेयम् । इति ।
विशेय मितीति विशेयं विशेय मिति ।
38) 2.4.12.6(36)- इति । अब्रवीत् ।
इत्यंब्रवी दब्रवी दिती त्यंब्रवीत्।
39) 2.4.12.6(37)- अब्रवीत् । तम् ।
अब्रवीत् तम् त मंब्रवी दब्रवीत् तम्।
40) 2.4.12.6(38)- तम् । वृत्रः ।
तं वृत्रो वृत्र स्तम् तं वृत्रः ।
```

```
41) 2.4.12.6(39)- वृत्रः।प्र।
वृत्रः प्र प्र वृत्रो वृत्रः प्र ।
42) 2.4.12.6(40)- प्र । अविशत् ।
प्राविश दविशत् प्र प्राविशत्।
    2.4.12.6(41)- अविश्वत् । उदरम् ।
अविश दुदरं मुदरं मविश दविश दुदरम् ।
44) 2.4.12.6(42)- <u>उ</u>दरम् । वै ।
उदरं वै वा उदरं मुदरं वै।
45) 2.4.12.6(43)- वै। वृत्रः।
वै वृत्रो वृत्रो वै वै वृत्रः।
46) 2.4.12.6(44)- वृत्रः । क्षुत् ।
वृत्रः क्षुत् क्षुद् वृत्रो वृत्रः क्षुत्।
47) 2.4.12.6(45)- क्षुत्। खलु।
क्षुत् खलु खलु क्षुत् क्षुत् खलु ।
48) 2.4.12.6(46)- खलु । वै ।
खलु वै वै खलु खलु वै।
49) 2.4.12.6(47)- वै। मनुष्यस्य।
वै मनुष्यस्य मनुष्यस्य वै वै मनुष्यस्य ।
50) 2.4.12.6(48) - मनुष्यस्य । भ्रातृव्यः ।
म्नुष्यस्य भ्रातृत्यो भ्रातृत्यो मनुष्यस्य मनुष्यस्य भ्रातृत्यः ।
```

```
2.4.12.6(49)- भ्रातृव्यः । यः ।
51)
भ्रातृत्यो यो यो भ्रातृत्यो भ्रातृत्यो यः ।
52) 2.4.12.6(50)- यः। एवम्।
य एव मेवं यो य एवम्।
   2.4.12.7(1)— एवम् । वेद ।
-
एवं वैद वेदैव मेवं वैद ।
2) 2.4.12.7(2)- वेदं। हन्ति।
वेद हन्ति हन्ति वेद वेद हन्ति ।
   ..
2.4.12.7(3)-    हन्ति । क्षुधम् ।
हिन्ति क्षुधम् क्षुध(गम्) हिन्ति हिन्ति क्षुधम् ।
     2.4.12.7(4)- क्षुधम् । भ्रातृव्यम् ।
सुधम् भ्रातृव्यम् भ्रातृव्यम् क्षुधम् क्षुधम् भ्रातृव्यम् ।
5) 2.4.12.7(5) - भ्रातृव्यम् । तत् ।
भ्रातृव्यम् तत् तद् भ्रातृव्यम् भ्रातृव्यम् तत् ।
      2.4.12.7(6) — तत् । अस्मै ।
तदस्मा अस्मै तत् तदस्मै ।
7) 2.4.12.7(7)- अस्मै । प्र ।
अस्मै प्र प्रास्मा अस्मै प्र ।
8) 2.4.12.7(8)- प्र । अयच्छत् ।
प्रायच्छ दयच्छत् प्र प्रायच्छत् ।
```

2.4.12.7(9)- अयच्छत् । तत् । 9) अयच्छत् तत् तदयच्छ दयच्छत् तत् । 10) 2.4.12.7(10)- तत् । प्रति । तत् प्रति प्रति तत् तत् प्रति । 11) 2.4.12.7(11)- प्रति । अगृह्णात् । प्रत्यगृह्णा दगृह्णात् प्रति प्रत्यगृह्णात् । 12) 2.4.12.7(12)- अगृह्णात् । त्रिः । अगृह्णात् त्रि स्त्रि रगृह्णा दगृह्णात् त्रिः । 13) 2.4.12.7(13)- त्रिः। मा। त्रिर्मा मा त्रि स्त्रिर्मा । 14) 2.4.12.7(14)- मा। अधाः। मा उधा अधा मा मा उधाः। 15) 2.4.12.7(15)- अधाः । इति । अधा इती त्यधा अधा इति । 16) 2.4.12.7(16)- इति । तत् । इति तत् तदितीति तत्। 17) 2.4.12.7(17)- तत् । विष्णवे । तद् विष्णवे विष्णवे तत् तद् विष्णवे । 18) 2.4.12.7(18)— विष्णवे । अति । विष्णवे उत्यति विष्णवे विष्णवे उति ।

```
19) 2.4.12.7(19)- अति । प्र ।
अति प्र प्रात्यति प्र ।
20) 2.4.12.7(20)- प्र। अयच्छत्।
प्रायच्छ दयच्छत् प्र प्रायच्छत् ।
21) 2.4.12.7(21)- अयच्छत् । तत् ।
अयच्छत् तत् तदयच्छ दयच्छत् तत् ।
22) 2.4.12.7(22)- तत् । विष्णुः ।
तद् विष्णुर् विष्णु स्तत् तद् विष्णुः ।
23) 2.4.12.7(23)- विष्णुः । प्रति ।
विष्णुः प्रति प्रति विष्णुर् विष्णुः प्रति ।
24) 2.4.12.7(24)- प्रति । अगृह्णात् ।
प्रत्यगृह्णा दगृह्णात् प्रति प्रत्यगृह्णात् ।
      अगृह्णा दस्मा स्वस्मा स्वगृह्णा दगृह्णा दस्मासु ।
    2.4.12.7(26)- अस्मासु । इन्द्रः ।
अस्मा स्विन्द्र इन्द्रों ऽस्मा स्वस्मा स्विन्द्रः ।
27) 2.4.12.7(27)- इन्द्रः । इन्द्रियम् ।
इन्द्रं इन्द्रिय मिन्द्रिय मिन्द्रं इन्द्रं इन्द्रियम् ।
     2.4.12.7(28)- इन्द्रियम् । दुधातु ।
इन्द्रियम् दधातु दधा त्विन्द्रिय मिन्द्रियम् दधातु ।
```

```
2.4.12.7(29)– दधातु । इति ।
29)
दधा त्वितीतिं दधातु दधा त्वितिं ।
     2.4.12.7(30)- इति । यत् ।
इति यद् यदितीति यत् ।
31) 2.4.12.7(31)- यत् । त्रिः ।
यत् त्रि स्त्रिर् यद् यत् त्रिः ।
     2.4.12.7(32)- त्रिः। प्र।
त्रिः प्रप्रति स्त्रिः प्र।
33) 2.4.12.7(33) – प्र । अयच्छत् ।
प्रायच्छ दयच्छत् प्र प्रायच्छत् ।
34) 2.4.12.7(34)- अयच्छत्। त्रिः।
अयच्छत् त्रि स्त्रि खच्छ दयच्छत् त्रिः।
35) 2.4.12.7(35)- त्रिः । प्रत्यगृह्णात् ।
त्रिः प्रत्यगृह्णात् प्रत्यगृह्णात् त्रि स्त्रिः प्रत्यगृह्णात् ।
36) 2.4.12.7(36)- प्रत्यगृह्णात् । तत् ।
प्रत्यगृह्णात् तत् तत् प्रत्यगृह्णात् प्रत्यगृह्णात् तत् ।
37) 2.4.12.7(36) – प्रत्यगृह्णात् ।
प्रत्यगृह्णादिति प्रति – अगृह्णात् ।
38) 2.4.12.7(37)- तत् । त्रिधातीः ।
तत् त्रिधातो स्त्रिधातो स्तत् तत् त्रिधातोः ।
```

```
39) 2.4.12.7(38)- त्रिधातोः । त्रिधातुत्वम् ।
त्रिधातो स्त्रिधातुत्वम् त्रिधातुत्वम् त्रिधातो स्त्रिधातो स्त्रिधातो स्त्रिधातुत्वम् ।
40) 2.4.12.7(38)- त्रिधातोः ।
त्रिधातोरिति त्रि – धातोः ।
41) 2.4.12.7(39)- त्रिधातुत्वम् । यत् ।
त्रिधातुत्वं यद् यत् त्रिधातुत्वम् त्रिधातुत्वं यत् ।
42) 2.4.12.7(39)- त्रिधातुत्वम् ।
त्रिधातुत्वमितिं त्रिधातु – त्वम् ।
43) 2.4.12.7(40)- यत् । विष्णुः ।
यद् विष्णुर् विष्णुर् यद् यद् विष्णुः ।
44) 2.4.12.7(41)— विष्णुः । अन्वतिष्ठत ।
विष्णुं रन्वतिष्ठता न्वतिष्ठत विष्णुर् विष्णुं रन्वतिष्ठत ।
45) 2.4.12.7(42)- अन्वतिष्ठत । विष्णवे ।
अन्वतिष्ठत विष्णवे विष्णवे उन्वतिष्ठता न्वतिष्ठत विष्णवे ।
46) 2.4.12.7(42)- अन्वतिष्ठत ।
अन्वतिष्ठतेत्यमु – अतिष्ठत ।
47) 2.4.12.7(43)- विष्णवे । अति ।
विष्णवे उत्यति विष्णवे विष्णवे उति ।
48) 2.4.12.7(44)- अति । प्र ।
अति प्र प्रात्यति प्र ।
```

```
49) 2.4.12.7(45)- प्र । अयच्छत् ।
प्रायच्छ दयच्छत् प्र प्रायच्छत्।
50) 2.4.12.7(46)- अयच्छत् । तस्मात् ।
अयच्छत् तस्मात् तस्मा दयच्छ दयच्छत् तस्मात् ।
51) 2.4.12.7(47)- तस्मात् । ऐन्द्रावैष्णवम् ।
तस्मा दैन्द्रावैष्णव मैन्द्रावैष्णवम् तस्मात् तस्मा दैन्द्रावैष्णवम् ।
    2.4.12.7(48)- ऐन्द्रावैष्णवम् । हविः ।
ऐन्द्रावैष्णव(ग्म्) हविर्. हवि रैन्द्रावैष्णव मैन्द्रावैष्णव(ग्म्) हविः ।
    2.4.12.7(48)- ऐन्द्रावैष्णवम् ।
एेन्द्रावैष्णवमित्यैन्द्रा – वैष्णवम् ।
54) 2.4.12.7(49)- हविः। भवति।
हविर् भवति भवति हविर्. हविर् भवति ।
55) 2.4.12.7(50)- भवति । यत् ।
भवति यद् यद् भवति भवति यत्।
56) 2.4.12.7(51)- यत्।वै।
यद् वै वै यद् यद् वै।
57) 2.4.12.7(52)- वै। इदम्।
वा इद मिदं वै वा इदम्।
58) 2.4.12.7(53) - इदम् । किम् ।
इदम् किम् कि मिद मिदम् किम्।
```

```
2.4.12.7(54) - किम्। च।
59)
किम् च च किम् किम् च।
     2.4.12.7(55) - च। तत्।
60)
च तत् तच् च च तत्।
61) 2.4.12.7(56)- तत्। अस्मै।
तदस्मा अस्मै तत् तदस्मै।
     2.4.12.7(57)- अस्मै । तत् ।
अस्मै तत् तदस्मा अस्मै तत्।
     2.4.12.7(58) - तत्। प्र।
तत् प्रप्रतत् तत् प्र।
     2.4.12.7(59)- प्र। अयच्छत्।
64)
प्रायच्छ दयच्छत् प्र प्रायच्छत् ।
     2.4.12.7(60)- अयच्छत् । ऋचः ।
अयच्छ दूच ऋचो ऽयच्छ दयच्छ दूचः।
66) 2.4.12.7(61)- ऋचः । सामानि ।
ऋचः सामानि सामा न्यूच ऋचः सामानि ।
67) 2.4.12.7(62)- सामानि । यजू(ग्म्)षि ।
सामानि यजू(गम्)षि यजू(गम्)षि सामानि सामानि यजू(गम्)षि ।
68) 2.4.12.7(63)- यजू(ग्म्)षि । सहस्रम् ।
यजू(ग्म्)षि सहस्र(ग्म्) सहस्रं यजू(ग्म्)षि यजू(ग्म्)षि सहस्रम् ।
```

```
69) 2.4.12.7(64)- सहस्रम्। वै।
सहस्रं वै वै सहस्र(ग्म्) सहस्रं वै।
70) 2.4.12.7(65)- वै। अस्मै।
वा अस्मा अस्मै वै वा अस्मै।
71) 2.4.12.7(66)- अस्मै । तत् ।
अस्मै तत् तदस्मा अस्मै तत्।
72) 2.4.12.7(67)- तत्। प्र।
तत् प्रप्रतत् तत् प्र।
73) 2.4.12.7(68)- प्र । अयच्छत् ।
प्रायच्छ दयच्छत् प्र प्रायच्छत् ।
    2.4.12.7(69)- अयच्छत् । तस्मात् ।
अयुच्छृत् तस्मात् तस्मा दयच्छ दयच्छृत् तस्मात् ।
75) 2.4.12.7(70)— तस्मात् । सहस्रदक्षिणम् ॥
तस्माथ् सृहस्रदक्षिण(ग्म्) सृहस्रदक्षिणम् तस्मात् तस्माथ् सहस्रदक्षिणम् ।
76) 2.4.12.7(71) — स्हस्रदक्षिणम् ॥
सहस्रदक्षिणमिति सहस्र – दक्षिणम् ।
```

2.4.13 <u>अनुवाकम् 13 – जटा</u>

```
2.4.13.1(1)- देवाः । वै ।
देवा वै वै देवा देवा वै।
2) 2.4.13.1(2)— वै। राजन्यात्।

। ॥ ॥ — — ॥
वै राजन्याद् राजन्याद् वै वै राजन्यात्।

॥ ॥ ॥
    2.4.13.1(3)- राजन्यात् । जायमानात् ।
गुजन्याज् जायमानाज् जायमानाद् राजन्याद् राजन्याज् जायमानात् ।
4) 2.4.13.1(4)— जायमानात् । अबिभयुः ।
- - - -
जायमाना दिबभयु रिबभयुर् जायमानाज् जायमाना दिबभयुः ।
      2.4.13.1(5)- अबिभयुः । तम् ।
अबिभयु स्तम् त मंबिभयु रबिभयु स्तम् ।
6) 2.4.13.1(6)- तम् । अन्तः ।
त मन्त रन्त स्तम् त मन्तः ।
   2.4.13.1(7)- अन्तः । एव ।
अन्त रेवैवान्त रन्त रेव ।
8) 2.4.13.1(8)— <u>ए</u>व । सन्तम् ।
एव सन्त(ग्म्) सन्तं मेवैव सन्तम्।
9) 2.4.13.1(9)- सन्तम्। दाम्ना।
सन्तम् दाम्ना दाम्ना सन्त(गम्) सन्तम् दाम्ना ।
```

```
10) 2.4.13.1(10)- दाम्ना । अप ।
दाम्ना ऽपाप दाम्ना दाम्ना ऽपं।
11) 2.4.13.1(11)- अप । औम्भन्न् ।
अपौम्भन् नौम्भन् नपापौम्भन्न् ।
12) 2.4.13.1(12)- औम्भन्न्। सः।
औम्भन् थ्स स औम्भन् नौम्भन् थ्सः ।
13) 2.4.13.1(13)- सः।वै।
स वै वै स स वै।
14) 2.4.13.1(14)- वै। एषः।
वा एष एष वै वा एषः।
15) 2.4.13.1(15) – एषः । अपोब्धः ।
एषो ऽपोब्धो ऽपोब्ध एष एषो ऽपोब्धः ।
16) 2.4.13.1(16)– अपोब्धः । जायते ।
अपोब्धो जायते जायते ऽपोब्धो ऽपोब्धो जायते ।
17) 2.4.13.1(16)- अपोन्धः ।
अपोब्ध इत्यपं – उब्धः ।
18) 2.4.13.1(17)- जायते । यत् ।
जायते यद् यज् जायते जायते यत्।
19) 2.4.13.1(18) — यत् । राजन्यः ।

। । । । । । । । । । यद् राजन्यो राजन्यो यद् यद् राजन्यः ।
```

```
2.4.13.1(19)- राजन्यः । यत् ।
20)
राजन्यो यद् यद् राजन्यो राजन्यो यत् ।
21) 2.4.13.1(20)- यत्। वै।
यद् वै वै यद् यद् वै।
22) 2.4.13.1(21)- वै। एषः।
वा एष एष वै वा एषः।
23) 2.4.13.1(22)- एषः । अनपोब्धः ।
एषो उनपोब्धो उनपोब्ध एष एषो उनपोब्धः ।
24) 2.4.13.1(23)- अनपोन्धः । जायेत ।
अनपोब्धो जायेत जायेता नपोब्धो उनपोब्धो जायेत ।
      2.4.13.1(23)- अनपोन्धः ।
अनेपोब्ध इत्यनेप - उब्धः।
26) 2.4.13.1(24)- जायेत । वृत्रान् ।
जायेत वृत्रान् वृत्रान् जायेत जायेत वृत्रान्।
      2.4.13.1(25) – वृत्रान् । ध्नन्न् ।
वृत्रान् घनन् घनन् वृत्रान् वृत्रान् घनत् ।
28) 2.4.13.1(26)- ध्नन्न् । चरेत् ।
घन(ग्ग्) श्वरेच् चरेद् घनन् घन(ग्ग्) श्वरेत् ।
29) 2.4.13.1(27)- चरेत्। यम्।
चरेद् यं यम् चरेच् चरेद् यम्।
```

```
30) 2.4.13.1(28)- यम् । कामयेत ।
यम् कामयेत कामयेत यं यम् कामयेत ।
31) 2.4.13.1(29)– कामयेत । राजन्यम् ।
कामयेत राजन्य(ग्म्) राजन्यम् कामयेत कामयेत राजन्यम् ।
32) 2.4.13.1(30)- राजन्यम् । अनपोब्धः ।
राजन्य मनपोब्धो ऽनपोब्धो राजन्य(ग्म्) राजन्य मनपोब्धः ।
33) 2.4.13.1(31)- अनेपोब्धः । जायेत ।
। ।
अनपोब्धो जायेत जायेता नपोब्धो ऽनपोब्धो जायेत ।
34) 2.4.13.1(31)- अनपोब्धः ।
अनपोब्ध इत्यनप – उब्धः ।
35) 2.4.13.1(32)- जायेत । वृत्रान् ।
जायेत वृत्रान् वृत्रान् जायेत जायेत वृत्रान्।
36) 2.4.13.1(33)- वृत्रान् । ध्नन्न् ।
वृत्रान् घनन् घनन् वृत्रान् वृत्रान् घनत्र् ।
37) 2.4.13.1(34)- ध्नन्न् । चरेत् ।
घन(ग्ग्) श्वरेच् चरेद् घन् घन(ग्ग्) श्वरेत् ।
38) 2.4.13.1(35)- चरेत्। इति ।
चरेदितीतिं चरेच् चरेदितिं।
39) 2.4.13.1(36)- इति । तस्मै ।
इति तस्मै तस्मा इतीति तस्मै ।
```

```
40) 2.4.13.1(37)- तस्मै । एतम् ।
तस्मा एत मेतम् तस्मै तस्मा एतम्।
41) 2.4.13.1(38)- एतम् । ऐन्द्राबार्.हस्पत्यम् ।
एत मैन्द्राबार्.हस्पत्य मैन्द्राबार्.हस्पत्य मेत मेत मैन्द्राबार्.हस्पत्यम् ।
      2.4.13.1(39) – ऐन्द्राबार्.हस्पत्यम् । चरुम् ।
ऐन्द्राबार्.हस्पत्यम् चरुम् चरु मैन्द्राबार्.हस्पत्य मैन्द्राबार्.हस्पत्यम् चरुम् ।
      2.4.13.1(39)- ऐन्द्राबार्.हस्पत्यम् ।
ऐन्द्राबार्.हस्पत्यमित्यैन्द्रा – बार्.हस्पत्यम् ।
    2.4.13.1(40)- चरुम्। निः।
चरुम् निर् णिश्चरुम् चरुम् निः ।
45) 2.4.13.1(41)- निः। वपेत्।
निर् वपेद् वपेन् निर् णिर् वपेत्।
46) 2.4.13.1(42)- वपेत् । ऐन्द्रः ।
वपे दैन्द्र ऐन्द्रो वपेद् वपे दैन्द्रः।
47) 2.4.13.1(43)- ऐन्द्रः । वै ।
ऐन्द्रो वै वा ऐन्द्र ऐन्द्रो वै।
48) 2.4.13.1(44)- वै। राजन्यः।
, । । । । — ।
वै राजन्यो राजन्यो वै वै राजन्यः ।
49) 2.4.13.1(45)- राजन्यः । ब्रह्म ।
राजन्यों ब्रह्म ब्रह्म राजन्यों राजन्यों ब्रह्म ।
```

```
50) 2.4.13.1(46)- ब्रह्म । बृहस्पतिः ।
ब्रह्म बृहस्पितिर् बृहस्पितिर् ब्रह्म ब्रह्म बृहस्पितः ।
    2.4.13.1(47) – बृहस्पतिः । ब्रह्मणा ।
बृहस्पतिर् ब्रह्मणा ब्रह्मणा बृहस्पतिर् बृहस्पतिर् ब्रह्मणा ।
      2.4.13.1(48) - ब्रह्मणा । एव ।
ब्रह्मणैवैव ब्रह्मणा ब्रह्मणैव।
53) 2.4.13.1(49)- एव। एनम्।
.
<u>ए</u>वैन मेन मेवैवैनम्।
54) 2.4.13.1(50)- एनम् । दाम्नः ।
एनम् दाम्नो दाम्न एन मेनम् दाम्नः ।
55) 2.4.13.1(51)- दाम्नः । अपोम्भनात् ।
दाम्नो ऽपोम्भना दपोम्भनाद् दाम्नो दाम्नो ऽपोम्भनात्।
56) 2.4.13.1(52)- अपोम्भनात् । मुञ्चति ।
अपोम्भनान् मुञ्चति मुञ्च त्यपोम्भना दपोम्भनान् मुञ्चति ।
57) 2.4.13.1(52)- अपोम्भनात् ।
अपोंभनादित्यप – उंभनात्।
    2.4.13.1(53)- मुञ्चति । हिरण्मयम् ।
मुञ्चति हिरण्मय(ग्म्) हिरण्मयम् मुञ्चति मुञ्चति हिरण्मयम् ।
59) 2.4.13.1(54)- हिरण्मयम् । दाम ।
हिरण्मयम् दाम दाम हिरण्मय(ग्म्) हिरण्मयम् दाम ।
```

```
60) 2.4.13.1(55)- दाम । दक्षिणा ।
दाम दक्षिणा दक्षिणा दाम दाम दक्षिणा ।
61) 2.4.13.1(56)- दक्षिणा । साक्षात् ।
दक्षिणा साक्षाथ् साक्षाद् दक्षिणा दक्षिणा साक्षात् ।
62) 2.4.13.1(57)- साक्षात् । एव ।
साक्षा देवैव साक्षाथ् साक्षा देव ।
63) 2.4.13.1(57)- साक्षात् ।
साक्षादितिं स – अक्षात् ।
64) 2.4.13.1(58)- एव। एनम्।
एवैन मेन मेवैवैनम्।
    2.4.13.1(59)- एनम् । दाम्नः ।
एनम् दाम्नो दाम्नं एन मेनम् दाम्नः ।
    2.4.13.1(60)- दाम्नः । अपोम्भनात् ।
दाम्नो ऽपोम्भना द्योम्भनाद् दाम्नो दाम्नो ऽपोम्भनात्।
67) 2.4.13.1(61)- अपोम्भनात् । मुञ्चति ॥
अपोम्भनान् मुञ्चति मुञ्च त्यपोम्भना दपोम्भनान् मुञ्चति ।
```

```
68) 2.4.13.1(61) — अपोम्भनात्।
अपोभनादित्यप — उभनात्।
69) 2.4.13.1(62) — मुञ्चति॥
मुञ्चतीति मुञ्चति।
```

======

2.4.14<u>अनुवाकम् 14 – जटा</u>

```
2.4.14.1(1)- नवोनवः । भवति । (GS-2.4-25)
नवोनवो भवति भवति नवोनवो नवोनवो भवति ।
2) 2.4.14.1(1)- नवोनवः। (GS-2.4-25)
नवोनव इति नवः – नवः।
3) 2.4.14.1(2)- भवति । जायमानः । (GS-2.4-25)
भवति जायमानो जायमानो भवति भवति जायमानः ।
। ॥
4) 2.4.14.1(3)- जायमानः । अहाम् । (GS-2.4-25)
जायमानो उहा महाम् जायमानो जायमानो उहाम्।
5) 2.4.14.1(4)- अह्राम् । केतुः ।
अहाम् केतुः केतु रहा महाम् केतुः ।
6) 2.4.14.1(5)- केतुः । उषसाम् ।
केतु रुषसा मुषसाम् केतुः केतु रुषसाम्।
7) 2.4.14.1(6)- <u>उषसाम् । एति</u> ।
उषसा मेत्ये त्युषसा मुषसा मेति ।
8) 2.4.14.1(7)- एति । अग्रे ॥
एत्यग्रे अग्र एत्ये त्यग्रे ।
9) 2.4.14.1(8)- अग्रे ॥
अग्र इत्यग्रे ।
```

```
10) 2.4.14.1(9)- भागम् । देवेभ्यः ।
भागम् देवेभ्यो देवेभ्यो भागम् भागम् देवेभ्यः ।
11) 2.4.14.1(10)- देवेभ्यः। वि।
देवेभ्यो वि वि देवेभ्यो देवेभ्यो वि ।
12) 2.4.14.1(11)- वि। दधाति।
वि दधाति दधाति वि वि दधाति ।
    2.4.14.1(12)–   दधाति । आयन्न् ।
दधा त्यायन् नायन् दधाति दधा त्यायन् ।
14) 2.4.14.1(13)- आयन्न्। प्र।
आयन् प्र प्रायन् नायन् प्र ।
15) 2.4.14.1(13)- आयन् ।
आयन्नित्या – यन्न् ।
16) 2.4.14.1(14)- प्र। चन्द्रमाः।
प्र चन्द्रमां श्चन्द्रमाः प्र प्र चुन्द्रमाः ।
17) 2.4.14.1(15)- चन्द्रमाः । तिरति ।
॥ ॥
चन्द्रमा स्तिरति तिरति चन्द्रमा श्चन्द्रमा स्तिरति ।
18) 2.4.14.1(16)- तिरति । दीर्घम् ।
तिरति दीर्घम् दीर्घम् तिरति तिरति दीर्घम् ।
19) 2.4.14.1(17)- दीर्घम् । आयुः ॥
दीर्घ मायु रायुर् दीर्घम् दीर्घ मायुः ।
```

```
20) 2.4.14.1(18)- आयुः ॥
आयुरित्यायुः ।
21) 2.4.14.1(19)- यम् । आदित्याः ।
य मादित्या आदित्या यं य मादित्याः ।
22) 2.4.14.1(20)- आदित्याः । अ(ग्म्)शुम् ।
आदित्या अ(ग्म्)शु म(ग्म्)शु मादित्या आदित्या अ(ग्म्)शुम् ।
     2.4.14.1(21) – अ(ग्म्)शुम् । आप्याययन्ति ।
अ(ग्म्)शु माप्यायय न्त्याप्यायय न्त्य(ग्म्)शु म(ग्म्)शु माप्याययन्ति ।
24) 2.4.14.1(22)- आप्याययन्ति । यम् ।
आप्याययन्ति यं य माप्याययं न्त्याप्याययन्ति यम् ।
25) 2.4.14.1(22)- आप्याययन्ति ।
आप्याययन्तीत्या – प्याययन्ति ।
26) 2.4.14.1(23)- यम् । अक्षितम् ।
य मिसत मिसतं यं य मिसतम्।
27) 2.4.14.1(24)- अक्षितम् । अक्षितयः ।
अक्षित मक्षितयो अक्षितयो अक्षित मक्षित मक्षितयः ।
28) 2.4.14.1(25)- अक्षितयः । पिबन्ति ॥
अक्षितयः पिबन्ति पिब न्त्यक्षितयो अक्षितयः पिबन्ति ।
29) 2.4.14.1(26)- पिबन्ति ॥
पिबन्तीति पिबन्ति ।
```

```
30) 2.4.14.1(27)- तेन । नः ।
तेन नो न स्तेन तेन नः।
31) 2.4.14.1(28)- नः । राजा ।
नो राजा राजा नो नो राजा।
32) 2.4.14.1(29)- राजा। वरुणः।
राजा वरुणो वरुणो राजा राजा वरुणः ।
33) 2.4.14.1(30) - वरुणः । बृहस्पतिः ।
वरुणो बृहस्पतिर् बृहस्पतिर् वरुणो वरुणो बृहस्पतिः ।
34) 2.4.14.1(31)- बृहस्पतिः । आ ।
बृहस्पतिरा बृहस्पतिर् बृहस्पतिरा।
35) 2.4.14.1(32)— आ । <u>प्याययन्तु</u> ।
आ प्याययन्तु प्याययन्त्वा प्याययन्तु ।
36) 2.4.14.1(33)- प्याययन्तु । भुवनस्य ।
प्याययन्तु भुवनस्य भुवनस्य प्याययन्तु प्याययन्तु भुवनस्य ।
37) 2.4.14.1(34)- भुवनस्य । गोपाः ॥
भुवनस्य गोपा गोपा भुवनस्य भुवनस्य गोपाः।
38) 2.4.14.1(35)- गोपाः ॥
गोपा इति गो – पाः।
39) 2.4.14.1(36)- प्राच्याम् । दिशि ।
प्राच्याम् दिशि दिशि प्राच्याम् प्राच्याम् दिशि ।
```

```
40) 2.4.14.1(37)- दिशि। त्वम्।
दिशि त्वम् त्वम् दिशि दिशि त्वम् ।
41) 2.4.14.1(38)- त्वम्। इन्द्र।
त्व मिन्द्रेन्द्र त्वम् त्व मिन्द्र ।
42) 2.4.14.1(39)- इन्द्र। असि।
इन्द्रास्य सीन्द्रे न्द्रासि ।
43) 2.4.14.1(40)- असि । राजा ।
असि राजा राजा ऽस्यसि राजा ।
44) 2.4.14.1(41)- राजा । उत ।
राजोतोत राजा राजोत।
45) 2.4.14.1(42)- उत । उदींच्याम् ।
उतोदीच्या मुदीच्या मुतोतो दीच्याम् ।
46) 2.4.14.1(43)- उदीच्याम् । वृत्रहत्र् ।
ः। ।।
उदीच्यां वृत्रहन् वृत्रहन् नुदीच्या मुदीच्यां वृत्रहन्न्।
      2.4.14.1(44) – वृत्रहन्न् । वृत्रहा ।
वृत्रहन् वृत्रहा वृत्रहन् वृत्रहन् वृत्रहा ।
48) 2.4.14.1(44)- वृत्रहन् ।
वृत्रहितते वृत्र - हत्र्।
49) 2.4.14.1(45)- वृत्रहा । असि ॥
वृत्रहा उस्यसि वृत्रहा वृत्रहा उसि ।
```

```
5) 2.4.14.2(5)- एधि। हव्यः ॥
एधि हव्यो हव्य एध्येधि हव्यः।
6) 2.4.14.2(6)- हव्यः ॥
हव्य इति हव्यः।
7) 2.4.14.2(7)- इन्द्रः । जयाति ।
इन्द्रो जयाति जयातीन्द्र इन्द्रो जयाति ।
8) 2.4.14.2(8)- जयाति । न ।
जयाति न न जयाति जयाति न।
    2.4.14.2(9)- न।परा।
न परा परा न न परा।
10) 2.4.14.2(10)- परा । जयातै ।
परा जयातै जयातै परा परा जयातै।
11) 2.4.14.2(11)- जयातै । अधिराजः ।
जयाता अधिराजो अधिराजो जयातै जयाता अधिराजः ।
12) 2.4.14.2(12)- अधिराजः । राजसु ।
अधिराजो राजसु राजं स्वधिराजो अधिराजो राजसु ।
13) 2.4.14.2(12)- अधिराजः ।
अधिराज इत्यंधि – राजः।
14) 2.4.14.2(13)- राजसु । राजयाति ॥
राजसु राजयाति राजयाति राजसु राजसु राजयाति ।
```

```
15) 2.4.14.2(13)- राजसु।
राजस्विति राजं – सु ।
16) 2.4.14.2(14)- राजयाति ॥
राजयातीति राजयाति ।
17) 2.4.14.2(15)- विश्वाः । हि ।
विश्वा हि हि विश्वा विश्वा हि।
18) 2.4.14.2(16)- हि । भूयाः ।
हि भूया भूया हि हि भूयाः।
19) 2.4.14.2(17)- भूयाः। पृतनाः।
भूयाः पृतनाः पृतना भूया भूयाः पृतनाः ।
20) 2.4.14.2(18)- पृतनाः । अभिष्टीः ।
पृतना अभिष्टी रभिष्टीः पृतनाः पृतना अभिष्टीः ।
21) 2.4.14.2(19)- अभिष्टीः । उपसद्यः ।
अभिष्ठी रुपसद्य उपसद्यो अभिष्ठी रिभष्टी रुपसद्यः ।
22) 2.4.14.2(20)— <u>उ</u>पसद्यः । <u>नम</u>स्यः ।
उपसद्यो नमस्यो नमस्य उपसद्य उपसद्यो नमस्यः ।
23) 2.4.14.2(20)- उपसद्यः ।
उपसद्य इत्युप – सद्यः।
24) 2.4.14.2(21)- नमस्यः । यथा ।
नमस्यो यथा यथा नमस्यो नमस्यो यथा।
```

```
2.4.14.2(22)- यथा । असत् ॥
25)
यथा उस दसद् यथा यथा उसत्।
26) 2.4.14.2(23)- असत्॥
असदित्यसत् ।
27) 2.4.14.2(24)- अस्य । इत् । (GS-2.4-26)
अस्ये दिदस्यास्येत् ।
28) 2.4.14.2(25)- इत्। एव। (GS-2.4-26)
इदेवैवे दिदेव।
    2.4.14.2(26)- एव।प्र।(GS-2.4-26)
एव प्र प्रैवैव प्र ।
30) 2.4.14.2(27)- प्र। रिरिचे। (GS-2.4-26)
प्र रिरिचे रिरिचे प्र प्र रिरिचे।
31) 2.4.14.2(28)- रिरिचे । महित्वम् । (GS-2.4-26)
रिरिचे महित्वम् महित्व(ग्म्) रिरिचे रिरिचे महित्वम् ।
     2.4.14.2(29)- महित्वम् । दिवः । (GS-2.4-26)
महित्वम् दिवो दिवो महित्वम् महित्वम् दिवः ।
     2.4.14.2(29)- महित्वम् । (GS-2.4-26)
महित्वमिति महि - त्वम् ।
34) 2.4.14.2(30)- दिवः । पृथिव्याः ।
दिवः पृथिव्याः पृथिव्या दिवो दिवः पृथिव्याः ।
```

```
35) 2.4.14.2(31)- पृथिव्याः । परि ।
पृथिव्याः परि परि पृथिव्याः पृथिव्याः परि ।
36) 2.4.14.2(32)- परि । अन्तरिक्षात् ॥
पर्यन्तरिक्षा दन्तरिक्षात् परि पर्यन्तरिक्षात् ।
37) 2.4.14.2(33)- अन्तरिक्षात् ॥
अन्तरिक्षादित्यन्तरिक्षात् ।
38) 2.4.14.2(34)- स्वराट् । इन्द्रः ।
स्वरा डिन्द्र इन्द्रः स्वराट् थ्स्वरा डिन्द्रः ।
39) 2.4.14.2(34)- स्वराट्।
स्वराडिति स्व – राट्।
40) 2.4.14.2(35)- इन्द्रः । दमे ।
इन्द्रो दमे दम इन्द्र इन्द्रो दमें।
41) 2.4.14.2(36)- दमे । आ ।
दम आ दमे दम आ।
42) 2.4.14.2(37)- आ। विश्वगूर्तः ।
्रा ॥ ॥ ॥ ॥
आ विश्वगूर्तो विश्वगूर्त आ विश्वगूर्तः ।
43) 2.4.14.2(38) – विश्वगूर्तः । स्वरिः ।
विश्वगूर्तः स्वरिः स्वरिर् विश्वगूर्तो विश्वगूर्तः स्वरिः ।
44) 2.4.14.2(38)- विश्वगूर्तः ।
विश्वगूर्त इति विश्व – गूर्तः ।
```

```
45) 2.4.14.2(39)- स्वरिः । अमन्नः ।
स्वरि रमत्रो अमत्रः स्वरिः स्वरि रमत्रः ।
46) 2.4.14.2(40)- अमत्रः । ववक्षे ।
अमत्रो ववक्षे ववक्षे अमत्रो अमत्रो ववक्षे ।
47) 2.4.14.2(41)- ववक्षे । रणाय ॥
ववक्षे रणाय रणाय ववक्षे ववक्षे रणाय ।
48) 2.4.14.2(42)- रणाय ॥
रणायेति रणाय ।
49) 2.4.14.2(43)- अभि । त्वा ।
अभि त्वा त्वा उभ्यभि त्वा ।
50) 2.4.14.2(44)- त्वा । शूर ।
त्वा शूर शूर त्वा त्वा शूर।
51) 2.4.14.2(45)- शूर। नोनुमः।
शूर नोनुमो नोनुमः शूर शूर नोनुमः ।
52) 2.4.14.2(46)- नोनुमः । अदुग्धाः ।
नोनुमो उदुग्धा अदुग्धा नोनुमो नोनुमो उदुग्धाः।
53) 2.4.14.2(47)- अदुग्धाः । इव ।
अदुग्धा इवे वादुग्धा अदुग्धा इव ।
54) 2.4.14.2(48)- इव । धेनवः ॥
इव धेनवों धेनवं इवेव धेनवंः।
```

```
55) 2.4.14.2(49)- धेनवः ॥
धेनव इति धेनवः।
56) 2.4.14.2(50)- ईशानम् । अस्य ।
र्डशान मस्यास्येशान मीशान मुस्य ।
   2.4.14.3(1)- अस्य । जगतः ।
अस्य जगतो जगतो अस्यास्य जगतः ।
2) 2.4.14.3(2)- जगतः । सुवर्दशम् ।
जगतः सुवर्दृश(गम्) सुवर्दृशम् जगतो जगतः सुवर्दृशम् ।
    सुवर्दृश् मीशान मीशान(गम्) सुवर्दृश(गम्) सुवर्दृश मीशानम् ।
4) 2.4.14.3(3)- सुवर्दशम्।
सुवर्दृशमिति सुवः – दृशम्।
5) 2.4.14.3(4)- ईशानम् । इन्द्र ।
ईशान मिन्द्रे न्द्रेशान मीशान मिन्द्र ।
6) 2.4.14.3(5)- इन्द्र । तस्थुषः ॥
इन्द्र तस्थुषं स्तस्थुषं इन्द्रेन्द्र तस्थुषः ।
7) 2.4.14.3(6)- तस्थुषः ॥
तस्थुष इति तस्थुषः।
8) 2.4.14.3(7)- त्वाम् । इत् । (GS-2.4-27)
त्वा मिदित् त्वाम् त्वा मित्।
```

```
2.4.14.3(8)- इत् । हि । (GS-2.4-27)
9)
इ ब्हि हीदि ब्हि।
10) 2.4.14.3(9)- हि । हवामहे । (GS-2.4-27)
हि हवामहे हवामहे हि हि हवामहे।
11) 2.4.14.3(10)- हवामहे । साता । (GS-2.4-27)
हवामहे साता साता हवामहे हवामहे साता।
12) 2.4.14.3(11)- साता । वाजस्य । (GS-2.4-27)
साता वाजस्य वाजस्य साता साता वाजस्य।
13) 2.4.14.3(12)- वाजस्य । कारवः ॥ (GS-2.4-27)
वाजस्य कारवः कारवो वाजस्य वाजस्य कारवः।
14) 2.4.14.3(13)- कारवः ॥ (GS-2.4-27)
कारव इति कारवः।
15) 2.4.14.3(14)- त्वाम् । वृत्रेषु ।
त्वां वृत्रेषु वृत्रेषु त्वाम् त्वां वृत्रेषु ।
16) 2.4.14.3(15)- वृत्रेषु । इन्द्र ।
वृत्रे ष्विन्द्रेन्द्र वृत्रेषु वृत्रे ष्विन्द्र ।
17) 2.4.14.3(16)— <u>इ</u>न्द्रु । सत्पंतिम् ।
इन्द्र सत्पति(ग्म्) सत्पति मिन्द्रेन्द्र सत्पतिम् ।
18) 2.4.14.3(17)- सत्पतिम् । नरः ।
सत्पतिम् नरो नरः सत्पति(ग्म्) सत्पतिम् नरः ।
```

```
19) 2.4.14.3(17)- सत्पतिम् ।
सत्पतिमिति सत् - पतिम्।
    2.4.14.3(18) - नरः । त्वाम् ।
नर स्त्वाम् त्वाम् नरो नर स्त्वाम् ।
21) 2.4.14.3(19) – त्वाम् । काष्ठासु ।
त्वाम् काष्ठांसु काष्ठांसु त्वाम् त्वाम् काष्ठांसु ।
22) 2.4.14.3(20)- काष्ठांसु । अर्वतः ॥
काष्ठा स्वर्वतो अर्वतः काष्ठासु काष्ठा स्वर्वतः ।
23) 2.4.14.3(21)- अर्वतः ॥
अर्वत इत्यर्वतः ।
24) 2.4.14.3(22)- यत् । द्यावः ।
यद् द्यावो द्यावो यद् यद् द्यावः ।
25) 2.4.14.3(23)- द्यावः । इन्द्र ।
द्यावं इन्द्रेन्द्र द्यावो द्यावं इन्द्र ।
26) 2.4.14.3(24)- इन्द्र। ते।
इन्द्र ते त इन्द्रेन्द्र ते ।
27) 2.4.14.3(25)- ते । शतम् ।
ते शत(ग्म्) शतम् ते ते शतम्।
28) 2.4.14.3(26)- रातम् । रातम् ।
शत(ग्म्) शतम्।
```

```
29) 2.4.14.3(27)- शतम् । भूमीः ।
शतम् भूमीर् भूमीः शत(ग्म्) शतम् भूमीः ।
30) 2.4.14.3(28)- भूमीः । उत ।
भूमी रुतोत भूमीर् भूमी रुत ।
31) 2.4.14.3(29)- उत । स्युः ॥
उत स्युः स्यु रुतोत स्युः ।
32) 2.4.14.3(30)- स्युः ॥
स्युरिति स्युः ।
33) 2.4.14.3(31)- न। त्वा।
न त्वां त्वा न न त्वा।
34) 2.4.14.3(32)– त्वा । वज्रिन्न् ।
त्वा वज्रिन्. वज्रिन् त्वा त्वा वज्रिन्न् ।
35) 2.4.14.3(33)- वजिन्न्। सहस्रम्।
वजिन् थ्सहस्र(ग्म्) सहस्रं वजिन्. वजिन् थ्सहस्रम् ।
36) 2.4.14.3(34)— सहस्रम् । सूर्याः ।
सहस्र (गम्) सूर्याः सूर्याः सहस्र (गम्) सहस्र (गम्) सूर्याः ।
37) 2.4.14.3(35)- सूर्याः । अनु ।
सूर्या अन्वनु सूर्याः सूर्या अनु ।
38) 2.4.14.3(36)- अनु । न ।
अनु न नान्वनु न।
```

```
49) 2.4.14.3(47)- <u>ते</u> । सुषाव ।
ते सुषाव सुषाव ते ते सुषाव ।
50) 2.4.14.3(48)- सुषाव । हर्यश्च ।
सुषावं हर्यश्व हर्यश्व सुषावं सुषावं हर्यश्व ।
51) 2.4.14.3(49)- हर्यश्च । अद्भैः ॥
हर्यश्वाद्रि रद्रिर्. हर्यश्व हर्यश्वाद्रिः ।
52) 2.4.14.3(49)- हर्यश्व ।
हर्यश्रेतिं हरि - अश्व।
53) 2.4.14.3(50)- अद्ग्रिः॥
अद्गिरित्यद्गिः ।
   २.४.१४.४(१) – सोतुः । बाहुभ्याम् ।
सोतुर् बाहुभ्याम् बाहुभ्या(गम्) सोतुः सोतुर् बाहुभ्याम् ।
    2.4.14.4(2)- बाहुभ्याम् । सुयतः ।
बाहुभ्या(ग्म्) सुयतः सुयतो बाहुभ्याम् बाहुभ्या(ग्म्) सुयतः ।

 2.4.14.4(2) = बाहुभ्याम् ।

बाहुभ्यामितिं बाहु - भ्याम् ।
4) 2.4.14.4(3)- सुयतः । न ।
सुयतो न न सुयतः सुयतो न।
5) 2.4.14.4(3)- सुयतः ।
सुयत इति सु – यतः।
```

```
6) 2.4.14.4(4)- न। अर्वा॥
नार्वा ऽर्वा न नार्वा ।
7) 2.4.14.4(5)— अर्वा ॥
॥
अर्वेत्यर्वा ।
8) 2.4.14.4(6)- रेवर्तीः । नः ।
रेवतीर् नो नो रेवती रेवतीर् नः ।
9) 2.4.14.4(7)- नः । सुधमादः ।
नः सधमादः सधमादो नो नः सधमादः ।
10) 2.4.14.4(8)— सधमादः । इन्द्रे ।
सधमाद इन्द्र इन्द्रे सधमादः सधमाद इन्द्रे ।
11) 2.4.14.4(8)— सधमादः ।
सधमाद इति सध – मादः ।
12) 2.4.14.4(9)- इन्द्रे । सन्तु ।
इन्द्रें सन्तु सन्त्विन्द्र इन्द्रें सन्तु ।
13) 2.4.14.4(10) — सन्तु । तुविवाजाः ॥
सन्तु तुविवाजा स्तुविवाजाः सन्तु सन्तु तुविवाजाः ।
14) 2.4.14.4(11)- तुविवाजाः ॥
तुविवाजा इति तुवि – वाजाः ।
15) 2.4.14.4(12)— क्षुमन्तः । याभिः ।
क्षुमन्तो याभिर् याभिः क्षुमन्तः क्षुमन्तो याभिः ।
```

```
16) 2.4.14.4(13)- याभिः। मदेम॥
याभिर् मदेम मदेम याभिर् याभिर् मदेम ।
17) 2.4.14.4(14)- मदेम ॥
मदेमेति मदेम।
18) 2.4.14.4(15)- उत् । अग्ने ।
उदंग्ने अग्न उदुदंग्ने ।
19) 2.4.14.4(16)- अग्ने । शुचयः ।
अग्ने शुचयः शुचयो अग्ने अग्ने शुचयः ।
20) 2.4.14.4(17)- श्चयः। तव।
शुचय स्तव तव शुचयः शुचय स्तव ।
21) 2.4.14.4(18)- तव । वि । (GS-2.4-29)
तव वि वि तव तव वि ।
22) 2.4.14.4(19)- वि । ज्योतिषा । (GS-2.4-29)
वि ज्योतिषा ज्योतिषा वि वि ज्योतिषा।
23) 2.4.14.4(20)- ज्योतिषा। उत्। (GS-2.4-29)
ज्योतिषो दुज् ज्योतिषा ज्योतिषोत्।
24) 2.4.14.4(21)- उत्। उ। (GS-2.4-29)
उदु वु वुदुदु ।
25) 2.4.14.4(22)- उ। त्यम्। (GS-2.4-29)
उ त्यम् त्य मु वु त्यम् ।
```

```
2.4.14.4(23)- त्यम् । जातवेदसम् । (GS-2.4-29)
26)
त्यम् जातवेदसम् जातवेदसम् त्यम् त्यम् जातवेदसम् ।
    2.4.14.4(24)- जातवेदसम् । सप्त ।
जातवेदस(ग्म्) सप्त सप्त जातवेदसम् जातवेदस(ग्म्) सप्त ।
28) 2.4.14.4(24)- जातवेदसम्।
जातवेदसमिति जात – वेदसम्।
29) 2.4.14.4(25)- सप्त । त्वा ।
सप्त त्वां त्वा सप्त सप्त त्वां।
30) 2.4.14.4(26)- त्वा । हरितः ।
त्वा हरितो हरित स्त्वा त्वा हरितः ।
31) 2.4.14.4(27)- हरितः। रथे।
हरितो रथे रथे हरितो हरितो रथे।
32) 2.4.14.4(28)- रथे। वहन्ति।
रथे वहन्ति वहन्ति रथे रथे वहन्ति ।
33) 2.4.14.4(29)- वहन्ति । देव ।
वहन्ति देव देव वहन्ति वहन्ति देव।
34) 2.4.14.4(30)- देव । सूर्य ॥
देव सूर्य सूर्य देव देव सूर्य।
35) 2.4.14.4(31)- सूर्य ॥
सूर्येति सूर्य।
```

```
36) 2.4.14.4(32)- शोचिष्केशम् । विचक्षण ॥
शोचिष्केशं विचक्षण विचक्षण शोचिष्केश(गम्) शोचिष्केशं विचक्षण ।
37) 2.4.14.4(32)- शोचिष्केशम्।
शोचिष्केशमिति शोचिः – केशम्।
38) 2.4.14.4(33)- विचक्षण॥
विचक्षणेतिं वि – चक्षण।
39) 2.4.14.4(34)- चित्रम् । देवानाम् ।
चित्रम् देवानाम् देवानाम् चित्रम् चित्रम् देवानाम् ।
40) 2.4.14.4(35)- देवानाम् । उत् ।
देवाना मुदुद् देवानाम् देवाना मुत्।
41) 2.4.14.4(36)- उत् । अगात् ।
उदगा दगा दुदु दगात्।
42) 2.4.14.4(37)- अगात् । अनीकम् ।
अगा दनींक मनींक मगा दगा दनींकम्।
43) 2.4.14.4(38)- अनीकम् । चक्षुः ।
अनीकम् चक्षु श्रक्षु रनीक मनीकम् चक्षुः ।
44) 2.4.14.4(39)- चक्षुः । मित्रस्य ।
चक्षुर् मित्रस्य मित्रस्य चक्षु श्रक्षुर् मित्रस्य ।
45) 2.4.14.4(40)- मित्रस्य । वरुणस्य ।
मित्रस्य वरुणस्य वरुणस्य मित्रस्य मित्रस्य वरुणस्य।
```

```
46) 2.4.14.4(41)- वरुणस्य । अग्नेः ॥
वरुणस्याग्ने रग्नेर् वरुणस्य वरुणस्याग्नेः ।
    2.4.14.4(42)- अग्नेः ॥
अग्नेरित्यग्नेः।
48) 2.4.14.4(43)- आ । अप्राः ।
आ उप्रा अप्रा आ उप्राः ।
49) 2.4.14.4(44)– अप्राः । द्यावापृथिवी ।
अप्रा द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी अप्रा अप्रा द्यावापृथिवी ।
50) 2.4.14.4(45)- द्यावापृथिवी । अन्तरिक्षम् ।
द्यावापृथिवी अन्तरिक्ष मन्तरिक्षम् द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी अन्तरिक्षम् ।
51) 2.4.14.4(45)- द्यावापृथिवी ।
द्यावापृथिवी इति द्यावा – पृथिवी ।
52) 2.4.14.4(46)- अन्तरिक्षम् । सूर्यः । (GS-2.4-28)
अन्तरिक्ष(ग्म्) सूर्यः सूर्यो उन्तरिक्ष मन्तरिक्ष(ग्म्) सूर्यः ।
53) 2.4.14.4(47)- सूर्यः । आत्मा । (GS-2.4-28)
सूर्य आत्मा ऽऽत्मा सूर्यः सूर्य आत्मा ।
54) 2.4.14.4(48)- आत्मा । जगतः । (GS-2.4-28)
आत्मा जगतो जगत आत्मा ऽऽत्मा जगतः ।
55) 2.4.14.4(49)- जगतः । तस्थुषः ।
जगत स्तस्थुष स्तस्थुषो जगतो जगत स्तस्थुषः।
```

```
56) 2.4.14.4(50)— तस्थुषः । च ॥
तस्थुषेश्च च तस्थुषं स्तस्थुषेश्च ।
1) 2.4.14.5(1)- च॥
चेति च।
2) 2.4.14.5(2)- विश्वे । देवाः ।
विश्वे देवा देवा विश्वे विश्वे देवाः ।
3) 2.4.14.5(3)- देवाः । ऋतावृधः ।
देवा ऋतावृध ऋतावृधो देवा देवा ऋतावृधः।
4) 2.4.14.5(4) - ऋतावृधः । ऋतुभिः ।
ऋतावृधं ऋतुभिरं. ऋतुभिरं. ऋतावृधं ऋतावृधं ऋतुभिः।
ऋतावृध इत्यृत – वृधः।
6) 2.4.14.5(5)- ऋतुभिः । हवनश्रुतः ॥
ऋतुभिर्. हवनश्रुतो हवनश्रुतं ऋतुभिर्. ऋतुभिर्. हवनश्रुतः ।
7) 2.4.14.5(5)- ऋतुभिः ।
ऋतुभिरित्यृतु – भिः।
8) 2.4.14.5(6)- <u>हव</u>नश्रुतः ॥
हवनश्रुत इति हवन - श्रुतः।
9) 2.4.14.5(7)- जुषन्ताम् । युज्यम् ।
जुषन्तां युज्यं युज्यम् जुषन्ताम् जुषन्तां युज्यम् ।
```

```
2.4.14.5(8) - युज्यम् । पयः ॥
10)
युज्यम् पयः पयो युज्यं युज्यम् पयः ।
11) 2.4.14.5(9)- पयः ॥
पय इति पयः।
12) 2.4.14.5(10)- विश्वे । देवाः ।
विश्वे देवा देवा विश्वे विश्वे देवाः ।
13) 2.4.14.5(11)- देवाः । शृणुत ।
देवाः शृणुत शृणुत देवा देवाः शृणुत ।
14) 2.4.14.5(12)- र्गृणुत । ड्रमम् ।
शृणुतेम मिम(ग्म्) शृणुत शृणुतेमम् ।
15) 2.4.14.5(13)- इमम्। हवम्।
इम(ग्म्) हव्(ग्म्) हवं मिम मिम(ग्म्) हवम्।
16) 2.4.14.5(14)- हवम्।मे।
हवम् मे मे हव(ग्म्) हवम् मे ।
17) 2.4.14.5(15)- मे। ये।
मे ये ये में मे ये।
18) 2.4.14.5(16)- ये । अन्तरिक्षे ।
ये अन्तरिक्षे अन्तरिक्षे ये ये अन्तरिक्षे ।
19) 2.4.14.5(17)- अन्तरिक्षे । ये ।
अन्तरिक्षे ये ये अन्तरिक्षे अन्तरिक्षे ये।
```

```
20) 2.4.14.5(18)- ये। उप।
य उपोप ये य उप ।
21) 2.4.14.5(19)- उप । द्यवि ।
उप द्यवि द्यव्युपोप द्यवि ।
22) 2.4.14.5(20)- द्यवि । स्थ ॥
द्यवि ष्ठ स्थ द्यवि द्यवि ष्ठ ।
23) 2.4.14.5(21)- स्थ।
स्थेतिस्थ ।
24) 2.4.14.5(22)- ये । अग्निजिह्नाः ।
ये अग्निजिह्वा अग्निजिह्वा ये ये अग्निजिह्वाः ।
25) 2.4.14.5(23)- अग्निजिह्नाः । उत ।
अग्निजिह्वा उतोता ग्निजिह्वा अग्निजिह्वा उत ।
26) 2.4.14.5(23)- अग्निजिह्नाः ।
अग्निजिह्वा इत्यंग्नि – जिह्वाः ।
27) 2.4.14.5(24)- उत । वा ।
उत वा वोतोत वा ।
28) 2.4.14.5(25)- वा। यजत्राः।
वा यजत्रा यजत्रा वा वा यजत्राः।
29) 2.4.14.5(26)- यजत्राः । आसद्य ।
यजत्रा आसद्या सद्य यजत्रा यजत्रा आसद्य ।
```

```
30) 2.4.14.5(27) — आसद्यं। अस्मिन् ।

आसद्यास्मिन् नस्मिन् नासद्यां सद्यास्मिन् ।

31) 2.4.14.5(27) — आसद्यं।

आसद्येत्या — सद्यं।

32) 2.4.14.5(28) — अस्मिन् । बर्.हिषिं।

अस्मिन् बर्.हिषिं बर्.हि ष्यस्मिन् नस्मिन् बर्.हिषिं।

33) 2.4.14.5(29) — बर्.हिषिं। मादयद्ध्वम्।।

बर्.हिषिं मादयद्ध्वम् मादयद्ध्वम् बर्.हिषिं बर्.हिषिं मादयद्ध्वम्।।

14) 2.4.14.5(30) — मादयद्ध्वम्।।

मादयद्ध्वमितिं मादयद्ध्वम्।
```

Table Control Statistics

Panchaati Ref	PS	PS +Ruk ending Padams (REP)	PG	PG+RuK ending Padams (REP)	Total Ruk ending Padams (REP)	PRE	PRE + Ruk ending Padams (REP)	ELs	Ordinary Padams (with out PS,PG REP)and including "PRE"	Total Padams as per Pada PaaTam	Total Jatai /Ghana Vaakyams
2.4.1.1	1	0	0	0	0	3	0	0	49	50	51
2.4.1.2	7	0	0	0	0	3	0	0	43	50	57
2.4.1.3	6	0	0	0	0	5	0	0	44	50	56
2.4.1.4	6	0	0	0	1	5	0	0	47	54	60
2.4.2.1	10	0	0	0	0	3	0	0	40	50	60
2.4.2.2	9	0	0	0	0	4	0	0	41	50	59
2.4.2.3	9	0	0	0	0	2	0	0	41	50	59
2.4.2.4	7	0	0	0	1	4	0	0	41	49	56
2.4.3.1	9	0	0	0	0	1	0	0	41	50	59
2.4.3.2	8	0	0	0	0	0	0	0	42	50	58
2.4.3.3	7	0	0	0	1	3	0	0	37	45	52
2.4.4.1	11	0	0	0	0	4	0	0	39	50	61
2.4.4.2	5	0	0	0	0	5	0	0	45	50	55
2.4.4.3	9	0	0	0	1	6	0	0	43	53	62
2.4.5.1	0	0	1	0	8	3	0	0	41	50	51
2.4.5.2	6	0	0	0	4	1	0	0	28	38	44
2.4.6.1	5	0	0	0	0	4	0	0	45	50	55
2.4.6.2	9	1	1	0	1	1	0	0	52	62	71
2.4.7.1	12	1	0	0	2	1	0	0	37	50	61
2.4.7.2	11	1	0	0	4	1	0	0	28	42	52
2.4.8.1	7	3	1	0	7	3	0	0	38	50	55
2.4.8.2	6	1	0	0	9	9	0	4	56	70	75
2.4.9.1	7	0	0	0	0	3	0	0	43	50	57
2.4.9.2	6	0	0	0	0	5	0	0	44	50	56
2.4.9.3	7	0	2	0	0	6	0	0	41	50	59
2.4.9.4	2	1	0	0	1	2	0	0	27	29	30
2.4.10.1	6	0	1	0	0	3	0	0	43	50	57
2.4.10.2	9	0	0	0	0	3	0	0	41	50	59
2.4.10.3	9	0	1	0	1	5	0	1	60	71	81
2.4.11.1	4	0	0	0	0	4	0	0	46	50	54
2.4.11.2	7	0	0	0	0	4	0	0	43	50	57
2.4.11.3	3	0	0	0	0	1	0	0	47	50	53
2.4.11.4	4	0	0	0	0	2	0	0	46	50	54

2.4.11.5	8	0	0	0	0	2	0	0	42	50	58
2.4.11.6	2	0	0	0	1	4	0	0	27	30	32
2.4.12.1	10	0	0	0	0	5	0	0	40	50	60
2.4.12.2	5	0	0	0	0	4	0	0	45	50	55
2.4.12.3	2	0	0	0	0	6	0	0	48	50	52
2.4.12.4	1	0	0	0	0	8	0	0	49	50	51
2.4.12.5	1	0	0	0	0	8	0	0	49	50	51
2.4.12.6	2	0	0	0	0	5	0	0	48	50	52
2.4.12.7	6	1	0	0	1	10	0	0	65	71	76
2.4.13.1	7	0	0	0	1	2	0	0	54	62	69
2.4.14.1	6	1	0	0	5	3	0	0	40	50	55
2.4.14.2	6	0	0	0	6	5	0	0	38	50	56
2.4.14.3	3	0	1	1	6	1	0	1	41	50	53
2.4.14.4	7	2	1	0	6	5	0	0	38	50	56
2.4.14.5	5	1	0	0	5	1	0	0	21	30	34
48	295	13	9	1	72	178	0	6	2044	2406	2696

The learners/users may reconcile the total vAkyams generated at Panchaati, anuvAkam and praSna level.

Abbreviations used in Table of Control Statistics:

Pan.ref	Panchaati ref. four-digit reference as per SamhitA
Padam Splits (PS)	Padam which are split in Pada PaaTam with iti
	explanation
PS + Ruk	PS which are also Ruk ending (Ruk Stops)
PG	Pragrahas which have a split with iti
PG + Ruk	Pragrahas which are also Ruk ending
	(Ruk Stops)
Total Ruks	Total number of Ruk endings (Ruk Stops)
PRE	Total Number of Prepositions
PRE + Ruks	Total Number of Prepositions which are also Ruk Stops
EL	Number of Padams with elongated vowel sound as per
	SamhitA (Ref PratiSakyam Chapter 3). Can be verified
	with Pada PaaTam
Ordinary Padams	Padams without "PS", "PG" and "Ruk", but includes "PRE"
Padams	Number of Padams as per Pada PaaTam (Control
	number given for each Padam in the vAkyam)
vAkyams	Total number of Jata or Ghana vAkyams generated
	(Serial number given with each vAkyam)

Summary breakup of Padam - in Kaandam 2, Prasnam 4

Particulars		Example (in Pada PaaTam)	No. of Padams as per Pada PaaTam
सामान्य पदानि	Ord	इषे । त्वा । ऊर्जे ।	1924
उपसर्ग पदानि	PRE	एति = (आ+इति) । उपेति = (उप+इति) । प्रेति = (प्र+इति) ।	178
वेष्टन पदानि	PS	उपायवः = उपायव इत्युप - आयवः । बाहुभ्याम् = बाहुभ्यामिति बाहु - भ्याम्) ।	295
प्रग्रह पदानि	PG	ते = (ते इति) । त्वे = (त्वे इति) । चक्षुषी = (चक्षुषी इति) । विष्णो = विष्णो इति ।	7
प्रग्रह वेष्टन पदानि	PGS	अधिषवणे = अधिषवणे इत्यधि - सवने । इन्द्राग्नी = इन्द्राग्नी इतीन्द्र - अग्नी	2
		Total Padams	2406